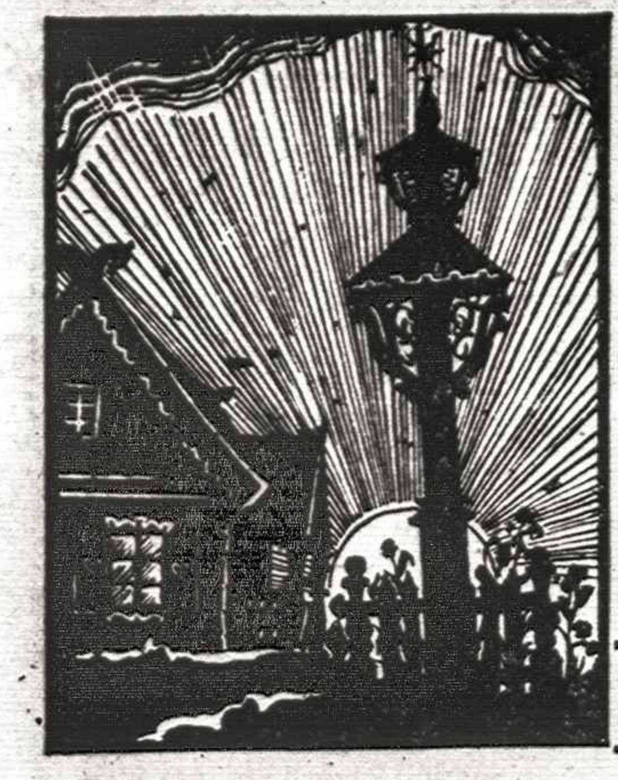

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 50 (310) TORONTO, Ontario, 1955 m. gruodžio (December) mėn. 15 d. Kaina 10¢

Palikite viltį...

Dantė virš savo pragaro vartų užrašė: "Palikite viltį visi, kurie čia įeinate". Jis aprašė įsivaizduojamą pragarą. Bet žemėje yra tikras pragaras. Jis yra už "geležinės uždangos" — Sovietų Sąjungoje. Šimtai milijonų žmonių, gyvenančių tame žemės pragare, neturi jokių vilčių iš jo ištrūkti, jei tas žemės pragaras nebus sunaikintas stipresnių jėgų. Apie gyvenimo sąlygas tame žemiškame pragare ir apie galimybes iš jo ištrūkti net žymūs laisvojo pasaulio pareigūnai neturi pilno supratimo.

Kai Kanados užsienių reikalų ministeris L. Pearson lankėsi Maskvoje, jis tarp kitko kalbose su sovietų augštaisiais pareigūnais buvo palietęs ir išskirtųjų šeimų klausimą. Taip bent praskambėjo viename Kanados laikraštyje. Ta proga vienas mūsų tautietis min. Pearsonui pasiuntė laišką, prašydamas gelbėti išardytas šeimas, kurių viena pusė gyvena Kanadoje, o kita — Sovietų Sąjungoje. Tokių išardytų šeimų Kanadoje yra keli tūkstančiai. Kadangi pats ministeris toje kelionėje užtruko šešias savaites, tai į tą laišką atsakė ministerio pavaduotojas, pranešdamas, jog laiškas persiųstas Imigracijos ir Pilietybės ministerijai. Iš tos ministerijos buvo gautas raštas, kuriame nurodoma tuo reikalu kreiptis į vietos imigracijos įstaigą. Ji jam nurodysianti, kaip atsikviesti savo šeimą į Kanadą.

Šiuo atžvilgiu vietos imigracijos įstaigos vedėjas parodė didžiausį reikalų supratimą. Jis paaiškino, kad dabar atsikviesti šeimas bei artimuosius iš kraštų, kurie yra Sovietų Sąjungos ribose, yra neįmanoma. Neverta daryti nei atkvietimo dokumentų, nes, kai tie dokumentai pasiektų Sovietų Sąjungą, atsikviečiamiesiems susidarytų mirtino pavojaus: jie, kaip krašto šnipai, turėtų vykti į Sibiro koncentracijos stovyklas ir tenai mirti. Normali imigracija dabar galima tik iš laisvojo pasaulio.

Tautietis paaiškino, kad jis tai žinojęs ir neprašęs pagalbos atkviesti tik jo šeimą, bet prašęs ministerio, kad Kanados valdžia padėtų išardytoms šeimoms, t.y. su Sovietų Sąjungos valdžia sudarytų sutartį ir gautų bendrą leidimą iš Sovietų Sąjungoje esančių teritorijų išvykti visoms perskirtoms šeimoms, kurių kita pusė gyvena Kanadoje.

Vargu ar pavyktų tokią sutartį su sovietais sudaryti. O ir sudarius tokią sutartį, vargu ar kas gero iš to išeitų.

Kanados vyiausybė sudarė sutartį su Sovietų Sąjunga dėl siuntinėlių siuntimo Sovietų Sąjungoje esantiems vargšams, bet ta sutartis yra naudinga tik sovietams, nes duoda progos jiems pasirinkti dolerių, kurių jie dabar stokoja. Už siunčiamą siuntinėlį, sovietų valdžiai tenką sumokėti dideli muito ir eilė kitų mokesčių. Siųsti tokius siuntinėlius paštu neįmanoma, nes už juos gavėjai turi sumokėti milžinišką sumą muito bei kitokių mokesčų rubliais.

Vienas ankstyvesnės imigracijos lietuvis pasiteiravo okupuotoje Lietuvoje esančios sesers, kiek jai tektų sumokėti muito už atsiųstą eilutei medžiagą. Sesuo dirba kolchoze ir pinigais gauna 3 rublius per dieną. Taigi, per metus apie 900 rublių. Ji atsakė, kad pašte jai paaiškinę, jog už tokią medžiagą tektų sumokėti 500 - 2.000 rublių, žiūrint medžiagos vertės. Atseit per paštą siunčiamus siuntinėlius mažai kas galės išpirkti. O už tokią sumą ir vietoje galima nusipirkti eilutę.

Tas pats tautietis, kurs buvo parašęs laišką Kanados užsienių reikalų ministeriui ir greitai gavo atsakymą, laiškus parašė ir Sovietų Sąjungos vadovybės galvoms: Bulganinui ir Chruščiovui, prašydamas jų, vietoj leistų siuntinėlių, leisti artimiesiems išvykti iš Sovietų Sąjungoje esančių kraštų į Kanadą pas savo artimuosius. Jis pasiūlė už kiekvieną išleidžiamą asmenį paimti mokesčio po 1.000 dolerių. Tai būtų daug geresnės pajamos, negu Sovietų vyriausybė gauna už tuos vargšams siunčiamus siuntinėlius. Jau praėjo pusantro mėnesio, o jokio atsakymo nėra. Tas pats tautietis iš Ceilono, kurs yra daug toliau negu Sovietų Sąjunga, atsakymą yra gavęs per dvi savaites. Tai rodo, kad atsakymus galima gauti tik iš demokratiškų kraštų vyriusybių, bet jokiu būdu ne iš diktatūrinės Sovietų Sąjungos vyriausybės.

Jei senais laikais iš vergijos buvo galima vergus išpirkti pinigais, tai iš šių laikų vergijos juos išpirkti pinigais neįmanoma. Šių laikų vergija, kokia yra už "geležinės uždangos" yra jau nebe vergija, o žemiškasis pragaras, iš kurio ištrūkti nėra jokios vilties.

J. Vildūnas.

Sovietinis duetas

NAUJA KREMLIAUS TAKTIKA. KOMUNIZMAS LAIMĖS BE KARO? DULLES APIE RYTŲ EUROPOS IŠLAISVINIMĄ.

Bulganino ir Chruščiovo vizitas Azijoje rado stiprų atgarsį. Maskvos spauda džiūgauja, kad šis duetas buvęs didžiausias politinis pasisekimas po Stalino mirties, kuris galįs prisidėti prie sovietinio bloko praplėtimo įjungiant Indiją, Burmą ir Afganistaną. Tuo būdu sovietinis frontas eisiąs nuo Pragos iki Peipingo. Anot "Pravdos", "nepalaužiamas Rytų tautų noras būti nepriklausomom tapo dabarties šūkiu. Koloninė sistema trupa į gabalus nežiūrint kolonistų pastangų išlaikyti savo galią".

Sovietų politikos žinovai mano, kad Bulganino - Chruščiovo vizitas Azijoj esąs naujos taktikos pradžia. Kai paaiškėjo, kad naujieji valdovai sugeba išlaikyti savo valdžioj 175 milijonus piliečių, kad pramonės įmonės varo savo darbą normaliai, kad atominio puolimo pavojus sumažėjo, — Kremliaus tonas pasikeitė. **Jie prabilo tokiais kaltinimais, kurie anksčiau buvo adresuojami... Hitleriui.**

Į sovietų duetą mažiausiai reagavo **britai, matyt, tebelaukdami tų svečių Londone** balandžio mėn. **Užuot kalbėję**, jų vadai **pranešė ruošiąsi** kelionėn į Vašingtoną ir **Otavą**. Kanados užs. r. min. **L. B. Pearson** "Canadian Women's Club" susirinkime pareiškė, esą **Bulganino** -Chruščiovo pastabos **yra** beveik klausytojų indiečių įžeidimas. Jos rodančios visišką Vakarų pasaulio nepažinimą. Esą reikia tuo stebėtis ir manyti, kad tos pastabos turėjusios "blogų tikslų". Prisiminęs savo lankymąsi Maskvoj Pearson pridūrė, esą Chruščiovas tada tvirtinęs, kad sovietai turį vandenilio bombą ir apie ją viską žiną; komunizmas neskelbsiąs visuotinio karo, nes galįs laimėti pasaulį ir be jo. Vakariečiams todėl reikia, mano L. B. Pearson, būti stipriems ne tiktai kariškai, bet ir politiškai. Azijos tautos šiuo metu esančios pasiryžusios turėti daugiau politinės laisvės ir geresnį ūkinį lygį. Jų revoliucijos reikšmė Vakarams galinti būti svarbesnė, negu 1917 m. rusų revoliucija.

Stipriausiai atsiliepė J. F. Dulles. Kalbėdamas Čikagoj Illinois valstijos pramonininkams pareiškė: "prasidėjo naujas tarpsnis laisvės kovoj su tarptautiniu komunizmu". Vakariečiai turį išlaikyti bei sustiprinti savo vienybę ir turėti paruoštą "smogiamąją jėgą", kuri kiekvienu metu galėtų sudrausti užpuoliką. Jis taipgi pažymėjo, kad JAV užsienio politikos tikslas esąs atitaisyti neteisybes: suvienyti Vokietiją ir **išlaisvinti pavergtas tautas.** Europos vakarų valstybės, stiprindamos savo pastangas vienybės ir gerbūvio linkme priversiančios Rusiją duoti daugiau laisvės savo "satelitams": "Ši vienybė priartins dieną, kada sovietiniai vadai turės pripažinti, jog Europos tautų jungas primena reakcionierišką patirtį, kuri yra atgyventa, o moraliniu ir materialiniu požiūriu duoda daugiau nuostolių nei naudos".

Toj pačioj kalboj J. F. Dulles pastebėjo, **kad sovietai pasirinko naujus taikinius savo "klastos politikai", būtent atsilikusias tautas.** Jie šioje srityje esą tuo pranašesni, kad gali savo kraštą palikti apleistą ir siųsti gėrybes bei techninį personalą svetur. Nors Dulles perspėjo dėl to nesijaudinti, tačiau užsiminė, kad vakariečiams teks pasistiebti ir šioje srityje. Matyt, ryšium su naujais sovietų ėjimais, JAV vyriausybė jau nutarė kreiptis į kongresą prašydama duoti ilgalaikę paskolą — 200 mil. dol. — Egiptui, besirengiančiam statyti Nilo upės pylimus. Iš tikrųjų JAV-bėms rūpi daugiau užtvenkti ten besiveržiantį komunizmą, negu Nilo vandenis.

SUKTINIS. Medžio raižinys. J. Dagio.
Žiūr. pasikalbejimą 3 psl.

NAUJOJI KRAŠTO VALDYBA

KLB Krašto Valdybos posėdyje Toronto Lietuvių Namuose gruodžio 9 d. pasiskirstyta pareigomis:

Pirmininkas—B. Sakalauskas,
I vicepirm. — J. Yokubynas,
II vicepirm. — V. Vaidotas,
Iždininkas — P. Kvedaras,
Biuro vedėja - sekretorė — E. Senkuvienė,
Protokolo sekretorius — kun. dr. J. Gutauskas,
Valdybos nariai — S. Čepas, B. Jackevičius, A. Kažemekaitis.

KLB Krašto Valdyba.

B. Sakalauskas, naujasis KLB Krašto Valdybos pirmininkas.

RINKIMUOSE NEBUS KATALIKUS ATSOVAUJANČIŲ

Prancūzijos vyskupų sekretoriatas pateikė spaudai pranešimą, kuris, atsižvelgdamas į ypatingas krašto sąlygas, sako: "Prancūzijos kardinolų ir arkivyskupų konferencija, siekdama pabrėžti Bažnyčios nepriklausomybę ir išlaikyti ją nepaliestą politinių kovų, — primena, kad dalyvaujantieji rinkimuose kandidatai neitų katalikų vardu ir nesiremtų savo priklausymu kuriai nors katalikų organizacijai".

MASKVOS DVASININKAI KANADOJ

Kanados "United Church" pakviesti atvyko iš Maskvos: rusų ortodoksų arkivysk. Boris, lydimas seminarijos rektoriaus Ružitcki ir pasauliečio Anatol Gorbačev, seminarijos inspektoriaus.

Arkivysk. Boris spaudos atstovams davė savo pareiškimus apie tikybų ir bažnyčių laisvę S. Sąjungoj. Delegatai buvo apgyvendinti Troonto Park Plaza viešbutyje, kur buvo nuolat saugojami detektyvų. Arkiv. Boris susirgęs ir negalėjęs dalyvauti visuose priėmimuose. Lydimi "U. Church" atstovų Maskvos dvasininkai aplankė jų įstaigas, miesto burmistrą Nathan Phillips, didžiąsias krautuves, kur arkiv. Boris nupirkęs kojines savo motinai, o dekanas Ružicki — miner. druskų, nylon kojinių ir kvepalų savo žmonai...

Viešas tikybinio pobūdžio priėmimas įvyko Toronto Timothy Eaton Memorial bažnyčioj, kur yra 1.200 vietų. Dalyvavo apie 800 protestantų su savo vadovaujančiais dvasininkais. Arkiv. Boris nesveikuojant pamokslą pasakė dek. Ružicki. Pats arkiv. perdavė rusų ortodoksų - pravoslavų bažnyčios sveikinimus, "bažnyčios, kuri niekad nekeitė savo mokslo, kuri visuomet išlaikė pirmykštį šv. Rašto mokslą". Jo lankymosi tikslas esąs "taika" ir "susipratimas".

Oficialiniame priėmime netrūko ir humoro. Buvo sakoma, kad Gorbačev nemokąs angliškai, bet kai pastebėjo fotografą netoli delegatų atsikėlė ir angliškai paklausė ar tas turįs leidimą. Kai fotografas pakratė galvą, G. liepė nešdintis. Čia paaiškėjo, kad G. ypač rūpi... saugumas. "United Church" moderatorius Dorey, pristatydamas jį — Ružickį, pasakė, kad vietoj sirguliuojančio arkiv. Boris pamokslą

(Nukelta į 5 psl.)

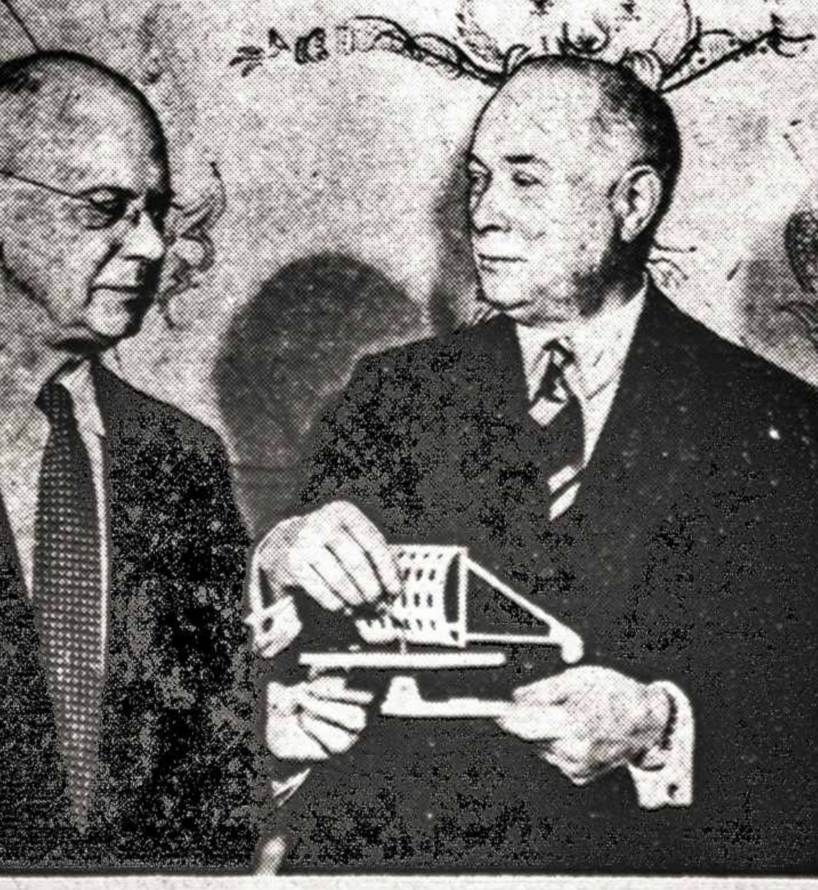

Gen. D. Sarnov, "Radio Corp. of America" pirm., rodo plastikinį gramafoną. Jo pagaminimas kainuoja 50¢ ir balionų pagalba gali būti numestas už gelež. uždangos kartu su nedūžtamom plokštelėm, kuriose įrašyta informacijų.

Dr. P. KARVELIS AKTUALIAIS KLAUSIMAIS

Penketą dienų išbuvo Toronte VT Užsienių Reikalų Tarnybos valdytojas dr. P. Karvelis. Nors ir labai užimtas visokių pranešimų bei konferavimų, jis sutiko nors porą klausimų atsakyti ir mūsų korespondentui.

— Ką Tamsta galėtumei pasakyti apie pastarąjį VLIKo persitvarkymą.

— VLIKo reorganizacijos reikalus svarstant būstinės parinkimui buvo skiriama ypatingo dėmesio. Vad. krikščioniškas VLIKo sparnas samprotavo, kad tol, kol Vakarų Vokietijoje turima visas sąlygas VLIKui laisvai veikti, nėra reikalo kalbėti apie VLIKo būstinės pakeitimą. Buvo samprotaujama, jog į JAV VLIKo kelti ir dėl to nederėtų, kad čia esama pakankamai veiksnių (ALT, Lietuvos Ministeris Vašingtone, Delegacija prie Pavergtųjų J. Tautų, LLKomitetas) ir kad nėra srities, kuri būtų apleista ir tik VLIKo čia atsikėlusio galėtų būti atliekama. Be to, VLIKui nederėtų sudaryti įspūdį, jog jis tartum virsta amerikonišku veiksniu ir apleidžia Europą.

VLIKas turi turėti galimybę laisvai bet kurį politinį sprendimą daryti. Gali ir taip atsitikti, kad ir prieš JAV politiką gali tekti pasisakyti, jeigu ji pvz. būtų perdaug nuolaidi mūsų krašto okupantui. Kitas reikalas būtų, jeigu VLIKas JAV galėtų turėti analoginę padėtį, kaip kad ją turi įvairių valstybių delegacijos prie J. Tautų. O kol to nėra, VLIKo būstinės reikalas nėra aktualus.

Kitas VLIKo sparnas, pirmoj eilėj socialdemokratai, argumentavo, kad tik JAV-bėse turime pakankamus žmonių rezervus, kurie viena įgalina VLIKą jo uždavinius atlikti. Iš Europos mūsų tremtinių didžiumai emigravus, yra didelių sunkumų VLIKą bei jo organus aprūpinti kompetetingais asmenimis.

VLIKo sesijos metu priimti nutarimai atsižvelgia į abiejų sparnų argumentus. Pats faktas, kad VLIKo sesija įvyko JAV rodo, kad VLIKas nuoširdžiai ieško kontakto su mūsų visuomene ir nori kuo plačiau ja atsiremti. Tikslingumo sumetimais V. Taryba paliekama Europoje veikti kaip ligi šioliai. Tuo būdu europinis frontas nesusilpninamas. Turint galvoje, kad JAV tikrai yra tartum antra mūsų Tėvynė ir mūsų visuomenė čia ypatingai skaitlinga, VLIKo Prezidiumas rinksis posėdžių Niujorke tikslu kordinuoti tų institucijų veiklą, kuri ypatingai glaudžiai rišasi su VLIKo uždaviniais. Čia turima galvoje pirmoje eilėje Lietuvos Delegaciją prie Pavergtųjų Tautų. Taip svarbūs uždaviniai yra patikėti dviem komisijom — būtent Rytų ir Vakarų, kurios veikia Niujorke. Ankštai rišasi su VLIKo uždaviniais ir Lietuvos Laisvinimo Komiteto darbas. VLIKo Prezidiumo uždavinys bus čia išryškinti, kad **Lietuvos vardu vedamą politiką nustato VLIKas.**

Visų suminėtų institucijų darbas turi būti darnus. Čia vėl svarbus VLIKo Prezidiumo uždavinys tą darnumą įgyvendinti. VLIKo Prezidiumas planuodamas, kontroliuodamas ir reprezentuodamas VLIKą reikšis visur, kur Lietuvos reikalams bus naudinga.

Ir sekančią VLIKo sesiją yra numatyta šaukti JAV-bėse. Ateityje VLIKo sesijos, reikia manyti, įvyks ir kituose kraštuo-

(Nukelta į 9 psl.)

MIN. PIRMININKAS PAS APAŠTALIŠKĄJĮ DELEGATĄ

Vatikano atstovas Kanadai Ap. Delegatas Mons. Giovanni Panico surengė priėmimą min. pirm. Louis Saint-Laurent garbei. Jame dalyvavo du arkivyskupai, užsienio r. min. L. B. Pearson, imigracijos — J. H. Pickersgill, finansų — W. E. Harris ir kiti vyriausybės nariai, taip pat keli užsienio kraštų ambasadoriai. Pažymėtina, kad Kanada savo atstovo Vatikane neturi, nes protestantiškoji krašto dalis tam priešinga. D. Britanija, nežiūrint, kad turi tik 4 mil. katalikų, ten savo atstovą turi.

Savaitės įvykiai

Parlamento rinkimai Australijoje praėjo su gana triukšminga propagandą. Varžėsi dvi didžiosios partijos — liberalų **ir darbiečių.** Pirmiesiems vadovavo min. pirm. R. Menzies, antriesiems **H. V. Evatt,** buvęs vienu metu Jungt. Tautų pirmininku. **Rinkimai** buvo paskelbti prieš parlamento kadencijos pabaigą, **nes tai buvo** patogus momentas liberalų partijai, kuri pasinaudojo **buv.** sovietų konsulato tarnautojo Petrovo slaptais dokumentais. **Mat,** komunistinių šnipų tinkle buvo rasti du Evatt artimi bendradarbiai. Tai metė šešėlį ir pačiam darbiečių vadui, kuris, gindamasis nuo kaltinimų, užsimojo įrodyti, kad Petrovo slaptieji dokumentai esą netikri ir parašė laišką Molotovui į Maskvą prašydamas liudijimo. Molotovas taip ir "paliudijo". Šis mostas jį sukompromitavo, kad daugelyje vietovių jį pradėjo vadinti Molotovu. Atsirado nepalankių balsų ir jo paties partijoj. Įširdęs Evatt puolė dešiniąsias darbiečių grupes, kuriose spiečiasi daugiausia katalikai, ir privertė jas pašalinti iš partijos. Pašalintosios grupės sudarė naują darbo partiją. Pagaliau visuomenei buvo žinoma, kad komunistų įtakoj esančios darbininkų unijos rinko pinigus Evatt propagandai, nors pats Evatt savo kalbose komunizmą vadino "totalitariniu" ir "antidemokratiniu".

Rinkimus laimėjo liberalų koalicija. Jai teko, negalutiniais duomenimis, 75 vietos (turėjo 64), darbiečiams 41 (turėjo 50), antikomunistinei darbiečių grupei — 7.

Prancūzijos rinkiminė propaganda vyksta pilnu tempu. Į politines rungtynes išėjo du radikal - socialistų vadai: dabartinis min. pirm. E. Faure ir buv. min. pirm. Mendes-France. Pirmasis vadovauja dešiniųjų radikal-socialistų grupei ir centro grupėms, o M.-France vad. "liaudies frontui", kuriam priklauso kairieji radikal - socialistai, dalis gaulistų ir viena kita mažiau žinoma grupė. Buvo manyta, kad su Mendes - France dėsis stipri socialistų partija, bet vykd. komitetas nutarė nesidėti ir paliko laisvas rankas atskirų rajonų vadovybėms nuspręsti ar verta blokuotis su M. France "liaudies frontu". Komunistai buvo pasisiūlę dėtis su socialistais, bet pastarieji atsisakė. Šis partijų jungimasis rinkimams, pagal esamąjį įstatymą, teikia galimybių daugiau pravesti atstovų. Mat, apylinkėse, kur vienas ar kitas junginys laimi 51% balsų, gauna visas vietas. Rinkimai įvyks sausio 2 d. Kol kas apie laimėtojus bandoma tik spėlioti. M.-France žada prancūzams ekonominį gerbūvį ir siunta prieš nepaklusnųjį partietį E. Faure ir 8 jo šalininkus, kurie nepaklausė partijos vadovybės instrukcijų. Juos visus išmetė iš partijos. Rinkimuose dalyvaus apie 30 mil. gyv. ir apie 5.000 kondidatų.

Rinkimams ruošiasi ir D. Britanjos darbiečiai. Jų ilgametis vadas Clement Attlee, sulaukęs 72 m. amžiaus ir patyręs pageidavimą užleisti vietą jaunesniem, pasitraukė. Būdamas ištisus 20 metų partijos priešaky ir kurį laiką min. pirmininku, turėj odaug įtakos krašto ir užsienio reikalų tvarkyme. Jo valdymo metu buvo suvalstybinta sunkioji pramonė, įvestas valstybės apmokamas gydymas ir tt., duota nepriklausomybė Indijai, Burmai, Ceilonui ir Pakistanui. Atsisveikndamas partijos susirinkime Attlee jaudinosi ir negalėjo sulaikyti ašarų. Karalienės jis buvo pakeltas į grafus ir bus lordų rūmų nariu. Dėl darbo partijos vado vietos varžosi: Morrison, Bevan ir Gaitshell. Manoma, laimės pastarasis

Suėmimai Argentinoj

Naujasis kariuomenės sukilimo pastatytas prezidentas **P. E.** Aramburu, kuris išstūmė gen. Lonardi, pasijuto nesaugus. Pasklido gandas, kad bręsta naujas sukilimas. Policijai buvo įsakyta suimti visa eilė įtariamų asmenų, kurie buvo palankūs gen. Lonardi. Suimta apie 100 asmenų. Jų tarpe du buvę gen. Lonardi artimi bendradarbiai: Dr. Mario Amadeo, buv. užsienio r. min. ir dr. Juan Gayenecche, buv. spaudos sekretorius. Krata buvo padaryta ir paties gen. Lonardi bute, kur ieškota jo žento.

Buvęs diktatorius Peronas gyvena Panamoj ir yra padavęs Meksikos konsului prašymą leisti kuriam laikui atvykti į Meksiką. Nors kaikurie Meksikos laikraščiai pasisakė prieš, tačiau manoma, kad jam bus duota viza be politinės globos teisės.

Jungt. Tautose naujų narių priėmimas užkliuvo.

Izraelio - Syrijos kariniai daliniai pasienyje apsišaudė. Izraelitai nušovė 50 syriečių r 30 paėmė į nelasvę.

— Otava. — Kanados vyriausybė nutarė Atlanto pakto savitarpio pagalbos rėmuose paskolinti Norvegijai tris naujausio tipo fregatus kovai su povandeniniais laivais.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

Pertvarkytos Didžiosios savaitės apeigos

Per pastaruosius 20 metų K. Bažnyčioje gyvai reiškėsi liturginis sąjūdis. Asmenybės, kaip Romano Guardini, P. Parsch, benediktinų ordinas ir kt., daug prisidėjo populiarindami sąjūdį, kuris atgaivino tikinčiųjų susidomėjimą liturgija ir jos dvasiniais turtais. To sąjūdžio dėka plačios tikinčiųjų masės ėmė aktyviau dalyvauti liturgijoj, kuri ikitol buvo daug kam mažai suprantama. Tyrinėtojų buvo rasta, kad ilgainiui apeigos keitėsi, nes reikėjo derintis prie praktinių laiko reikalavimų, ir tuo būdu nutolo nuo pirmųjų krikščionybės amžių praktikos. Pradėjęs plisti liturginis sąjūdis sugebėjo parodyti liturgijos prasmę ir jos turtus, kurių ypač gausu senojoj tradicijoj. Iš jo išėjo šūkis — grįžti prie šaltinių! Tai atsiliepė į liturginių drabužių formą, giedojimą, dievnamių architektūrą, dalyvavimą šv. Mišiose ir tt. Pasirodė, kad pirmaisiais krikščionybės amžiais, kai kurybinė tikinčiųjų dvasia buvo tokia gyva ir stipri, turėta labai prasmingų liturginių formų, kurios ilgainiui buvo užmirštos bei pakeistos kitomis — gal praktiškesnėmis, bet mažiau turtingomis. Todėl imta grįžti prie senųjų tradicijų. Jau padaryta visa eilė tos linkmės pertvarkymų ir ateityje galima laukti jų ir daugiau.

Tos linkmės pertvarkymas dabar palietė ir Didžiosios Savaitės apeigas, kuriomis minima Eucharistijos įsteigimas, Kristaus kančia, nukryžiavimas ir prisikėlimas. 1955 m. lapkričio 16 d. Apeigų Kongregacija, šv. Tėvo Pijaus XII pavesta, paskelbė tuo reikalu naują dekretą, riuo įvedami privalomi visiems lotynų apeigų katalikams pertvarkymai:

1. D. Ketvirtadienio Mišios, kuriomis minimas Eucharistijos įsteigimas, laikomos vakare tarp 5 ir 8 val. Ikišiol jos buvo laikomos rytą.

2. D. Penktadienio Mišios, vadinamos "Missa praesanctificatorum", kuriose nėra konsekracijos, laikomos apie 3 val. pp., nes tai apytikris Išganytojo mirties laikas. Dalyvaujantiems pamaldose ir atitinkamai pasiruošusiems gali būti dalinama Komunija. Ikišiol ji nuo D. Ketvirtadienio Mišių iki D. Šeštadienio Mišių nebuvo dalinama, tuo būdu minint Kristaus buvimą kape.

3. 1951 m. pradėtas bandymas laikyti Prisikėlimo Mišias vidurnaktį iš D. Šeštadienio į sekmadienį kaikuriose vietovėse praplėčiamas ir padaromas visuotinis.

4. Gavėnia baigiasi vidurnaktį iš D. Šeštadienio į Velykų sekmadienį. Ikišiol ji baigdavosi D. Šeštad. 12 val. dieną.

Šie pertvarkymai įsigalioja 1956 m. kovo 25 d. — Verbų sekmadienį. Jie padaryti po ilgų studijų bei svarstymų vyskupams prašant. **K. Pr. G.**

GEDIMINAS GALVA.

Grėsmingos išvakarės

Komunistinė Rusija atvirai pradėjo pulti vakariečius. Rusų komunistų spauda, o ypač "Pravda" ir "Komunist" nepaprastai įžūliai purkštavo prieš "kapitalistus ir imperialistus". Paminint 38 revoliucijos metines F. D. Konstantinov, partijos socialinių ir politinių mokslų instituto vadovas, "Pravdoje" išaugštino komunizmą ir sutrempė kapitalizmą. Nuo to meto rusų komunistų spauda vis didesniu įkarščiu nuodais spiaudosi... Chruščev, ir blaivus būdamas, ėmė Indijoje kliedėti. Jis pakaltino "imperijalistus - amerikiečius, anglus ir prancūzus" kurščius nacinę Vokietiją pradėti II pasaulinį karą. Jis padrąsino azijiečius atsikratyti "imperijalizmo šašų", nors komunistai rusai paglemžę apstybę tautų, o vakariečius sugebėjo nutildyti kalbas apie išlaisvinimą, lyg pavergtųjų prisiminimas būtų pats didžiausias nusikaltimas. Maskva įtikino laisvąsias tautas, kad pavergėjas nuskriaustas, o pavergtieji kalti, o rusų imperijalizmas esąs tik "laisvinimo" priemonė. Manding, Nikita ne tik nepagailėjo pylos ir vakariečiams, bet dar atėmė bonkutę nuodų, kuriais iki šio meto švaiginosi didžiųjų laisvųjų valstybių pirmūnai. Ne ką jis naujo tepasakė veblendamas Lenino žodžius: komunizmas negali sugyventi su kapitalizmu. Bet šie žodžiai tikrai nemalonūs demokratijų vadeivoms. Imk dabar ir aiškink rinkėjams, kad karas grėsia, reikia ginkluotis, mokesčius didinti, svarbiausia dėl jų pačių kaltės, reiks siųsti jaunuolius į frontą žūti, nors pavėlavus. Akloji ir negarbingoji politika gali netrukus pradėti žiauriai keršyti.

BILIJONAI IR ŪKANOS

Nuo 1917 m. JAV išleido 880 milijardų dolerių karo reikalams ir leido žūti ar būti sužeistais apie 1,5 mil. vyrų. Amerikiečiai netaupė pinigų, bet taupė savo vyrus. Per 38 metus jie atsidūrė vakariečių vadovybėje, bet per pastarąjį dešimtmetį išugdė naują milžiną, kuris dar taip neseniai teturėjo molines kojas. Pradedant 1939 m. komunistinė Rusija pavergė 740 mil. žmonių, 17 tautų, gyvenančių 5 mil. kv. mylių plote. Per tą laikotarpį rusai spėjo iššudyti milijonus asmenų.

Vakariečių akla politika jau susikūrė apgailėtiną padėtį. Indija, vakariečių šimtmečius valdyta, pasviro Maskvos pusėn. Delhi milijonas gyventojų pasitiko gėlėmis apkaišytus maskviečius. 79% vakarų Bengalijos gyventojų JAV laiko karo kurstytoja, o 93% taria, kad karo atveju remtina Rusija. Indų "neutralumas" jau įgyja aiškesnes apybraižas. Maskvos propaganda pasiekia tikslą, kuris Petrui I tebuvo svajonė. Bulganin Madrase įtikinėjo indus ir toliau likti neutraliais, t.y. pasikliauti vien rusų vadovybe. O tai dedasi ne vien Indijoje. Laisvojo pasaulio išūgdyta tironija žengia plačiu baru.

RUSIJOS ĮSIGALĖJIMAS

Maskva dabar naudoja eilę būdų be karo įsivyrauti pasaulyje. Jos politika glaudžiai susiejama su ūkine parama ir mažesnių kraštų apginklavimu. Rusų propaganda pasiekia tolimiausius užkampius. Jų agentai dirba atsidėję griaudami laisvų kraštų pamatus. Šimtus delegacijų priima siekiant jas palenkti ir tūkstančius komunistų, prisidengusių įvairioms skraistėmis, lankosi laisvame pasaulyje. O tuo metu sunkioji ir apsiginklavimo pramonė vis sparčiau suka ratus, kad paruoštyje turėjus geležinį kumštį. Deja, vakariečiai pernelyg nesutaria, perdaug kalba ir neganėtinai veikia sutikti pavojų, kuris gali netikėtai pasiskardenti į duris. O visų biogiausia, kad šitokiu metu žaidžiama Maskvos pakištomis idėjomis net vengiant atsakyti į logišką klausimą: kur liepto galas?

Europoje dangus apsiniaukęs. Lordo Astor žodžiais, komunistai yra įkopę į Anglijos augščiausias vietas valdžioje, Bažnyčioje ir net į mokslo katedras. Dar blogiau, esą, imperijoje. Anglija nusilpusi ir bijo prarasti, ką ji šiandieną tariamai turi. Toji baimė yra apėmusi ir valdžios sluogsnius, kurie siekia derėtis, kalbėtis ir Maskvai daryti žymiai didesnes nuolaidas, kaip Hitleriui. Bagdade sudaryta santarvė yra prošvaistė, bet tokių nemažai turėjome...

Prancūzija visai iš vidaus palaužta. Komunistai sėdi parlamente, vadovauja darbininkams ir net priverčia karius streikuoti. Didžiojoje maišatyje, dar jie nėra tarę sprendžiamo žodžio. Faure — 21 vyriausybė griuvo. Iš krizės vienintelė išeitis — paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus.

Italija nepatenkinta nūdiene padėtimi. Komunistai tik protarpiais parodo savo nagus, kai sukiršintieji rikuojasi prieš valdžią kovoti.

Vokietija tebėra suskaldyta. vuoju pasauliu. Vokietija, atrodo, yra blogame neutralumo Rytinėje komunistai vis labiau įsitvirtina, gi vakarinė tampa derybų objektu. Jei anksčiau derybas vedė per tarpininkus, nūdien ambasadorius Zorin jau yra paruošęs planus vakarinę Vokietiją iš vidaus sprogdinti. Nereiktų stebėtis, jei jis mokės dar geriau propagandą panaudoti, šnipais visą kraštą nusagstyti ir iš vidaus griauti demokratinę santvarką, kaip tai buvo daryta Čekoslovakijoje. Vokiškieji naciai vis garsiau pradeda į komunistų taktą musti. K. Radeko svajonė apjungti nacionalistus ir komunistus, dabar yra arti tikrovės. Ir gal labiausia reikia stebėtis, jog ši svajonė buvo paremta CDU - CSU, kai K. Adenauer, norėdamas opozicijai užbėgti už akių, nepaprastai pigiai Maskvoje parsidavė. Ne kas kitas, o Adenauer—pačių vokiečių vadinamas gudriąja lapute, rusų komunistų apgautas. Belaisvių grąžinimas sustabdytas ir sąlygojamas. Zorino ir jo gausios palydos atvykimas tik pati taktikinių veiksmų pradžia. O ji nieko gero nežada. Nūdieną galima pagrįstai abejoti ar vakarinė Vokietija begalės apsiginkluoti ir sugebės išlaikyti gerus vakarykščius santykius su laisženkle, kuris gali prilygti palaipsniui pasinėrimui raudonojon jūron.

Norvegiją Maskva spaudė, kad neleistų vakariečiams turėti įsitvirtinimų. Oslo šiam spaudimui pasidavė ir pažadėjo Maskvai neleisti vakariečiams kariams į jos žemę kojos įkelti, jei ji nebūsianti užpulta. Po šio žingsnio galima laukti kito, kad norvegai atsisakytų dalyvauti NATO.

(Bus daugiau)

EUROPINĖS NUOTAIKOS

(LAIŠKAS IŠ EUROPOS)

Apskritai, Europos lietuviai žinią apie naują VLIKo ir VT vadovybę sutiko palankiai, tik bijomasi, kad su VLIKo iškėlimu Amerikon neprasidėtų ir jo likvidacija, o jis pats su laiku nesusilietų su ALTu. Tad aiškiai reiktų jo funkcijas (taip pat ir pareigūnus) atriboti nuo partijų centrų, nuo LLK ir panašių "dvigubų pareigų" ėjimo, nes eiliniam piliečiui pasidarys neaišku, kada ir kas gina (jei vis bus tas pats žmogus) kurio centro reikalus, kada LLK, kada PET, kada VLIKo ar jo prezidiumo, o kada kitokius. Negera, kad VLIKe jau nebėra prel. M. Krupavičiaus, be kurio VLIKas tikrai ar bebūtų pergyvenęs kaikuriuos kritiškus momentus, na, bet jo sveikata neleido toliau sėkmingai eiti tokių atsakingų pareigų. Tad jo gerbėjams nors tokia paguoda, kad jis ir toliau neatitolsta visiškai nuo VLIKo, bet ateityje tvarkys Tautos Fondo reikalus.

VT pirmininkas pakeistas tos pačios grupės, bet jaunesniu ir kur kas energingesniu, aktyvesniu žmogumi. Gal neįprasta, kad pirmininkauti turės moteris. Na, bet — XX amžius — moterų lygybė... Tenka tik laukti, kad ji ir ateityje pasireikštų tokiais pat energingais darbais bei žygiais, kaip iki šiol kituose baruose. Kaip atrodo, pats svoris ir visas atsakingumas gula dabar krikščionių bloko grupėms, o iš laicistų — liaudininkams ir socialdemokrtams. Taip pat daug kas pageidautų, kad būtų surasta reikalingų būdų ir parodyta geros valios į VLIKą grąžinti vieną iš pajėgiausių sąjūdžių — Lietuvių Frontui. Tada susidarytų aiškus frontas prieš visokius "kombinatorius" ir "vadistus", o demokratinės grupės, sustiprinusios savo veiklą, galėtų ateityje reikštis dar sėkmingesniais darbais Lietuvos laisvinimo baruose.

Dėl tautininkų išėjimo — niekas nesijaudina: sakoma, jie jau seniai nedalyvavo pozityvioje veikloje, o tik sabotavo ir kliudė kitiems veikti. Tad logiškai ir turėjo iš bendros veiklos pasitraukti, jei norėjo diktuoti, o kiti nesutiko su tais jų diktatais. Pagaliau ir jų atstovai senajame VLIKe nepasižymėjo nei jokia ypatinga veikla, nei darbingumu, o tik visokiomis intrygėlėmis, burbulų leidimu ir kitų niekinimu. **J. V.**

Skausmo ir liūdesio valandoje, mylimam vyrui ir brangiam tėvui

A. † A.

ALEKSANDRUI PIEŠINAI staigą mirus,

brangiai Valei ir sūnums giliausią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Artūro ir Leonardo Grabošų šeimos ir Eugenijus Meškauskas.

Skaudžiai pergyvenant didžiojo liūdesio ir gedulo valandą, vyrui ir tėvui

JUOZUI MICKEVIČIUI

staigiai ir netikėtai mirus, žmonai ir šeimai reiškiame gilią užuojautą ir nusiraminimą, o velioniui tebūna lengvas tolimos žemės kampelis.

Juozas ir Adelė Visockiai.

A. A. JUOZUI MICKEVIČIUI mirus,

jo žmoną ir sūnų giliai užjaučiame ir kartu liūdime

I. A. Ramanauskai.

Brangiam vyrui mirus,

N. MICKEVIČIENEI

nuoširdžią užuojautą reiškia

Demikiai.

Skausmo valandoje brangiam vyrui ir tėveliui

A. A. JUOZUI MICKEVIČIUI mirus,

žmonai ir sūneliui gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Kriaučiūnai.

Brangiam vyrui mirus,

NANCEI MICKEVIČIENEI

nuoširdžią užuojautą reiškia

A. Skardžius,
S. V. Golbergai.

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Tel. KE. 2904
Sav. D. KAUNAITĖ

"VIENYBĖJE — GALYBĖ"!
TAUPYK
savo kredito koop. "PARAMA". Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.
Darbo valandos: **antradieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v. Šeštadieniais 2-4 val. pp.**
Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonas KE. 3027.

PELNINGA DRAUGYSTĖ VISIEMS....

Visuose jūsų biznio reikaluose The Bank of Nova Scotia yra jūsų partneris, padedąs augti Kanadai — kartu ir jums. Jūs laimėsite veikdami artimoje bendrystėje su jūsų kaimynystėje esančiu The Bank of Nova Scotia skyriumi, tai daro daugybė kanadiečių.

Ar tai būtų biznio operacijos, asmeninė taupomoji sąskaita ar naujas verslas — jūs įsitikinsite, kad jūsų BNS skyrius yra gera vieta, kurioje teikiami sveiki patarimai ir tikslus patarnavimas.

Susipažinkite su savo BNS skyriaus vedėju — jo patyrimas biznyje gali reikšti dolerius ir centus jūsų kišenėje.

THE BANK OF NOVA SCOTIA

— JŪSŲ PARTNERIS PADEDĄS AUGTI KANADAI.

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

NAUJI RADIJO PRIIMTUVAI — Tikra šių dienų sensacija!
Naujausi, su natūraliu balso perdavimu (High Fidelity), vokiečių gamybos radijo priimtuvai: KOERTING — SABA — BLAUPUNKT.
Muzikos kabinetai, automatiniai gramofonai, garsams užrašyti magnetofonai, televizijos aparatai, be to, įvairiausi gintariniai papuošalai bei odos išdirbiniai gaunami generalinėje atstovybėje —
ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
Sav. K. MOTUŠIS.
Radijo priimtuvų specialios trumposios bangos jums garantuoja Europos stočių priėmimą (Vilnius kasdien 6.30—7.00 p.m.). Pas mus atliekami specialistų technikų visokiausi radijo pataisymai bei perdirbimai. Lengviausios išsimokėjimo sąlygos: įmokėjus tik 10%, likusi suma ligi 24 mėn. Jūsų vartotas aparatas gali būti priimtas kaip įmokėjimo pagrindas

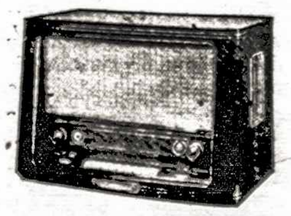

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO. Centrinė Prekyba ir Biuras:
926 Dundas St. W., Toronto
Tel. EM. 4-1633.
SKYRIAI IR AGENTŪROS:
Toronto — 697 Queen St. W.
Hamilton — 236 James St. N. ir 24½ King St. W.
Kitchener — 343 King St. E.
Waterloo — 96 King. St. S.
London — 111½ King St.
Galt, Ont. — 41 Dixon St.
Ottawa — 343 Lisgar St.
Vancouver — 340 Homer St.

Sveikiname visus mūsų draugus ir klijentus
ŠV. KALĖDŲ
ir
NAUJŲJŲ METŲ
proga.
LEASIDE FUEL CO.
3 INDUSTRIAL ST. - MA. 4414
Tony's Burner
SALES & SERVICE
ANT. JUOZAPAITIS
OIL BURNER **FUEL OIL**

Prieš tris šimtus metų

RADVILOS — BIRŽIŠKIAI RADVILOS — J. RADVILOS KONFLILKTAS SU JONU KAZIMIERU — KARAS SU MASKVA — MASKVA UŽIMA VILNIŲ — LIETUVA IR ŠVEDIJA — J. RADVILA ŠAUKIASI ŠVEDŲ GLOBOS — KĖDAINIŲ SUTARTYS SU ŠVEDAIS — JONUŠO RADVILOS NEPASISEKIMAI IR MIRTIS — "TVANO" PABAIGA — RADVILŲ ŠEIMA PO "TVANO"

(Tęsinys iš pr. numerio)

J. RADVILOS KONFLIKTAS SU JONU KAZIMIERU

Visi biržiškiai Radvilos nesugyveno su savo valdovais Vazomis, kurie tikrai neturėjo nei valstybininkų privalumų, nei takto. Tik Vladislovas buvo išmintingesnis. Jo laikais ir santykiai su Radvilomis pagerėjo. Bet užtai nenuoseklusis užsispyrėlis Jonas Kazimieras vėl viską atgaivino ir Jonušui Radvilai teko pakelti didelę kovą, pasibaigusią visos šeimos tragedija.

Jonas Kazimieras kaip valdovas buvo viena menkiausių asmenybių Lietuvos ir Lenkijos sostuose (1648 - 1668). O tai buvo neramiausi ir sunkiausi laikai tų valstybių gyvenime. Žmogus be jokių valstybinių gabumų, nevertas net savo menkaverčio tėvo, savanaudis, gobšus, nepaprastai užsispyręs, be to, dar pasidavęs įtakai intrigantės savo žmonos prancūzės Marijos Liudvikos, Jonas Kazimieras buvo tikra krašto nelaimė.

Išididusis Jonušas Radvila jautėsi Lietuvoje galįs daugiau negu pats didysis kunigaikštis, gyvenąs Lenkijoje. Radvila ir nemanė lankstytis. Augštųjų valstybinių vietų jis neprašė, bet reikalavo, nes kam gi pritinka būti Vilniaus vaivada ir didžiuoju hetmonu, jei ne Biržų Radvilai! Ir išplėšė iš Jono Kazimiero jis tuos urėdus. 1653 m. jis gavo Vilniaus vaivadystę, o 1654 m. ir didž. hetmono buožę. Jonas Kazimieras tiek neturėjo takto, kad priverstas atiduoti jam d. hetmono buožę tame pat 1654 m. seime pats pareiškė protestuojąs prieš tokį hetmoną. Jis dargi sugalvojo Radvilą supančioti, neleisti jam pasireikšti. Prieš Radvilą Jonas Kazimieras užsimojo iškelti nuo savęs visiškai priklausomą ponelį Vincentą Gonsievskį, Lietuvos kr. iždininką. Jam buvo atiduota lauko hetmono buožė. Jonas Kazimieras sugalvojo veikti tik per jį, Radvilą paliekant su titulu, bet be lėšų ir be kariuomenės.

Pagal ano meto tvarką seimas paskirdavo mokesčius, juos surinkdavo iždininkas ir atiduodavo vieną dalį didžiajam, kitą dalį lauko hetmonui, kurie jau nuo savęs parinkdavo dalinių verbuotojus ir duodavo jiems pinigų. Jonas Kazimieras sugalvojo visas gaunamas lėšas palikti lauko hetmono Gonsievskio divizijai suverbuoti, o Radvilai neduoti nieko nei naujai verbuoti, nei senos kariuomenės algoms apmokėti. Radvila čia sukliudyti negalėjo, nes pinigai buvo paties Gonsievskio rankose. Tačiau dėl to galutinai santykiai suiro ne tik su didžiuoju kunigaikščiu, bet ir su Gonsievskiu.

Maltretuodamas Radvilą, Jonas Kazimieras padarė dar kvailesnį netaktą, kada šaukdamas eiti į karą prieš Maskvą visą Lietuvos bajoriją įsakė jai rinktis ne didžiojo hetmono Radvilos, bet lauko hetmono stovykloje. Tai jau buvo aiškiai prieš įstatymus. Radvilai pareiškus protestą, pasišiaušė prieš didįjį kunigaikštį visa Lietuva. Jonas Kazimieras buvo priverstas savo įsakymą atšaukti, vadinasi, visiškai susikompromitavo.

Šituo metu jau buvo prasidėjęs karas su Maskva. Caro didžiulė kariuomenė veržėsi į Lietuvą, o nebuvo kas ją sulaiko. Radvila kariuomenės turėjo tik keletą tūkstančių, ta pati buvo neapmokėta, o Gonsievskis savąją diviziją dar tik verbavo. Jonui Kazimierui taip elgiantis Radvila reikalavo sušaukti Lietuvos seimą, vad. konvokaciją. Jonas Kazimieras juto, kad Lietuva konvokacijoje greičiausiai pavestų visus reikalus tvarkyti hetmonui Radvilai, jį patį paliktų nuošaly, tad konvokacijos šaukti nenorėjo ir paskelbė šaukiąs Lietuvos senatorius pasitarti į Gardiną. Jis pats ten, tiesa, atvyko, bet iš senatorių teatvyko vos 9. Visi buvo pasipiktinę nauju Jono Kazimiero netaktu, kai jis prieš senato pasitarimą paskelbė viešą laišką Vilniaus vyskupui Tiškevičiui, kuriame ne tik apkaltino hetmoną ir kanclerį Radvilas, bet ir visus Lietuvos senatorius, kurie jį taip apleidę, kad nebeturįs net su kuo pasitarti. Į tai buvo atsakyta visa eilė pamfletų iš Radvilos pusės, kurie buvo paskleisti kariuomenėje ir visame krašte.

Tiesa, Gardine buvo pasiekta šiokios tokios taikos tarp hetmonų, bet Radvilos santykiai su didžiuoju kunigaikščiu nepagerėjo. Radvila ir toliau reikalavo Lietuvos konvokacijos. Kadangi jį parėmė ir dauguma Lietuvos senatorių, bijodamas, kad Radvila gali konvokaciją pats sušaukti, Jonas Kazimieras pagaliau paskelbė universalus šaukiančius tokią konvokaciją Vilniuje 1655 m. gegužės 10 d. Bet netrukus po to lenkai pradėjo spausti karalių, kad būtų šaukiamas seimas, nes kilo karo su Švedija pavojus. Tada Jonas Kazimieras vietoj Lietuvos konvokacijos paskelbė šaukiąs gegužės 19 d. bendrą abiejų valstybių seimą Varšuvoje. Kiek tai lietė Lietuvą, jam tai buvo parankiau, nes atitolino separatistinės Lietuvos veiklos pavojų.

(Bus daugiau)

KVALIFIKUOTŲ SPECIALISTŲ PATARNAVIMAS
Pilna lengvų automobilių ir sunkvežimių tarnyba
Karoserijos ir sparnų remontas, mechaninė tarnyba, fronto sureguliavimas.
Perstatymas, motoro nustatymas ir elektrinių įrenginių sutvarkymas, tepimas.
HUDDLESTON MOTORS CO. Ltd.
G. M. Warren, President
2803 DUNDAS ST. W. (prie Keele). TEL. RO. 2-8333
IMPERIAL — CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO

DAIL. SKULPTORIUS DAGYS PERŽENGIA 50ąjį SLENKSTĮ

Toronte be garsinimosi gyvena ir kuria dailininkas skulptorius Dagys. Tur būt, retas kuris iš tremtinių dailininkų gyvena iš savo kūrybos, kaip dail. skulptorius Dagys. Priartėjus jo 50 metų sukakčiai, "TŽ" korespondentas kreipėsi į sukaktuvininką su keletu klausimų. Sklandūs ir turiningi dailininko atsakymai, beabejo, bus įdomūs kiekvienam kultūrininkui.

— Kokį savo gyvenimo įvykį tamsta laikytumėt reikšmingiausiu?

— Beabejo, gimimas, t.y. 1905 m. gruodžio 16 d., turėtų būti reikšmingiausias, jei žmogaus atsiradimas turi kokią nors reikšmę. Toliau, viskas, kas tik aplink mane ir manyje įvyko, buvo labai svarbu, nes manyje paliko gana gausias nuosėdas... Kai dabar jas perkasu iš tų atmenamų ne pilnų 50 metų, tai man atrodo, kad mano nueitas kelias yra ne 50 metų (kas yra tie 50 metų?!), o daug daug ilgesnis; rodosi, kad jis turįs ištisus tūkstančius, jei ne milijonus metų! Prie šios nuotaikos sustiprinimo, be abejo, prisideda pamėgimas skaityti istorinius veikalus bei biografijas. O ten aprašyti įvykiai, manyje virtę vaizdais, susipina su manaisiais ir byloja, kad mano gyvenimo pradžia atsiremia į pačius priešistorinius laikus, tiesiog į pasaulio sutvėrimą.

Realiai pačiais svarbiausiais įvykiais tenka laikyti lankyma nematytų vietovių. Tie naujai pamatyti vaizdai ne gramais ar miligramais prisidėdavo prie mano pasaulio ugdymo, bet tiesiog tonomis ir kilogramais sunkino ir didino mano dvasios imperiją. Pradedant nuo išvykimo iš gimtojo kiemo į tėviškės laukus, ganyklas ir lankas, ir apylinkės miškelius ir begalines girias; toliau į miestus — pradedant nuo savųjų Biržų su didžiuliu piliakalniu (tiksliau, piliakiemiu) ir milžiniškais pilies griuvėsiais ėjau per didmiesčius, kaip Šiauliai, Kaunas, Klaipėda, Ryga, Vilnius, Berlynas, Kölnas, Paryžius atgal Lietuva ir Raseiniai, paskiau vėl jų nesuskaitoma daugybė, bet jau nebe puošnių ir išdidžių didmiesčių — tik jų vardų ties degėsių griozdais ir griuvėsių laužu. Vėliau sunkiai didingas Anglijos Londonas, toliau Torontas, Čikaga, Montrealis ir pagaliau lengvai didingas Niujorkas su neramiu Time skveru, ir parke jojančiu karaliu Jogaila privertė manė ne kartą sustoti ir net išsižioti. Žinoma, ilgai niekur nežiopsojau — vėl susičiaupiau ir dirbau.

— Koks likimas tamstos Lietuvoje sukurtų kūrinių ir katruos laikote vertingiausiais?

— Hmm... Koks likimas? Kaip čia atsakyti? Koks dabar jų likimas — nič nieko nežinau. Galiu tik pasakyti koks tada buvo kaikurių jų gyvenimo kelias. Daugumas iš pirmųjų kūrinių, kaip Kelias atgal, Elgeta ir vaikas, Žmogus per lietų, dail. Didžioko šaržas ir k. atiteko studentavimo laikų draugams.

Vienas, gal geriausias iš studento laikų, ir Meno Mokyklos vadovybės geriausiai įvertintas ir kaip toks duotas spaudai — Naujam Žodžiui — reprodukuoti — Du vyrai prie darbo — pateko į soc. demokratų būstinę Kaune. Kitas — Ūkininkas ant besiganančio arklio — pas žemės ūkio m-jos juriskonsultą adv. P. Juknevičių; Vairuotojas — pas dr. Mažylį. Liūdinčio angelo statulėlė pas vieną kunigą Kaune, o Du žmonės — net iškeliavo į Vengriją su vienu esperantininku ir buvo ten reprodukuotas esperanto žurnale — Literatura Mondo. Grupinė kompozicija — Baudžiava—nuėjo į Šiaulių muziejų, Kražių skerdynių fragmentas — į Telšių muziejų. Kas atsitiko su šiais ir su kitais darbais laike karo — nežinomybė...

Gal būt išliko savo vietose tai statulos ant kapinių: Kaune — bronzinė ir kelios Žemaitijoje iš dirbtino granito. Viena net išdygo Vokietijoje Westfalijos Greveno kapinėse ant žuvusio lietuvio kapo.

Geriausiais darbais gal būt tenka laikyti — Pavargusį žmogų — dirbtino granito figūrą, kuri buvo eksponuota Rygoje ir Talline su Lietuvos dail. paroda. Pasisekimą turėjo ekspresyvi figūra — Neramios sielos tragedija, — kurią kaikas vadino įkūnyta paties autoriaus dvasia, kuri visuomenei buvo leista pamatyti ne tik parodose Kaune, Šiauliuose, Telšiuose, bet ir rodoma kino ekrane ir spaudos puslapiuose. O Lietuvoje beveik nebuvo žurnalo ar laikraščio, kuriame nebūtų buvę to ar kito mano darbo nuotraukos; gi kaikurių vaizdai eite ėjo iš vienų į kitų puslapius. Grupė — Laukų darbininkai, — buvo smarkiai apdaužyta sprogusio sviedinio pirmosiomis karo dienomis, bet jos vaizdas yra įamžintas Lietuviškoje Enciklopedijoje Lietuvoje.

Įspūdingas ir didelio masto Maironio biustas buvo padovanotas Raseinių Maironio vardo gimnazijai, bet ir jis užeinančių vokiečių sunaikintas.

Tai maždaug šie kūriniai iš prieškarinio laiko buvo geriausi ir populiariausi.

— Kokios įtakos turėjo tremtis tamstos kūrybinėms nuotaikoms?

— Skulptūrinė kūryba nepakenčia nepastovumo. Karas ir medžiaginiai sunkumai susieti su juo ir neaiškus rytojus pirmųjų pokarinių metų neskatino, bet tormozavo mano kaip skulptoriaus kūrybines galias, todėl tuo laikotarpiu nič nieko nepadariau. Tik po kokios dešimties metų pertraukos vėl paėmiau į rankas realią skulptūrinę medžiagą, tik šį kartą jau nebe molį, gipsą, cementą ar marmurą, bet švariausią ir kambarinėms figūroms tinkamiausią medžiagą — medį. O Kanada šią medžiagą gal būt labiausiai ir mėgsta.

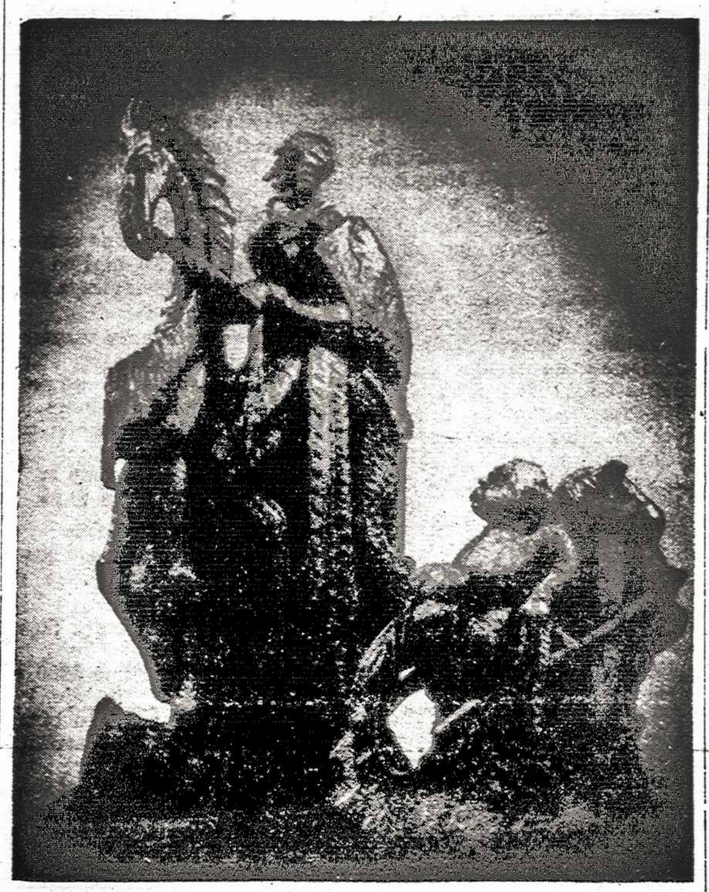

Donkichotas ir Sančo Panča

— Ką tamsta galėtumėt pasakyti apie savo darbus Kanadoje?

— Iš pradžių, kol prasikūriau ir prigijau, turėjau griebtis ir buvau susiradęs eilinį darbą, bet bėda, — bosui nepatiko mano metodas ir jis mane išvijo. Na, ir gerai, pagalvojau, nes jei patsai išeičiau nieko negaučiau, o kai jis išvarė kurį laiką buvo bedarbio pašalpa, o iš tokio darbo, kaip sako, nebūsi bagotas, bet tik kuprotas.

Bus jau pusantrų metų kaip pasišvenčiau vien meno kūrybai. Per šį laiką iškaliau nemažai įvairių temų ir nuotaikų paprastučių ir sudėtingesnių figūrėlių. Su kaikuriomis jų dalyvavau Toronto, Montrealio ir Ont. Londono kanadiečių parodose. Kaiką iš laisvosios kūrybos yra įsigiję originalius meno kūrinius mėgstą kanadiečiai ir lietuviai, kaip dr. A. Pacevičius, dr. J. Yčas (net porą) ir dar kai kas.

Du nemaži siluetiniai bareljefai paįvairina Toronto Lietuvių Namų salės monotonišką ramumą. Tai kariškoje nuotaikoje pavaizduotas žmogaus neramumas, jo dvasios veržimasis pirmyn ir augštyn, jo palūžimas nuo ištikusių kliūčių, bet herojiškas, o ne bevalis palūžimas. Šią idėją gavau iš tada bevykstančio Korėjoje karo, kai prislėgta tauta visomis savo fizinėmis ir dvasinėmis galiomis stengėsi pakilti ir garsiai prabilti, bet deja...

Be laisvosios kūrybos čia padariau keletą užsakymų, kaip didžiulį (11' x 8') aliejiniais dažais tapytą paveikslą — Kristaus malda Getsemanės sode — ev. liuteronų bažnyčios altoriui.

Iškaliau medyje paminklinę lentą, pagal archit. A. Kulpavičiaus projektą, pagerbti žuvusiems už Lietuvą kūrėjams - savanoriams, kariams ir šauliams. Šis darbas yra patalpintas šv. Jono Kr. lietuvių katalikų bažnyčioje. Pastaruoju metu padariau šio (kūrinio) paminklo dublikatą tik su suprastintu išoriniu vaizdu vienam meną mėgstančiam asmeniui.

Dabar gi jau baigiu pabaigti irgi šv. Jono Kr. bažnyčiai Kryžiaus kelių stotis. Tai bus kuklūs, bet originaliai sukurti šios temos vaizdai.

— Kaip tamsta vertini Kanados ir apskritai šio kontinento meninį gyvenimą?

— Nieko blogo negalima jiems primesti — stengiasi ir dirba, kiek išgali ir kiek sąlygos leidžia. Turi įvairias meno organizacijas, ir parodas ruošia, ir spaudą leidžia, na, ir kaip visur, vieni kitų nepakenčia. Kad būtų jų tarpe tikrai pajėgių asmenybių, — to nepasakysiu. Senesnieji kaikurie turi gana augštą meno kultūrą ir yra šios srities rimti darbininkai. Jaunieji daugumoje blaškosi arba knisasi po moderniojo meno pakampes, bet kol kas nepalieka ryškesnių ženklų.

Šio kontinento žymiausiosios jėgos yra susibūrę JAV, kur ne vienas iš jų pastaraisiais metais yra atsidanginęs iš Europos ir, žinoma, Amerikai paliks savo dvasinius ir fizinius vaisius.

— Kokia jūsų nuomonė apie modernizmą?

— Tai klausimas gana įdomus, bet atsakymas gali būti ir labai lengvas ir labai sunkus. Absoliučiai paneigti ar in corpore pateisinti modernųjį meną yra labai lengva, bet išvesti per jį centrinę liniją ir atskirti tikrąjį meną nuo erzacų ir surogatų labai sunku. Bendrai niekas to neginčys, kad mes dabar gyvename modernius, t.y. augštos technikos laikus. Viskas aplink mus yra moderniška: ir baldai, ir indai, ir auto ir darbo mašinos, ir moterų plaukų nešiosena, ir kryžkelių šviesos ir kiekvienas atverstо žurnalo puslapis, net ir durniaknygės (komikai) ir keliai su tiltais vis yra moderniški ir visa tai yra ar patogu, ar jauku, ar gražu, ar naudinga, ar pigu. Visa tai niekas nenori nei sukritikuoti, nei peikti.

Tai kas gi yra su moderniuoju menu, kad apie jį pasakoma daug blogų žodžių, arba iš mandagumo tylima; na, retkarčiais

Susimąstęs kanklininkas

ir giriama be atsidūsimo. Kad čia taip prieštaraujama visa bėda yra ta, kad menininkai (ar tik meno bandytojai) modernizmą, t.y. tobulesnę techniką, paranksnį, paprastesnį (o kas paprastesnis dažnai būna ir tobulesnis), kuklesnį ir vaizdesnį priėjimą prie spalvos ir formos ir per jas prie kuriamos nuotaikos yra pavertę šposais (pateisindami save ieškojimais, bet ne suradimais), o ne toli ir augštai esančiu kilniu tikslu. Kad tie šposai ar ieškojimai jiems patiems labai patiktų ir jie patys ne visi tą patvirtins, bet jie tai daro norėdami kuo labiau iš kitų išsiskirti. O meno pasaulyje tai be galo svarbu. Be išsiskyrimo — neiškilsi. Gi išsiskirti tikrai vertingais darbais labai sunku, beveik neįmanoma, žinant kiek pasaulyje buvo ir yra menininkų. O išsiskirti iš kitų, žūt būt, reikia — jei ne gerais, tai nors keistais darbais. Todėl tos desperacijos prislėgti menininkai (kraštutinieji modernistai) pasirinko ir visu 100% įgyvendino keistenybių pateisinimo šūkį: kad ir nežmoniška, bile kitoniška. Gi publika stebisi, — kam daroma nežmoniškai? — kitaip juk nebūtų kitoniškai. Kaikas čia neapsiriko: laimė nusišypsojo — išgarsėjo — taigi ir praturtėjo. O to absoliučiai pakanka suzavėti ir užkerėti jaunimui, kuris daugumoje tik durniaknyges tevarto. O kas panašius dalykus perka ir kartais didelius pinigus moka dar nereiškia, kad jais nuo širdžiai gėrėtųsi. Kartais taip, bet nevisada. Daugumoje tai daro dėl mados. Juk ir ponios kartais perka naujas skrybėles ne todėl, kad jos joms labiau patiktų, ar tiktų, kad būtų dailesnės ar patogesnės negu užpraeitų metų, bet kad tokia mada. Ir filatelistai už pasenusias markutes moka didelius pinigus ne todėl, kad jomis negali atsigėrėti ar kad jos būtinai turėtų istorinės ar kitokios vertės, bet kad tokia mada ir lenktyniavimo sportas jas gaudyti. Kai ta mada praeis, tai jos visos eis į šiukšlių dėžę.

Dabartiniais modernizmo laikais smarkiai yra išpopuliarėjęs primitivyzmas mene. Tikrai primityvųjį meną kūrė primityvios tautos, techniškai mažai tepajėgūs žmonės, kurie daugiau gėrėjosi tų kūrinių idėja negu jų forma. Mums tie darbai turi daugiau vertės kaip istoriniai mūsų prabočių buities veidrodžiai, negu meno kūriniai. O jeigu jais džiaugiamės, tai taip, kaip džiaugiasi tėvai savo vaikučio pirmaisiais žodžiais, nors jie netiksliai ištariami, nors iškreipiami kaikurie jų garsai, bet jie yra pirmieji — tai malonūs ir atmintini. Bet jei vaikišką kalbą imtų pamėgdžioti užaugęs žmogus ir sąmoningai švepliuotų,—niekas juo nesigėrėtų, priešingai — nepakęstų. Taip yra ir su šios rūšies menu. Bet, žinoma, kaip yra geriau kalbėti nors švebeldžiuojant, jei reikia ką pasakyti, nei būti nebyliu, taip yra geriau kurti nors primityviškai, jei negalima pranašiau, negu nieko nedaryti.

— Kokie tamstos artimiausieji užsimojimai ir ką šiuo metu kuriate?

— Be dabar baigiamų Kryžiaus stočių dirbau, dirbu ir dirbsiu įvairias kompozicijas, kurios ateis ar jau yra atėję į galvą. Be to, artimiausiu laiku esu numatęs vėl padirbėti tapybos srityje. Juk aš ir ją esu studijavęs ir nemažai tapęs.

Iš "Tiesos" puslapių

Kolchozai keldinami į literatūrą

Skurdi tarybinės literatūros istorija

Komunistų partija, kuri savo laimėjimus grindžia klasta ir smurtu, labai mėgsta kaišioti nagus į istorijos puslapius: istorijos puslapiai atatinkamai reformuojami, kad visų gerovių ir laimėjimų šaltiniu atrodytų pati komunistų partija.

"Tiesa" džiaugiasi, jog knygų lentynose jau pasirodė "Lietuvių tarybinės literatūros istorijos apybraiža", kuri, tur būt, norint pabrėžti lietuvių tarybinės literatūros "lietuviškumą", išleista rusų kalba. Už tai tenka nulenkti galvas prieš LTSR mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto mokslinių darbuotojų kolektyvą — kam gi tokius niekus lietuvių kalboje spausdinti, kai galima pasinaudoti "broliškaja" rusų kalba...

Tarybinės literatūros istorija, kaip pridera geriems komunistams, pradedama spalio revoliucija, nors lietuviai rašytojai su ta revoliucija nieko bendro neturėjo, nes tuo pat metu savo dėmesį skyrė nepriklausomos Lietuvos atstatymui. Tačiau "Tiesa" visdėlto džiaugiasi, kad šiame skyriuje nagrinėjami proletarinės lietuvių literatūros klausimai ir jos stambiausieji atstovai. Kad tuos stambiausius atstovus to meto lietuvių literatūroje galima įžiūrėti tiktai per labai stiprų mikroskopą. "Tiesa", aišku, neužsimena...

Nuo spalio revoliucijos nušokama tiesiai į pirmosios sovietinės okupacijos metus,

Toliau seka "didysis tėvynės karas"—čia, be abejo, labai stropiai išlinksniuojami visi Maskvoje spausdinti atsišaukimai, brošiūrėlės, instrukcijos Lietuvoje per klaidą užsilikusiems keliems komunistams.

Sekančios dalies puslapiuose atiduodama duoklė trims žymiausiems, anot "Tiesos", tarybinės literatūros atstovams — S. Nėriai, L. Girai ir P. Cvirkai. Tai ir visa tarybinės literatūros istorija. Apie dabartį nešnekama, nes, matyt, komunistų patija dar nežino, kuriuos sutupdyti ant tarybinės literatūros laktos...

"Literatūra ir menas" susidomėjo kolchozais

Komunistų partijos Mažeikių rajono komiteto sekretorius drg. K. Pivoriūnas primena skaitytojams, kad "Literatūros ir meno" savaitraštis pradėjo spausdinti lietuvių rašytojų pasisakymus apie kolchozinį kaimą, vadinasi, kitais žodžiais tariant, lietuviams rašytojams buvo įsakyta rašyti apie kolchozus. Drg. Pivoriūnas giriasi: "...rašytojai — sielų inžinieriai atskleis mums kelius geriau pažinti naują kaimo žmogų, jo psichologiją..." Tačiau straipsnio tikrasis tikslas yra kitas — drg. Pivoriūnas pasiryžęs išvanoti kailį lietuviams rašytojams, kad jie kolchozuose nieko gero neranda, kai tuo tarpu kolchozinį gyvenimą turėtų pieštі šviesiausiomis spalvomis.

Pirmiausia tenka lietuvių rašytojų politrukui J. Šimkui: "Autorius kalba apie trūkumus mūsų kolchozuose. Tokių trūkumų, kurie išvardinti straipsnyje, ištikrųjų yra. Tačiau straipsnyje pateikti faktai yra be adresų. Čia jau — apibendrinimas. Todėl su eile teiginių jokiu būdu negalima sutikti. Autorius plačiai pasakoja, kad viename rajone vienas jaunas literatas įrodinėjo, jog pas juos išviso nėra žmogaus, kuris galėtų būti prototipu teigiamam herojui sukurti"... Drg. Pivoriūnas pats pasišauna J. Šimkui surasti prototipą į herojus, pasiūlydamas "Aušros" kolchozo pirmininką Petrą Šmulkštį. Atkreipkime dėmesį į Pivoriūno žodžius: "Prieš porą metų "Aušros" kolūkis buvo visiškai nusmukęs. Už darbadienį kolūkiečiai gaudavo po tris šimtus gramų grūdų..." Ačiū drg. Pivoriūnai!... Kas gi "Aušros" kolchoziniinkų norėtų būti prototipu herojui, jeigu už darbo dieną mokama tik 300 gramų grūdų daviniu... Nesvarbu, kad dabar kolchozininkai Petro Šmulkščio vadovimo dėka kauna daugiau grūdų. Faktas lieka faktu — prieš dvejus metus jie dirbdavo visą dieną už 300 gramų grūdų...

Nepatinka drg. Pivoriūnui ir kiti J. Šimkaus žodžiai, kuriuos pastarasis buvo paėmęs iš vieno brigadininko burnos: "Och, jeigu MTS kaip reikia mums padėtų! O dabar dažnai ne tik nepadeda, o netgi kliudo. Štai viena mūsų blogo darbo priežasčių"... Pyksta Pivoriūnas—kaip gi, girdi, mašinų, traktorių stotis gali trukdyti kolchozininkų darbui. Be mašinų laukų nebūtų įmanoma aparti... Drg. Pivoriūnas užmiršta, kad lietuvišku arkliuku galima daugiau pasitikėti, negu sovietiniu traktoriumi.

Ne visos temos leidžiamos

A. Gricius buvo išspausdinęs straipsnį "Ir apie tai reikia rašyti". Jis ragino kolegas rašytojus kelti aštrias problemas. Drg. Pivoriūnas ir šiuo klausimu prideda savo dvilekį: "Nėra reikalo įrodinėti, kad teisingai, su didele menine jėga pakeltos šios problemos (aštrios, V. Kst.) susilauks greitesnio išsprendimo. Tačiau iš A. Griciaus straipsnio susidaro vaizdas, kad rašytojams kažkas draudžia liesti tas temas, pasakyti tai, ką jie nori parašyti"... Argi bereikia geresnio prisipažinimo? Tas KAŽKAS, be abejo, yra LKP Mažeikių rajono sekretorius K. Pivoriūnas ir visa komunistų partija. Taip. LKP(b) draudžia lietuviams rašytojams vaizduoti į kolchozus suvarytų lietuvių ūkininkų skurdą, palengvinti kolchozininkams jų vargingą gyvenimo dalią ir tik paskui komunistų partijai ieškoti herojų kolchozuose. Gerovės pakėlimui reikalinga duona. Herojais kolchozininkų nepasotinsi... **Vyt. Kastytis.**

Toronto apylinkės taryba ir solidarumas

Toronto apylinkės tarybos rinkimai paskelbti gruodžio 18 d. Kandidatų sąrašas gana įvairus. Yra iš ko pasirinkti. Išrinkus 25, dar prisidės organizacijų atstovai, tai susidarys maždaug 40 atstovų.

Kaikas kelia klausimą, kam ta taryba reikalinga, ką ji veiks? Iki šiol jos neturėjom ir,atrodo, apsiėjom. Kas bendruomenės gyvenimu daugiau domisi ir jos struktūrą geriau pažįsta, galėjo pastebėti, kad vistik kažko trūko bendruomenės autoritetui palaikyti. Nuo LOK laikų Toronte nebuvo jokios viešos tribūnos, kur galima būtų visiems susirinkti, atskirų grupių priešingumus išlyginti ir į bendrą darbą visus suburti.

Mažesnėse kolonijose bendruomenės idėja į masę yra daug labiau įėjusi negu didžiosiose. Kaip iš paskutinio Krašto Tarybos suvažiavimo pranešimų paaiškėjo, kaikuriose mažesnėse apylinkėse solidarumas bendruomenės pasiekė visą 100% — visi apylinkės lietuviai užsimokėjo bendruomenės mokestį, tuo tarpu kai didžiosiose kolonijose tik 10-20%. Tai daug priklauso nuo bendruomenės narių balso atstovavimo jos organuose. Toronte, ypatingai šiais metais, labai menkai pasireiškė visuomenės balsas, bendruomenės reikaluose. Anksčiau būdavo šaukiami organizacijų pirmininkų susirinkimai, kurie pareikšdavo nors atskirų organizacijų nusistatymą bendrais reikalais. Šiemet ir tokių susirinkimų nebuvo, išskyrus rugsėjo 30 d. susirinkimą, kuris buvo specialiai sukviestas pareikšti nuomonę dėl apylinkės tarybos reikalingumo.

Organizacijos vienbalsiai pritarė ir apylinkės valdyba visus paruošiamuosius darbus rinkimams atliko. Taigi apylinkės tarybą jau turėsime.

Taryba išrinks sau prezidiumą, kuris ir bus apylinkės vykdomasis organas — apylinkės valdyba. Antras svarbus darbas bus pajamų ir išlaidų sąmatos sudarymas ir priėmimas. Sąmata ir apyskaita tai yra pagrindiniai organizacijos gyvenimo elementai. Apie organizacijos veikimą geriausiai galima spręsti ne iš ilgų pranešimų, bet iš sąmatos ir apyskaitos skaitlinių. Jos viską pasako. Taryba nustatys valdybai gaires, ką ir kaip ji turi dirbti ir gale metų priims valdybos ataskaitą. Taryba sustiprins bendruomenės organų autoritetą — bendruomenės narys iš anksto žinos, kur padedamas jo mokėtas mokestis ir noriai tą mokestį mokės.

Solidarumo mokesčio surinkimas yra didelis darbas. Kiekvienas supranta, kad vienas žmogus (kasininkas) niekuomet neįstengs surinkti mokesčio iš 2-jų tūkstančių žmonių. Šiame darbe gali pagelbėti tarybos nariai. Montrealyje visi seimelio nariai įsipareigojo rinkti solid. mokestį. Tai geras pavyzdys. Kultūrininkai visada šaukia "gelbėkim mūsų janimą, gelbėkim lietuvybę, duokite pinigo — viską padarysim!" Tą pinigą galima lengvai gauti, tik reikia nepatingėti jį paimti.

Toronto apylinkėje galima būtų kasmet surinkti $4.000. Jų užtektų šalpai, švietimui, stovykloms, chorui ir Vasario 16 gimnazijai. Dabar tų reikalų aprūpinimo piniginę naštą neša tik 10-20% visų kolonijos lietuvių. Apylinkės tarybos pareiga būtų tą naštą paskirstyti ant visų lietuvių pečių.

Neužtenka išrinkti tarybą ir manyti, kad ji tuojau visas negeroves pašalins. Jei jai iš karto neparodysime pritarimo ir paramos, ji greit pasidarys bekraujis organizmas ir tuščias indas. Didžiausias pritarimas bus, jei rinkimuose dalyvaus kuo daugiau žmonių. Kiekvienas bendruomenės narys eidamas rinkti tarybos turi atsiminti netik savo teisę, bet ir pareigą, t.y. būti solidarių bendruomenei. Rinkimų dienos šūkis turi būti: Už apylinkės tarybą ir solidarumą!

P. Lelis.

Į talką Tėviškės Žiburiams!

Laikraščių leidimas metai iš metų brangėja. Šių metų bėgyje ir popieris pabrango ir visos kitos išlaidos pakilo. Aišku, daugiau kainuoja ir "Tėviškės Žiburių" leidimas. VISDĖLTO "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" PRENUMERATOS MOKESTIS IR ŠIEMET NEKELIAMAS, paliekamas tas pats — $4 Kanadoje bei JAV ir $4.50 kituose pasaulio kraštuose. Tuo būdu "Tėviškės Žiburiai" ir toliau lieka pigiausias lietuviškas savaitraštis pasaulyje.

Šitą mes darome tik pasitikėdami nuoširdžia savo bičiulių ir skaitytojų parama. Nuo Tamstų visų paramos priklauso visos galimybės laikraštį leisti ir jį toliau tobulinti.

"Tėviškės Žiburiams" reikia dar daugiau naujų skaitytojų! Suraskime kiekvienas nors po vieną naują skaitytoją!

KIEKVIENAM TALKININKUI,

kuris suras bent du naujus skaitytojus, "TŽ" duos vertingą premiją — garsiojo italų rašytojo Guarechi knygą "Mažasis Don Kamiliaus pasaulis". Knyga kainuoja $3.50.

KIEKVIENAS NAUJAS SKAITYTOJAS,

užsiprenumeravęs laikraštį šio vajaus metu, galės gauti priedą Al. Barono romaną "Užgesęs sniegas". (Knyga bus siunčiama platintojui pranešus arba pačiam paprašius).

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" SKELBIA

naujų skaitytojų verbavimo ir prenumeratos rinkimo vajų nuo gruodžio 15 d. iki sekančių metų vasario 16 d.

VISI SKAITYTOJAI,

kurių prenumeratos laikas baigiasi apie metų pradžią, PRAŠOMI vajaus laikotarpyje atsilyginti.

PASTABA SKAITYTOJAMS JA VALSTYBĖSE

Siųsdami prenumeratos mokestį čekiais, malonėkite pridėti 30¢ čekio iškeitimui. Per metus "TŽ" už čekių iškeitimą susidaro nemaža suma. Už jūsų paslaugą iš anksto dėkojame.

MIELI SKAITYTOJAI, MES JŪSŲ TARNYBOJE, PADĖKITE MUMS TAS PAREIGAS EITI!

"TŽ" ADMINISTRACIJA.

Adresas:
941 DUNDAS ST. W., TORONTO, ONT.
Tel. EM. 8-6813

Atpigintas automobilių draudimas

"Canadian Underwriters Association" pranešė, kad Ontario ir Quebec provincijose nuo sausio 1 d. atpiginama automobilių apdrauda; Ontario prov. — privatinių automobilių 6%, viešųjų autovežimių — 10%, Quebeco prov. privat. automobilių — 9%, prekybinių — 4%. Be to, Ontario provincijos vairuotojai galės gauti iki 20% atpiginimo, jei pasirinks "Preferred Risk Rating" planą. Apdraudos bendrovės atstovas pareiškė, kad šis atpiginimas yra įmanomas todėl, kad pastaruoju laiku nelaimių skaičius sumažėjęs. Atpiginimas palies ir New Brunswick provinciją, bet žymiai mažiau; nelaimių turėjusiems vairuotojams ten brangės mokėti brangiau. Quebeco provincijoj įvedama nauja apdraudos sistema, pagal kurią vairuotojai, neturėję nelaimių 3 metus, gausią net iki 20% nuolaidos, neturėję nelaimių 2 metus — 15%.

Leidimai automobiliams ir sunkvežimiams Ontario prov. nuo sausio 1 d. pabranginami, automobiliams nuo $1 — $6, prekybiniams autovežimiams nuo $3 — $188.50, autobusams nuo $5 — $128, motociklams $1. Tai daroma norint surinkti pinigų taisomiems ir naujai tiesiamiems plentams.

Pavergtoje tėvynėje

Vilniaus un-to prof. Jonas Vabalas - Gudaitis, po sunkios ligos mirė lapkričio 14 d. "Tiesoje" Nr. 271 skelbiama, kad jis "Tarybų valdžios buvo 1918 m. paskirtas pedag. muziejaus vedėju Vilniuje", o nuo 1948 m. priimtas į "Tarybų Sąjungos kom. partijos eiles". Už nuopelnus apdovanotas raud. darbo vėliavos ordinu ir medaliu.

Prof. Pr. Dovydaitis, išvežtas iš Lietuvos 1941 m., kuris tremtyje buvęs slaptai išventintas į kunigus, "Į Laisvę" žurnalo žiniomis, esąs tikrai jau miręs.

Prof. kun. Pr. Kuraitis jau antrosios okupacijos metu nuteistas 25 metams, esąs grąžintas į Lietuvą.

J. Keliuotis, kuris tris metus išbuvęs tremtyje buvo grįžęs, dabar vėl esąs išsiųstas 25 m.

J. Urbšys, buvęs užsienių reik. min., esąs grąžintas į Vilnių ir gaunąs pensiją.

Kauno kunigų seminarijos rektorius kun. K. Žitkus.

Vorkutoje laikomi šie mūsų tautiečiai: Andrulis (ar Andziulis). prieš karą buvęs didelis turtuolis. Jis turėjo būti grąžintas Kaunan kaip sunkiai susirgęs. Balataitis—apie 38 m. amž. Bronius Baltutis. Alfonsas Bernotas — apie 24 m. amž., kilęs nuo Vokietijos pasienio. Kunigas Černauskas — apie 38 m. amž. Domininkas Endrulis. Petras Jankauskas — apie 32 m. amž. Eduardas Jaškūnas, Andriejus Jonynas, Aloyzas Jukauskas (ar Jankauskas), Konradas Juodžbalis. Jo tėvas taip pat dirba šachtoje, sesuo Silvija dirba plytinėje, bet turi tbc ir negauna vaistų. Motina palikusi Kaune. Magdė Juodžbalienė, Valerija Juodvalkytė, Kapšėnas dabar yra jau brigadininkas. Juozas Karnauskas. Vaistininkas Henrikas Kisieliauskas. Jo sesuo — Novosibirske. Apie 45 m. amžiaus gydytojas Kliučius, Kompaitis, Meieris, kokių 40 m. amžiaus siuvėjas Meškauskas, tokio pat amžiaus Antanas Murauskas ir artrasis Murauskas. Apie 40 m. amžiaus Juozas Paulikas (ar Pauliukas). Pakalninkas. Apie 30 m. amž. mokytojas Justinas Pakalniškis. Kun. Račiūnas, V. Šatas, kuris dirba kaip felčeris. 36 m. amžiaus gydytojas Šilauskas (ar Šidlauskas), 25 m. amž. Albertas Šimkus. Tamulis, bene jau turįs baigti savo bausmę. Ūkininkaitis Tubašauskas, kurio tėvai taip pat ištremti į Sibirą, bet su jais neturi ryšio. 27-30 m. amž. Juozas Tumas, Vaičiulaitis, Vilinckas, Jonas Kasulis, siuvėja Janė Baltošaitė, mokyt. Elzė Šilbajorienė, kauniškis Alfonsas Kėvis, Vorkutos 7 šachtoj dirbęs kun. Viktoras Kazimieras Vanderlicas mirė 1953 m. irkt. Pas Pinkų buvo atvažiavusi iš Vilniaus žmona dantų gydytoja. Jis buvo paleistas, ir abu su žmona grįžę į Vilnių.

Taišene laikomi: mokyt. Kęstutis Balčiūnas, rodos, kan. Danys, tauragiškis Jonas Grajauskas, apie 37 m. amž., Stasys Jasevičius, Adomas Dubliauskas. dr. Eduardas Jatulis, buvęs Lietuvos konsulas Charbine, 1945 m. buvo nubaustas 10 metų. Savo bausmę turėtų būti jau baigęs ir greičiausiai bus jau išgabentas į Karagandą. Stovykloje kaip invalidas tedirbo tik po 4 valandas. Jo du sūnūs greičiausiai studijuoja Švedijoje. Juškinas, Mačiulaitis, dr. Putra, buv. dantų gydytojas, kuris gali būti jau grąžintas Lietuvon arba kur nors išsiųstas kitur. Juozas Rakauskas. Sameliauskas (ar Zameliauskas). Šlekys, Vaičiulis, bene kunigas, taip pat kun. Žiaunelis, apie 40 m. amž. Stovyklon vandenį su kitu nešiojęs ir Ignas Mickevičius. Lietuvių daugelis susirašinėja su namiškiais tėvynėje. Šiaip esą daug senų žmonių. Manoma, kad Taišeto stovykla su laiku bus panaikinta. Tačiau paleistieji vis tiek nebus grąžinti laisvėn, o turės gyventi ir dirbti tuos pačius darbus, tik negaus išlaikymo, nes už visą darbą bus mokama pinigais. Aiškiau tarus, bus "laisvai įkurdinti"...

Intos stovykloje: Abramaitis, Juozas Baginskas, gimęs 1927 m. Antanas Baltonis, gimęs 1928 m. Butas, Balys Cibulskis, apie 45-50 m. amž., tarnavęs policijoje. P. Dobrovolskis, Aleksas Garnys, Jonas Pranas Kaptūrauskas, gimęs 1907 m., Jonas Lastauskas, Marčiulaitis, buv. vokiečių okupacijos metais banko direktorius Petraitis, Alfredas Vaičiulaitis.

"TS liaudies artisto" K. Petrausko 70 m. sukaktis spalio 23 d. Vilniuje atžymėta iškilmingai. Verdi operoje "Othelo" svarbiau sią Othelo vaidmenį dainavo pats sukaktuvininkas, labai šiltai sutiktas publikos.

Garantuoti siuntiniai į Sovietų Rusiją ir užimtus kraštus

Mes siunčiame tiesiai iš mūsų sandėlių Kanadoje arba Anglijoje. Nauji ir vartoti dalykai: medicinos dalykai, batai, maistas, saldainiai ir kt. dalykai.

Atvykite asmeniškai į mūsų sandėlį ar prašykite mūsų kainoraščio paštu.

Būsite patenkinti mūsų tarnyba 100%.

YANA FABRICS

698 QUEEN ST. W., TORONTO
Telefonas EM. 8-9527.

Vienintelė firma, siunčianti siuntinius iš Kanados. Didžiausios prekių pasirinkimas.

HAMILTON Ont.

Pranešimas rinkimų reikalu

KLB Hamiltono apylinkės visuotinis susirinkimas, įvykęs š.m. gruodžio 4 d., rinkimams pravesti į apylinkės valdybą ir Kontrolės komisiją išrinko šią rinkiminę komisiją: St. J. Dalius — pirm., J. Stonkus — sekr., J. Kazlauskienė, A. Kšivickienė ir A. Paukštys — nariai. Rinkiminė komisija šiuo skelbia visuomenės ir organizacijų žiniai:

1. Kandidatų sąrašai į apylinkės valdybą ir kontrolės komisiją patiekiami rinkiminei komisijai nevėliau 1955 m. gruodžio 31 d. imamai, rink. komis. pirm. S. Daliui, 506 Sherman Ave. So., tel. FU. 5-8602.

2. Apylinkės valdybai ir kontrolės komisijai kandidatus išstatyti turi teisę kiekviena 10 lietuvių grupė. Sąraše negali būti daugiau kaip 10 kandidatų. Siūlomas kandidatas ir siūlytojas turi būti sumokėję solidarumo mokestį.

3. Kandidatų sąraše turi būti kandidato pavardė, vardas, amžius, profesija ir adresas. Drauge su kandidatų sąrašu įteikiami raštiški sutikimai būti renkamiems.

KLB Hamiltono apylinkės Rinkiminė Komisija.

Naujų Metų sutikimą KLB Hamiltono apyl. v-ba ruošia Royal Connaught Hotelyje, Normandie salėje. Tai yra pirmas kartas, kad lietuviai N. Metus sutiks gražiausiame ir didžiausiame Hamiltono viešbutyje.

N. Metų sutikimas įvyks gruodžio 31 d. Gros Vyt. Babecko vedamas orkestras "Aidas". Veiks bufetas su įvaisiais gėrimais. Pasistiprinimui sviestainiai bus duodami veltui. Taip pat bus progos išmėginti savo laimę turtingoje loterijoje. Pradžia 7 v.v.

Apyl. v-ba, ruošdama šį N. Metų sutikimą, neieško pelno, bet nori duoti progos kuo didesniam tautiečių skaičiui susiburti bendrome pobūvyj. Už tat ir įėjimas tik $2.50.

N. Metų sutikimas yra vienintelis metuose ir išskirtinas iš visų kitų parengimų todėl apyl. v-ba kviečia Hamiltono ir apylinkių lietuvius kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

Salės talpa yra ribota, todėl prašoma staliukus užsisakyti iš anksto. Už staliukus atskiro mokėčio nebus imama. Užsisakyti pas K. Mikšį, tel. JA. 9-8593 arba pas P. Sakalą, tel. JA. 7-6146.

Taip pat apyl. v-ba kreipiasi į hamiltoniečius prašydama paaukoti loterijai fantų. Skambinti J. Pleiniui, tel. JA. 2-2698, M. Kežinaitytei, JA. 9-8441 arba Kęst. Norkui, JA. 8-5090 ir fantai bus paimti iš namų.

Hamiltono apyl. v-ba.

Hamiltoną aplankė gruodžio 4 d. naujasis VLIKo pirm. J. Matulionis ir VT užsienio tarnybos valdytojas dr. P. Karvelis. Jie abu 5 v.v. parapijos salėje padarė pranešimus, kurių išklausyti susirinko apie 100 hamiltoniečių.

J. Matulionis labai augštai iškėlė Hamiltono lietuvius, pastatydamas juos pavyzdžiu viso laisvojo pasaulio tautiečiams. Prašė ir toliau tuo pačiu ištvermingumu remti visus lietuviškus reikalus.

Dr. P. Karvelis apžvelgė politinius įvykius po II Pasaulinio karo. Jis pabrėžė visų dėmesiui, kad paskutiniu laiku sovietų valdžia pavedė buvusiam jų ambasadoriui JAV Paniuškinui suorganizuoti naują instrukciją, kurios pagrindinis tikslas skelbti laisvajame pasaulyje esančių okupuotų tautų emigrantams vienybę, plėsti masių pasyvumą jų tautų laisvinimo darbe ir panašiai.

Po pranešimų svečiai atsakė į eilę klausimų. Dėl sugestijų, kad VLIKo vadovybė būtų renkama visų laisvojo pasaulio lietuvių, dr. Karvelis atsakė, kad rinkimų procedūra esamai padėčiai per sunki, o be to, esą VLIKas suorganizuotas dar okupuotoj Lietuvoj mūsų rezistencijos ir turi iš Lietuvos įgaliojimus.

Rašančiajam tenka susidurti su hamiltoniečiais ir nuolat išgirsti įvairių nuomonų. Bendroje išvadoje tenka pasakyti, kad VLIKo perkėlimas į Ameriką bei jo sesijų šaukimas čia neigiamai veikia visuomenę. Reikėtų sekti visu atydumu tautiečių nuotaikas ir savo veikimą derinti taip, kad jis atitiktų daugumos norams. Visuomenę labai erzina dažni ir skaitlingi važinėjimai, kuriais VLIKo nariai paskutiniu metu naudojasi. Visuomenė mano, kad jų skaičių galima būtų sumažinti iki minimumo. (Pastebėtina, kad pvz. dr. Karvelis į JAV atvyko ne Tautos Fondo ir išviso ne lietuviškų fondų pinigais, bet kaip vienos tarptautinės organizacijos delegatas į Pavergtųjų Jungtinių Tautų sesiją. Red.).

Visuotinis susirinkimas, įvykęs gruodžio 4 d. tuojau po J. Matulionio ir dr. Karvelio pranešimų, praėjo greitai ir labai tvarkingai, tik, deja, turėjo mažą dalyviu—pradžioje 80, o į pabaigą beliko vos apie 20.

Susirinkimą atidarė apyl. v-bos pirm. Vainauskas ir pakvietė jam vadovauti Edv. Sudiką, o sekretoriauti L. Skripkutę.

Tuojau buvo išrinkta naujos v-bos rinkimams pravesti komisija. Po to sekė pranešimai. Apyl. v-ba per šiuos metus iki gruodžio 4 d. turėjo šią apyvartą: pajamų $1.977,76, išlaidų $1.708,61, kasoje $277,45. TF Hamiltono sk. pajamų $2.792,38, išlaidų $1.823,32, kasoje $969,06. ŠFondo Hamiltono sk. pajamų $1.902,59, išlaidų $915,30, kasoje $987,29. Vasario 16 gimn. Remti Kom. Hamiltone pajamų $1.625,39, išlaidų $1.513,23, kasoje $112,16.

Revizijos komisija visuose šiuose organuose padarė patikrinimą ir rado, kad visos jų pajamos ir išlaidos turi pateisinamuosius dokumentus, knygos ir bylos vedamos labai tvarkingai. Pranešimą darė kom. pirm. J. Svilas. Be jo atskaitomybės tikrinime dalyvavo ir kiti du kom. nariai — V. Subatninkaitė ir A. Grajauskaitė - Lietuvninkienė.

Po šių pranešimų ėjo diskusijos. Kiek ilgiau sustota ties St. Bakšio pasiūlymu pavesti TF Hamiltono sk. valdybai organizuoti lėšas Tautos Namų Hamiltone statymo fondui. Dėl susirinkusiųjų nuovargio, siūlytojas neišdėstė savo plano. Dalis kalbėtojų siūlė pirma apsvarstyti šį projektą TF sk v-boje. Galutinoje išvadoje susirinkusieji nubalsavo palikti seną TF viet. skyr. praktiką, t.y. visas surinktas aukas persiųsti centrui, o kitais būdais sukeliamas lėšas skirstyti lietuviškiems reikalams TF sk. v-bos nuožiūra.

Palmer paskaitė išsamų ir smulkų pranešimą Liet. Namų laikinosios v-bos vardu ir pranešė, kad visa v-ba atsistatydina. Susirinkusieji pavedė apyl. v-bai artimu laiku sušaukti visuotinį lietuvių susirinkimą vien tik namų statymo reikalu.

Pabaigoje savo apyvartą pranešė bankelis "Talka" ir prašė J. Giedraičio lūpomis hamiltoniečius į jį įsijungti.

Susirinkimą uždarė E. Sudikas, padėkodamas susirinkusiems už dalyvavimą (salėje teko išsėdėti 4½ val., nes prieš buvęs pranešimas užsitęsė 2 val.).

Liet. Namų reikalo nereikėtų į šalį, nes tai labai svarbus mūsų kolonijos trūkumas. Visus šelpiame tūkstantinėmis sumomis, o savo reikalus užmirštame. Vertėtų visiems rimtai pagalvoti ir, kai bus šaukiamas vien tik jų reikalu susirinkimas, visiems rasti porą ar trejetą valandų laiko ir jame būtinai dalyvauti.

IIISaleziečių gimn. remti būrelis pradėtas steigti rugsėjo 1 d., ir jam mielai sutiko vadovauti Zigmas Orvidas, 24 Queensdale E., tel. JA. 2-9980.

Šiuo metu jis turi dar tik 9 narius: Antaną Kaušpėdą, Stasį Aleksą, Aleksandrą Skripkutę, Janiną Jasimienę, Balį Orvidą, Zigmą Orvidą, Domą Kochanką ir Stasį Bakšį, sutikusius nuo rugsėjo 1 d. aukoti po $1 mėnesiui ir Bronę Paulauskienę nuo gruodžio 1 d. Reikia dar 11 narių.

Baigdamas šiuos būrelių aprašymus, norėčiau išryškinti tuos hamiltoniečius, kurie tikrai daug duoda šiems mūsų tautiniams židiniams. Be anksčiau minėtų Emilijos ir Ernesto Lengnikų, šeimose vyras ir žmona aukoja po $1 mėnesiui: Gražina (Salez.) ir Jonas (Vas. 16 po $2 mėn.) Kažemėkai, Janina (Salez.) ir Viktoras (Vas. 16) Pilkauskai, Eleonora (Salez.) ir Vladas (Vas. 16) Kybartai, Teresėlė (Salez.) ir Jonas (Vas. 16) Povilauskai ir nuo gruodžio 1 d. įstojo Bronė (Salez.) ir Aleksas (Vas. 16) Paulauskai. Iš viso 6 šeimos.

Ir dar yra būtina pasidžiaugti tais, kurie remia abi gimnazijas, aukodami po $1 mėnesiui kiekvienai: Balys Grinius, Jonas Karaliūnas, Andrius Petkevičius, dr. O. Valaitienė ir Stasys Bakšys. O. ir V. Linčiauskai aukoja kiekvienas po $1 Saleziečių gimnazijai. Tad iš viso čia turime net 7 šeimas intensyviai aukojančias lietuviškoms gimnazijoms.

Tikrai vysk. V. Brizgio pasėta sėkla — "Eikime per pasaulį gera darydami" — rado Hamltone laba gerą drvą!

Vasario 16 gimnazijai gruodžio 7 d. pasiųsta US $311. Kurso skirtumas 3/8% ir persiuntimo išlaidos $2,26 sumokėti iš k-jos kasos.

Šią sumą sudaro 5 būrelių aukos: St. Pilypavičiaus ved. būrelis Nr. 16 $62; V. Narkevičiaus Nr. 82 $60; J. Trečioko Nr. 178 $60; J. Mikšio Nr. 184 $60 ir Br. Grajausko Nr. 187 $60 — viso $302. Vienkartiniai aukotojai buvo a. a. Špakauskaitė $5, M. Lazdutis $2, P. Bulkė $1 ir V. Strikas $1.

Didelės nelamės paliestai Domijonaičių šeimai iš Pembrooke, Ont., Hamiltonas pirmas ištiesė pagalbos ranką. Be "TŽ" 48 nr. minėtų KLK Mot. D-jos aukos $50 ir Vyt. Blauzdžio $20, iki šiol jai aukojo dar Šalpos Fondo Hamiltono sk. $50, Hamiltono at-kų kuopa $20, St. Bakšys per Šalpos Fondo vietinį skyrių $5. Iš viso Hamiltonas jau sudėjo $145.

"TŽ" minėto numerio straipsny "Didelio vargo šauksmas" atspausdinta "Manome, kad ir kitos Hamiltono org-jos parodys savo krikščionišką pareigą" yra klaidingas. Autoriaus buvo rašyta "ir kitos Kanados org."... Ištikrųjų, kodėl gi tik hamiltoniečiai šią šeimą turi šelpti? Ji gi yra iš Pembrooke. Tad dar kartą drįstu kreiptis į visas Kanados liet. org-jas sušelpti šią šeimą jos didelėje bėdoje.

Aukas siųsti: O. Domijonaitienė, 381 Willard St., Pembroke, Ont.

"Aidų" 9 nr. š.m. L. Andriekus straipsnyje "Dar nevėlu", apibūdinęs liet. knygos sunkią padėtį, rašo: "...tenka panaudoti visas priemones, kurios gali išgelbėti lietuvišką knygą išeivijoj. Kokios jų yra šiuo metu veiksmingiausios, nurodo mums, palyginti nedidelė — vos 1.300 sielų — Hamiltono lietuvių bendruomenė, susiorganizavusi į parapiją. Nurodo mums ne žodžiu, o darbais, kurie byloja, jog lietuviška knyga tikrai išsilaikys, jeigu visur bus žengiama hamiltoniečių pasirinktu keliu". L. Andriekus, pacitavęs iš "Naujienų" 208 nr. š.m. TFA Kanadoje Hamiltono sk. v-bos 3 knygų platinimo vajaus duomenis (jų išplatinta iki šiol už $5.000. Sk. St.), sako: "Po tokio pasisekusio hamiltoniečių bandymo daug lengviau pasidaro širdžiai, sušvinta didelė viltis, jog dar dvasiniai nežūsime, kol nusities keliai į Lietuvą. Hamiltoniečių laimėjimas džiugina ir labiausiai nusiminusius. Jeigu taip gražiai pasidarbavo lietuviškai knygai ši maža bendruomenė, kodėl negalima tikėtis, kad panašiai pasielgs ir didieji lietuvių centrai? Hamiltoniečiai yra visiems šviesus pavyzdys. Šis jų žygis aiškiai sako, kuriuo keliu reikia dabar pasukti, norint išlaikyti lietuvybę..."

Brooklyne leidžiamas "Darbininkas" gruodžio 6 d. laidoj šio straipsnio ištraukas pakartoja su stambia antrašte "Hamiltonas pamokė, kaip knygas platinti".

Pranešame, kad TF knygų vajus baigiamas sausio 1 d. Prašome visus pasiimti iš TF viet. sk. v-bos narių nors po vieną knygą. Gražiai pradėję, šauniai ir užbaikime! Naudokimės tik telefonu. Knyga pati ateis į namus!

Sk. St.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Prof. Mykolui Biržiškai Sušelpti Komitetas kreipėsi į lietuvišką visuomenę, primindamas ir savo ankstyvesnį darbą ir primindamas, kad reikalinga naujos paramos nelaimių ištiktai šeimai. Komitetas primena, kad už jo surinktas aukas ir pasiskolinant ligi $9.000 dolerių, Biržiškos ir žento Barausko šeimos bendrai užpirko namus ir juose įsikūrė, tikėdamiesi lengvesnių gyvenimo dienų.

"Tačiau likimas, kaip jau spau doje buvo plačiau rašyta, Biržiškų - Barauskų šeimai lėmė kitaip. 1955 m. rugsėjo 15 d. staiga tragiškai mirė Bronislava Biržiškienė. Lygiai po dešimt savaičių, 1955 m. lapkričio 24 d., po širdies smūgio ligoninėje mirė Kazys Barauskas, prof. M. Biržiškos žentas, buvęs vienintėlis darbingas asmuo ir visos šeimos išlaikytojas. Jam mirus, šeima pasiliko labai sunkioje būklėje. Liko trys Barausko vaikai — vyriausioji duktė 9 m., sūnus 7 metų, jauniausioji 5 metų, ir labai nestiprios sveikatos našlė Ona Barauskienė - Biržiškaitė.

Aštuntąją dešimtį metų einąs prof. Mykolas Biržiška savo padėkos žodyje prie žento karsto pasakė, kad jis stengsis, kiek jo jėgos leis, būti tėvu ir globėju mažamečių vaikų.

Betgi šiomis dienomis sunkiai susirgo tų mažyčių motina Barauskienė ir bus reikalinga rimto ilgesnio gydymo.

Los Angeles lietuvių visuomenė jautriai atsiliepė į šią šeimą ištikusias nelaimes ir suaukojo dviejų laidotuvių išlaidoms padengti. Komitetas, nors tuo tarpu savo veiklos formaliai neatnaujindamas ir nebedrįsdamas visuomeniniu mastu prašyti aukų, visdėlto jaučia esant būtinai reikalinga pranešti visuomenei apie tos šeimos skaudžias nelaimes ir paskatinti gausius Mykolo Biržiškos mokinius bei K. Barausko draugus priartėjančių švenčių proga šią šeimą prisiminti.

Prof. M. Biržiškos adresas: 1122 So. Magnolia Ave., Los Angeles 6, Calif."

Inž. Ant. Rudis statomas kandidatu į atstovus III distrikte. Tai būtų pirmasis lietuvis kongreso atstovas. Kadangi p. Rudis turi plačių ryšių ir yra labai populiarus, tai galima tikėtis, kad Amerikos Lietuvių Demokratų rekomendacija bus sėkminga.

Be to, į Illinois senatą kandidatu statomas Jack Jatis (Juozaitis), o į steito seimą Donna Kam (Kaminskas).

Min. Eduardas Turauskas atvykęs rugsėjo pabaigoje Amerikon dalyvauti Pavergtųjų Jungtinių Tautų posėdžiuose (tiek jis, tiek dr. P. Karvelis į tuos posėdžius atvyko ne lietuviškų organizacijų lėšomis), dalyvavęs taip pat VLIKo sesijoje Niujorke, pavaduodamas negalėjusį atvykti J. Matulionį, gruodžio 2 d. išplaukė atgal į Europą.

Teatro studija kuriama Čikagoje. Joje bus dėstomi visi dalykai, reikalingi aktoriui paruošti — vaidybos sistema, improvizacija, teatro ir kostiumų istorija, grimas ir kt.

Studiją organizuoja LB Čikagos Apygardos Kultūros Fondas. Registruoja mokinius D. Veliška.

NOVA SCOTIA

Dr. J. O. Pūdymaitis

Nedaug yra lietuvių Nova Scotia provincijoje. Vienas tokių yra dr. Jonas Oskaras Pūdymaitis, neseniai atšventęs 50 m. sukaktį.

Dr. Pūdymaitis, gimė 1900 m. rugsėjo 2 d. Marijampolėje, kur baigė ir gimnaziją. Po to tarnavo kariuomenėje, dalyvavo pirmojo skautų tunto organizavime. 1927 m. baigė Münchene universitete medicinos mokslus. Grįžęs į Lietuvą vedė savo studijų kolegos dr. J. Varnausko seserį našlę Eleną Janušauskienę, turėjusią jau du sūnu, kuriuos globojo ir augino, kaip ir savo sūnų Vytautą Oskarą, kupinas nuoširdaus tėviškumo.

Atlikęs valstybinius egzaminus gauna praktikos teises, paskiriamas V. D. Un-to. Medicinos Fakulteto, vidaus ligų skyriaus vedėjo prof. V. Bagdono asistentu, vėliau šv. Luko Tbc sanatorijos direktoriu, išsiunčiamas specializuotis psychotherapijoje Berlyno universitete, iš kur grįžęs paskiriamas VDU medicinos fakulteto lektoriu.

Tuo pačiu metu dr. J. O. Pūdymaitis mokytojauja dr. Tumėno suaugusių gimnazijoje, dalyvauja Medicinos Draugijos valdyboje, išplečia privačią praktiką, lanko sanitarijos karininkų kursus, rašo į Med. D-jos organą "Medicina" ir kt. periodinius žurnalus. Prof. V. Kuzmos rekomenduotas prieš karo pradžią paskiriamas Rockefellerio Fundacijos medicinos atstovu Lietuvai.

1941 m. dr. J. O. Pūdymaitis su šeima repatrijuoja Vokietijon, padėdamas repatrijuoti taip pat daugeliui kitų buvusių sovietų deportacijos grėsmėje.

Vokietijoje apgyvendinamas umsiedlerių stovykloje, kur kartu su dr. J. Varnausku paskiriami savo profesines pareigas eiti. Abudu vyresnieji sūnūs mobilizuojami. Karui su Rusija prasidėjus mobilizuojamas ir jis pats. Kurį laiką jam dabar tenka dirbti vėl Kaune ir Marijampolėje. Karui baigiantis skiriamas Flensburgan, Schleswige, vokiečių Roudonojo Kryžiaus gydytoju pabėgėliams globoti.

Po kapituliacijos dr. Pūdymaitis persikelia į Ahrennölio, vėliau į Flensburgo stovyklas. 1947 m. su žmona ir jauniausiu sūnum persikelia į Angliją, kur visi trys dirba batų fabrike Lechestery. Vėliau leidžia sūnų į mokslus, įsigyja D. Britanijos gydytojo teises ir, vyresniam sūnui talkininkaujant, persikelia į Kanadą i Nova Scotia, kur pradžioje dirba druskos kasyklų gydytoju Malagche, leidžia jauniausią sūnų į šv. Pranciškaus Ksaveriečio universitetą Antigonishe, vėliau persikelia verstis privačia praktika į Dartmouthą, leisdamas sūnų toliau tęsti mokslą Halifaxe.

Dr. J. O. Pūdymaitis karo mėtytas ir vėtytas dabar gyvena savo name Dartmouthe, uosto pakrantėj su žmona ir jaunesniuoju sūnumi. Europiečių bei lietuvių skaičius čia yra labai negausus; vietiniai gyventojai labai malonūs ir yra "adoptavę" dr. J. O. Pūdymaitį ir jo šeimą į savo tarpą. (Be dr. Pūdymaičio praktikuoja Halifaxe dr. Urbaitis).

Linkime dr. J. O. Pūdymaičiui ir kitiems Nova Scotia lietuviams ir toliau geriausios kloties. Būtų labai malonu susilaukti dr. J. O. Pūdymaičio plunksnos mūsų Toronto spaudoje.

V. O.

Perkant ar parduodant namus

HAMILTONE

kreipkitės į mūsų atstovą

Zigmą Didžbalį

1294 KING ST. E., HAMILTON

Telefonas LI. 9-3558

R. TESLIA Real Estate

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

PARDUODU IR STATAU NAUJAS KROSNIS, OILBURNERIUS IR GAZBURNERIUS.
Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

ROSE HEATING & TINSMITH CO.

Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, glyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujas apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsintuvus (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.

DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.

543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758

SAV. E. J. ZALECKIAI.

Calvert PASTABOS

Kanadiečiai sako

"Take Leave"

(tariama teik lyv)

"Take leave" — yra mandagus būdas pasakyti, kad nori baigti vizitą. Galima pasakyti taip pat "after this drink I must take my leave". Išeinančiam svečiui gali būti sakoma: "call again" arba "come again". Vaišingumas kanadiečių tarpe yra labai vertinamas.

Calvert DEGTINĖS VARYKLOS,

Amherstburg, Ontario.

Kalėdinės atvirutės

DAUGELIO RŪŠIŲ MENIŠKAI SPALVOTOS

PATRAUKLŪS LIETUVIŠKI TEKSTAI

RELIGINIO IR PASAULIETIŠKO TURINIO

Kainos su vokais 10¢ ir 5¢

Užsakymus su pinigais siųsti:

Spaudos B-vė "Žiburiai",
941 Dundas St. West,
Toronto, Ontario.

Maloni staigmena torontiečiams

Daugelis torontiečių jau turėjome progos praleisti keletą vakarų naujose moderniškai įrengtose Prisikėlimo parapijos patalpose. Mes didžiavomės jomis ir džiaugėmės, kad galų gale turėsime savo kampelį, kuriame galėsime kultūringai ir jaukiai, savųjų tarpe praleisti laisvus šeštadienių ir sekmadienių vakarus. Parapijos vadovybė, atrodo, deda visas pastangas, kad kiekvienas, kokio amžiaus ar išsilavinimo bebūtų, galėtų jose jaustis savo namuose. Tame tikslui ji yra numačiusi pravesti ne tik visą eilę įdomių sporto rungtynių, vaidinimų ir kultūringų šokių vakarų, bet ir, ypač advento ir gavėnios metu, ištisas serijas koncertų.

Pirmasis koncertas įvyks gruodžio 17 d. Koncerte dalyvaus mums visiems gerai pažįstamas bosas - baritonas Vaclovas Verikaitis, smuikininkė G. Gundy ir pianistė E. Ritchie.

Šie trys jaunieji menininkai yra baigę Toronto muzikos fakultetą ir įsigiję artisto diplomus.

VAC. VERIKAITIS, jau žinomas ne tik Toronte, bet ir už jo ribų. Jis dainuoja CBC Opera Co., radijo rečitaliuose, švietimo ministerijos ruošiamuose koncertuose, kiekvieną penktadienį CBC programoje "Songs of my people", TV su Toronto simfoniniu orkestru ir praėjusiais metais Toronto philharmonijos statomoje oratorijoje "Samson", kur muzikos kritikų buvo įvertintas kaip geriausias dainininkas, nors tame pastatyme dalyvavo ir neeilinės Toronto meninės pajėgos.

Gruodžio 17 d. koncerte Verikaitis pasirodys su nauju repertuaru: arija iš operos "Radvila Perkūnas", Karnavičiaus; „Naujos dainos, K. V. Banaičio; nauji dalykėliai iš Šimkaus ir Gruodžio kūrinių ir keleta arijų iš populiariųjų operų, prie kurių bus duodami paaiškinimai.

CAROLYN GUNDY — jauna amžiumi, tačiau muzikos srityje jau pasiekusi didelių laimėjimų. 1951 m. ji laimėjo pirmąsias vietas Kiwanis festivaly ir prancūzų radijo programoje "Nos Future Etoles". C. Gundy yra daug kartų koncertavusi Montrealyje, Otavoje, Londone, Kingstone, meno galerijoje, "Hart House", taip pat kaip solistė dalyvauja TM konservatorijos orkestre, CBC radijo ir televizijos programose.

Gruodžio 17-osios koncerte išpildys: "Concerto in D minor" Wieniawsky; "Praeludium ir Allegro" Kreislerio; "Melodie" Čaikovskio; "Gypsy Airs" Sarasate.

ELINA RITCHIE — devyniolikmetė torontietė, šiandien laikoma viena iš gabiausių jaunųjų pianisčių ir yra laimėjusi 19 įvairių premijų. Jos mokytojai, Bela Boszermenyni - Nagy ir Pierre Souvairan, pranašauja jai didelę ateitį. Jei kuriam iš mūsų neteko dar jos girdėti tautinėje parodoje ar meno galerijoje, išgirsime savoje auditorijoje. Ji ne vien akompanuos solistams, bet paskambins ir keletą solo dalykėlių: "Fantasie - Impromtu"; "Etude in A flat" ir "Scherzo in B minor", visi Chopin.

Kaip matome programa įdomi ir didelė; artistai jauni ir talentingi. Kiekvienas, besidomįs gera muzika ir jaučiąs simpatijų menininkams, bei norįs gražiai ir kultūringai praleisti šeštadienio popietį jaukiose patalpose, neapsivils.

S. V.

Pritruks lakūnų?

Kanados karo aviacija turi nemalonią ir sunkiai sprendžiamą problemą, kai apie 80% karo aviacijos karininkų, ištarnavę pagal sutartį numatytus 6 metus, pasitraukia iš karo aviacijos ir pereina į civilinę. Su tuo kovoti sunku, nes karo aviacijos leitenanto mėnesinė alga tėra $260, gi civilinėje aviacijoje pilotas, įskaitant viską, uždirba apie $1.000.

Mažieji už mažuosius

Praėjusią savaitę buvom liudininkai kaip netikėtai išsiskleidė mitas apie Amerikos techniškąjį pranašumą pasaulyje tiek taikos, tiek karo pabūklų srityje, stebėjomės "stebuklu", kai Niujorke susivienijo lenkų politiniai tremtiniai.

Lietuvoje viena svarbiausių ligšiolinio Amerikos prestižo priežasčių buvo Amerikos turtingumas ir jos pažangumas technikoje, kuriuo pasinaudodami amerikiečiai galėjo lengvai "pavergtuosius išvaduoti". Lietuviai sunkiau suprato Amerikos kalbos, susirinkimų, religijos laisves ir "toleranciją" viens kitam, nes R. Europos aplinka "demokratiją" mus vertė suprasti savaip. Dar spalio 27 d. JAV prezidentas maldavo sovietus parodyti "gerą valią", bet pastarosiomis savaitėmis jo nuolatiniais svečiais buvo krašto apsaugos ministeris su generalinio štabo viršininku. Netrukus spaudoje paaiškėjo kodėl: sovietai jau turį 800 mylių raketas (joms bazės seniai buvo ruošiamos Pabaltijy) ir visu intensyvumu tobulina tarpkontinentines.

Amerikiečiai ne tik politikoje, bet ir technikoje šoko vytis sovietus, juo labiau, kad "Jane" aviacijos žurnalas Londone rašė, kad sovietų naujųjų lėktuvų kokybė esanti "nuostabiai gera", o Maskvoje besilanką Amerikos pramonės specialistai stebėjo sovietiškųjų "elektrotechniškųjų smegenų" veikimą ir pranešė esą jie veikia net geriau kaip amerikoniškieji!

JAV rinkimai ir Lietuva

Amerikos Legiono vadas kalbėdamas Amerikos Darbo Federacijos kongrese, sakė: "mes turime sunaikinti komunistinę sistemą, bet ne svaičioti apie sugyvenimą su ja". Politikai betgi net rinkiminėje kampanijoje šiuo kartu jokių "išlaisvinimų" nesiūlo. Kalbėdamas tam pačiam kongrese Niujorko valstijos gubernatorius A. Harriman puolė Prezidentą - Išlaisvintoją dėl "psichologinės kapituliacijos" sovietams ir prikaišiojo, kodėl jo ministeris Dulles paskutinėje Ženevos konferencijoje nepriminė, jog tik sovietai nevykdo karo meto susitarimų, įgalinančių laisvus rinkimus Lenkijoje ir Rytų Europoje. Demokratas Harriman, Roosevelto patarėjas, nieko nedaręs Pabaltijui padėti 1945 m., o berods 1928 m. flirtavęs su sovietais, kad savo bizniui gautų sovietų žemės turtus, toliau kalbėjo, esą tautų apsisprendimo principas yra kertinis Amerikos užsienių politikos akmuo.

Didieji prieš mažuosius

Jungtinių Tautų komitetas, nežiūrint Amerikos, Britanijos, Prancūzijos eksportininkų ir kitokių turtuolių opozicijos, pavedė "tautų apsisprendimo" konvencijos straipsnį, kuris bus įjungtas į pagrindinių žmogaus teisių konvenciją. Britų ambasadoriui Vašingtone tvirtinant, kad pasaulio išgelbėjimas priklauso nuo "angliškai kalbančiųjų tautų", Winthrop Rockefeller pasiuntė Sir Winston Churchilliui medalį su $10.000 už nuopelnus angliškajam pasauliui.

Niujorko bendradarbio ALMAUS

NYTimes rašė, kad mažieji J. Tautose reikalavo teisės apsispręsti. Pikti liežuviai sako, kad nei buvusiam General Motors vyr. direktoriui Wilson, nei Socony Oil Co. miliardieriams Rockefelleriams negalėjo patikti tos konvencijos nuostatas, kuriame minima teisė " apsisprendusioms" tautoms pačioms išnaudoti žaliavas. JAV atstovė Oswald B. Lord kažkada nedrąsiai JT prisiminusi Pabaltijo reikalą pareiškusi, kad JAV negalinti sutikti su įgalinimu nutraukti visas turimas koncesijas ir monopolius... (Maskva mokėjo šią situaciją išnaudoti: Vilniaus "Tiesa" mirgėte mirgėjo priminimais ryšium su statoma Kauno hidroelektrine: "buržuazinėje Lietuvoje belgų elektros monopolis... iš 21 mil. dol. 20 mil. doleriu priklausė belgams..."). Nežiūrint visos šios "kapitalistinės" opozicijos mažieji padarė savo atimdami sovietams gražų propagandos arkliuką.

Amerikiečiai nežino ko nori?

Ne vien Harriman, bet ir pats J. F. Dulles ne vieną kartą yra deklaravęs "tautų apsisprendimo teisę", tačiau mažieji, ir "dideli mažieji" — indiečiai su pasipiktinimu skatė Mr. Dulles praėjusios savaitės aiškinimą, kad portugalų kolonija Goa Indijoje turinti pasilikti, nes ji priklausanti portugalams jau 400 metų... Negras kongresmanas Powell iš Niujorko net reikalavo prezidentą Mr. Dulles atstatyti už tokias kalbas...

Vašingtone ėjo gandai, kad būsiąs atšauktas iš Maskvos Bohlen dabartinis JAV ambasadorius, kiti dar pridėjo, jei anksčiau nepasitrauks Molotovas.

Atsakant į įžūliausius Chruščiovo kaltinimus Valstybės Departamentas, nei pats Dulles, nerado reikalo, kaip ir Ženevos konferencijoje, minėti kaip ryškiausių sovietinio kolonializmo pavyzdžių Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Paprastai Pavergtųjų Tautų politikus Vašingtone priimąs Dulles pasekretorius Robert Murphy, kalbėdamas Niujorko susirinkime tik liūdnai vėl konstatavo, esą neatrodo, jog sovietai norėtų taikingai sugyventi!

Didžiojoje spaudoje Dilliard P. Spriggs kritikavo Dulles, kodėl jis paskutiniuoju metu nebešneka apie pavergtąsias tautas, kurių suminėjimas Chruščiovą bematant išmuša iš lygsvaros. Niujorke taipgi buvo manoma, kad sovietų užsispyrimas dėl Mongolijos buvo ypač gudrus manevras išprašyti iš Jungtinių Tautų Formozos kiniečius.

Remkimės mažaisiais

Prieš porą metų Baltic Freedom House Niujorke latvių iniciatyva buvo pakviestas indiečių rašytojas, kuris nurodė, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos byla Azijoje mažai žinoma. Deja, neteko patirti ką tuo reikalu būtų padarę mūsų veiksniai. Nežiūrint pakartotinų patyrimų, kad Irako, Kūbos atstovai buvo nuoširdžiausi mūsų bylos gynėjai Jungtinėse Tautose, nieko nebuvo padaryta mūsų informacinių veiksnių, nes jų 1905 metų tebevadovaujantys veikėjai manė, jog užtenka, jei jie pasimato su kokiais pareigūnais Vašingtone.

Užvertė laiškais

Niujorko lietuvių žurnalilstų iniciatyva Indijos ambasadorius JT Krishna Menon buvo užverstas laiškais — apie tai plačiau rašys pati iniciatorė "Draugo" korespondentė. Gyva reakcija buvo liudijimas, kad lietuviškoji visuomenė domisi Lietuvos tragedija, jei ji įsitikina vedamos kovos realumu ir gyvybingumu. Kokią reikšmę turi pasaulio viešoji opinija, liudija Maroko nepriklausomybės laimėjimas, didesnė autonomija Alžerijai, net britų nuolaidos kipriečiams! Tenka viltis, kad VLIKo naujasis prezidiumas lietuviškos informacijos anglų ir kt. kalbom būtinybę įvertins teigiamai.

Tautininkai ir Frontininkai negrįš

Niujorkiečiams nekantriai laukiant naujojo VLIKo darbų, kurie turėjo būti svarstomi persikėlus pirmininkams, lietuviškos spaudos puslapiai rodė, kad naujojo VLIKo padėtis yra nelengva. Kaikas vylėsi, kad išėjusių grupių reikalą apsvarstęs prezidiumas imsis atitinkamų žygių juos susigrąžinti. Tautininkai, atrodė, šitokį kvietimą "svarstytų", bet manė, kad dr. P. Karvelis teisybę sakė, kad "tikrumoje VLIKe niekas nepasikeitė. "L. Frontas" betgi iš anksto sakė, kad "nėra kalbos apie sugrįžimą" į dabartinį VLIKą. Sausio mėn. Waterbury, Conn., šaukiamas LF suvažiavimas, kuris turės VLIKo reikalu pareikšti sambūrio nuomonę. Stebėtojai betgi laikė reikšmingu faktu, kad vis dažniau sutapo "Draugo" Čikagoje ir "Darbininko" Brooklyne nuomonės. Vieno kalbėtojo nuomone, "laisvieji lietuviai nėra taip suskilę, kaip reklamuojasi!"...

Kanada ateivių nevirškinanti

Pereitos savaitės antradienį į mažumų laikraščių sukurto vad. Ethnic Press Club susirinkimą— vakarienę King Edward Hotel patalpose buvo pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Ontario premjeras Hon. Leslie Frost.

Min. Pirmininkas kalbėjo bendrai apie Kanadą ir naujųjų ateivių vaidmenį jos gyvenime. Priminęs, kad ir pats yra vos trečios kartos kanadietis, nes jo seneliai tik 1867 m. atvykę iš Škotijos ir apsigyvenę Orilia. Jo seneliai ir tėvai dar daug kalbėję apie Škotiją, pats augęs apsuptas pasakojimų apie tą kraštą ir vaiku būdamas nežinojęs nieko didesnio ir kilnesnio už Škotiją. Tačiau visi jie dirbę naujajam kraštui, jo didybei. Čia nebuvę ir nesą tautų virškinimo. Čia vertinamas kiekvienos tautos įnašas į šio krašto gyvenimą, o žiūrima tik kaip tie naujieji ateiviai įsijungia — integruojasi į krašto gyvenimą. Tai didelių turtų ir didelių galimybių kraštas, kuris turi daug didelių planų, pvz. vandenų rezervų sureguliavimo arba kelių tinklo, o tam reikia daug visokių specialistų bei darbo jėgos. Dėl to ir nauji ateiviai visada reikalingi ir pageidaujami.

Po pagrindinės kalbos buvo dar visa eilė klausimų bei sugestijų. Min. Pirmininkas į visa tai pakartotinai atsakinėjo. Taip besišnekučiuojant praėjo pustrečios valandos. Tai buvo pirmas atvejis, kad mažumų laikraščių redaktoriai buvo pagerbti paties ministerio pirmininko, kuris prieš trejetą metų buvo trumpai priėmęs juos ir parlamente po vieno posėdžio, į kurį buvo pakviesti ir mažumų redaktoriai. Tokis asmeniškas kontaktas, beabejo, reiškia daugiau negu kokie raštai ar kalbų nuorašai.

MASKVOS DVASININKAI KANADOJ

(Atkelta iš 1 psl.)

sakys "Father Rector Khdushhecv"! ir susigriebęs atitaisė — Ružicki.

Iš Toronto Maskvos dvasininkai atvyko į Otavą. Čia aplankė graikų ir syriečių ortodoksų pamaldas, kur arkiv. B. pasakė rusiškai trumpą pamokslą. Jis dalyvavo ir "Dominion United Church" pamaldose. Dvylika asmenų dalino po pamaldų antikomunistines brošiūras. Viena moteriškė sujaudino žiūrovus geležinkelio stotyje. Ji verkdama ir šaukdama įteikė laišką ir prašė arkivyskupo tarpininkauti, kad būtų išleista iš Rusijos josios 70 m. motina. Ark. Boris pažadėjo kuo galėdamas padėti. Vadovų lydimas aplankė kaikurias institucijas ir sovietų ambasadą. Iš Otavos išvyko į Edmontoną ir iš čia grįš Maskvon.

Į pabaltiečių kunigų prašymą susitikti su Maskvos dvasininkais viešame pasikalbėjime nebuvo atsižvelgta. Matyt, Maskvos delegatai nedrįso parodyti tikrojo veido.

Ukrainiečiai graikai katalikai (unitai) buvo sukvietę spaudos konferenciją. Laikraštininkai buvo supažindinti su tragišku graikų kat. Bažnyčios likimu sovietų užimtoj Ukrainoj, kur ji buvo visiškai sunaikinta. Vienas tų naikintojų buvęs Ružicki, kuris buvęs atsiųstas Maskvos valdovų tam tikslui. Ukrainiečių atstovai nutarė raštu kreiptis į arkiv. Boris prašant tarpininkauti, kad būtų paleisti iš kalėjimo jų vyskupai su metropolitu J. Slipyj. "United Church" tą raštą perdavė arkiv. Boris, kuris pažadėjo jį perduoti Maskvos sinodui, bet "dėl ligos" atsisakęs priimti ukrainiečių atstovus.

Ortodoksų - pravoslavų dvasininkai visiškai ignoravo Maskvos delegaciją, atsisakydami netgi įsileisti juos į savo bažnyčią, kurios jų atsilankymu esą būtų išniekintos.

Ukrainiečiai kovoja dėl laisvės

Viena simpatingiausių ir tikrai draugiškai nusistačiusių Lietuvai ir lietuviams slaviškų tautų, be jokios abejonės, yra ukrainiečiai. Jie jau nekartą yra parodę savo šiltus jausmus lietuviams ir, reikia tikėti, ir toliau liks mūsų bičiuliais ir natūraliais sąjungininkais pietrytinėje Europos dalyje. Šiuo metu laisvieji ukrainiečiai mini savo valstybės nepriklausomybės 37-ąsias metines. Ši sukaktis jiems skaudesnė ir tuo, kad jų tautai kurkas trumpiau tebuvo lemta džiaugtis laisvo gyvenimo privalumais už lietuvius, bet tas nei kiek nesužlugdė jų ryžto ir pasišventimo nepaliaujamai kovoti ir siekti savojo krašto išlaisvinimo. Ir šias sukaktuves jie stengiasi deramai ir tinkamai paminėti.

Mus domintų ukrainiečių pasišovimas neprikl.aus. šventės proga iškelti ne tik rusų - komunistų kėslus Ukrainos atžvilgiu, bet ir panašios rūšies imperializmą iš Varšuvos pusės, kurį ukrainiečiai visą laiką skaudžiai jautė ir dabar tebejaučia. Todėl ukrainiečių veikėjai visiškai nesivaržydami lenkiškąjį grobuoniškumą iškelia lygia greta su sovietiniu ir šaukia saviesiems ir užsieniui, jog ukrainiečių tauta turinti kovoti dviems frontais: prieš Maskvą ir Varšuvą.

Detroite gausiai susirinkę savojon šventėn vietos ukrainiečiai didžiu dėmesiu ir šauniu pritarimu išklausė Amerikos Ukrainiečių Kongreso Vyr. Komiteto pirmininko dr. Dmytro Halychyn pranešimą, kuriame šis jų politikas išdėstė, jog yra viešai ir plačiai žinoma, kad Sibiro vergų stovyklose ukrainiečiai savo gausumu pirmauja. Tai reiškia, kad ši tauta ir toliau kovoja ir nepasiduoda sovietiniams pavergėjams. Ukrainiečiai nesiliauja siekę laisvės ir nesibijo už ją ir mirti. Ir jei kur pasaulyje dar gali būti kalbos apie bet kurios rūšies "Ženevos dvasią", tokios "dvasios" nebuvo ir negali būti ukrainiečių tarpe. Ukrainiečiai, taipogi, niekados nepaklus ir taikaus sugyvenimo su bolševikais šūkiams, kad ir kaip jie skambūs būtų, nes jokiu būdu negalima patikėti nei vienu rusų skleidžiamu žodžiu. Ukraina ir Pabaltijys yra pačios stipriausios antikomunistinės tvirtovės bolševikų užnugaryje.

Sekantis kalbėtojas, dr. Petras Bilaniuk, šiuo metu profesoriaująs Mercy kolegijoje, savo metu buvęs ukrainiečių legiono vadovaujančiu karininku (Ukrainski Sičowi Strilci), iškart ir nedviprasmiškai iškėlė lenkų neteisėtus žygius prieš laisvės ir nepriklausomybės siekiančią ukrainiečių tautą. Jis išdėstė visą eilę atsitikimų, kada lenkai visu uolumu trukdė ukrainiečių pastangas išsilaisvinti ir paskelbti savąjį kraštą nepriklausomu. Ukrainiečiai turėjo kovoti prieš lenkus, kurie kėsinosi ir įstengė užimti dalį vakarinės Ukrainos. Dar blogiau ir skaudžiau, kad lenkų išeivijos vadai ir toliau nerimsta ir nuolat viešai pareiškia, jog jų siekiama atstatyti Lenkija būtinai turės apimti nesavas — ukrainietiškas, lietuviškas ir kitų tautų žemes. Bet, sunku tikėti, kad šios nerimtos ir niekų nepagrįstos lenkų pretenzijos galėtų kada išsipildyti. Gi šiuo metu, tiek ukrainiečiai, tiek ir lietuviai turėtų atitinkamai budėti ir ruoštis galimiems netikėtumams.

Būtina paminėti faktas, jog ukrainiečių veikėjai besirūpindami savo tautos kultūriniais reikalais, daro visas pastangas prie Wayne universiteto Detroite įsteigti ir ukrainistikos skyrių. Tam tikslui renkamos aukos ir malonu pastebėti, jog Amerikos ukrainiečiai gausiai remia šias pastangas ir tuo įrodo didelę savo inteligenciją bei reikalų supratimą.

Al. Gimantas.

— **Jeruzalė.** — Jauna žydaitė Miriam Epstein, į Palestiną atvykusi iš Paryžiaus, ten kurį laiką veikusi socialistų tarpe, įstojo į griežtą Nazareto seserų Karmeličių vienuolyną.

O'Keefe's užsakymu iliustravo Eduards Dzenis, Latvijoje gimęs Kanados dailininkas.

senieji KANADOS papročiai

Pasivažinėjimas rogėmis yra senas Kanados paprotys, likęs iš pirmųjų ateivių laikų. Dar ir šiandien šis parotys atgaivinamas šaltos žiemos vakarais, kai jauni ir seni važiuoja linksmoje kompanijoje arklių traukiamose rogėse.

O'Keefe's OLD VIENNA BREWERY LIMITED

MOHAWK FURNITURE

SKELBIA

rudeninį YOUNGSTOWN virtuvių kabinetinų sinkų

išpardavimą

54" SPECIAL CABINET SINK

Sutaupysite $63.00

pirkdami šį plieninį 54" Deluxe kabinetinį sinką

Dabar tik už $169.95

Vertingas, nors tik 139.95

Gražaus modelio su 4 skyriais ir 2 lentynomis. Padarytas iš plieno.

SUSIDEDA IŠ:

- puikaus Youngstown plieno,
- 5 stalčių su specialiu židiniu,
- įstumiama lentele kapojimui,
- Deluxe įrenginiai ir emalis, /garantuojamas 5 metams/
- Muilo krepšelis ir kt.

66" SPECIAL CABINET SINK

Sutaupysite pirkdami tik už 179.95

Du dubeniai ir dvi nubėgimo lentos, erdvūs stačiai ir pasidėjimo skyriai.

42" SPECIAL CABINET SINK

Pirksite pigiau už 99.95

Gražiai ir patogiai įrengtas 3 durų.

Taip pat įvairiausios Kalėdų dovanos.

MOHAWK FURNITURE

2446-8 DANFORTH AVE., TORONTO

Telefonai: OX. 9-4444, OX. 9-0977

/Skelbimas/

DISTRICT ESTATE BROKERS

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

Spalio 24 d. sukako dveji metai nuo šios įstaigos darbo pradžios. Per du intensyvaus darbo metus šis biznis yra išvestas į gyvenimą ir pristatomas visuomenei kaip daugelio pastangų, supratimo, paramos, rūpesčio vaisius — jau išaugęs, sutvirtėjęs, pastovus, turįs savo formą ir vardą.

Ši įstaiga yra pirmoji ir dar vienintelė šios rūšies lietuvių biznio įstaiga Montrealyje.

Darbo pradžia buvo nelengva, nes pradėta buvo iš nieko. Buvo tik idėja, principai ir išsklaidyta medžiaga. Du metai buvo nuolatinio formų ieškojimo, darbo, tobulinimo ir plėtimo metai. Yra didelis skirtumas visur, palyginus darbo pradžią su dabartimi.

I. Namai pardavimui. Jų pasiūlyti galime visame Montrealio rajone įvairių: naujų, senesnių: duplex, triplex, cottages, bungalows. Be residencinių namų galime pasiūlyti komercinių pastatų. Ir paskutiniuoju metu buvo atkreiptas dėmesys į apartamentų namus, nešančius apie 23½% pajamų — grynai investacijos tikslui. Bendras listingų skaičius siekia 200. Mums visada trūksta listingų. Pareikalavimas yra didelis. Prašome pranešti apie turimą pardavimui namą.

II. Žemė pardavimui. Pavienių lotų galime pasiūlyti visose miesto dalyse. Tas pats pasakytina apie didesnius žemės gabalus. Dideliais plotais — investacijai su gera ateitimi galime pasiūlyti naujojo Rosemounto rajone. Jei galvojama statyti, labai patartina įsigyti žemės lotą anksčiau, nes žemė brangsta. Ir pasakytina, kad niekur taip neuždirbsi, kaip investavęs pinigus į tinkamą žemės gabalą. Žemės listingų skaičius siekia 50.

III. Paskolos namams — vadinamos "Mortgage" yra statybos eigoje ir užbaigtiems namams. Daugiausia įstaiga dirba su Trust, Mortgage, Insurance kompanijomis ir bankais. Paskolos dydis priklauso nuo namo vertės ir rajono, kuriame jis yra. Vidurkis apie 50%. Procentas irgi priklauso nuo rajono ir kitų aplinkybių. Daugiausia 5½%, nors ir 6% šiuo metu laikoma standartiniu. Už paskolų parūpinimą paskutiniuoju laiku atlyginimas neimamas. Atveju, kada pastatas yra rajone, kur kompanijos nėra suinteresuotos investuoti pinigus — ir tenka ieškoti kitų šaltinių — už tokių paskolų parūpinimą imama iki 1% komisijos. Daugiausia dirbame — Conventional Loan srityje. Turime galimybę parūpinti paskolas pagal C.M.H.C. ir Provincial planus. Paskolų reikalų tvarkymą perima Mr. R. Quellette — buvęs General Trust of Canada Mortgage skyriaus tarnautojas.

IV. Draudimas. Turimas leidimas apima visas draudimo šakas, visus objektus išskyrus žmogų — jo gyvybę ir sveikatą. Draudžiame namus, baldus, mašinas, įrankius, nuo visų nelaimingų atsitikimų. Dirbame Royal Insurance kompanijai.

Ūkiai pardavimui. Ūkių pardavime šią įstaigą atstovauja Mr. Paul Gingras, B.SA., agronomas dirbąs Covansville, Que., Bedford, Que., Frilingsburg, Que. ir kitose artimose apylinkėse. Turime galimybę pasiūlyti įvairaus dydžio ir sudėties ūkių.

V. Įstaigos tikslas yra Jums padėti. Kalbant atvirai — už dyką nedirbame. Bet čia yra iš paskutiniųjų stengiamasi padaryti darbas kuo geriausiai ir paimti minimalinį stndartinį atlyginimą. Šis principas ir bus davęs įstaigos augimui pagrindą. Šiuo principu vadovaudamasis dirba visas įstaigos personalas: tiesioginis ir padedamasis.

VI. Darbo operacijos. Klijentų pareikalavimai, pasiteiravimai priimami telefonu ar išdėstomi apsilankius įstaigoje. Įstaiga dirba nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Prieš vykstant geriau paskambinti. Suteikiama informacija, rodomi namai, žemė, įkainuojami pastatai paskoloms ar draudimui — nemokamai. Duomenys pristatomi raštu, kad būtų naudingi ateičiai. Namai pardavimui imami keliais būdais — su parašu ir laisvu žodiniu susitarimu. Asmenys, kurie nurodo biznio galimybę, atlyginami iki 10% nuo įstaigos pajamų, — biznį padarius. Mūsų tikslas turėti kuo daugiau pardavimui objektų, kad būtų galima patenkinti pareikalavimą.

VII. Darbo aparatas. Įstaiga yra 177 Sherbrooke Street West — prie Bleury Street. Šiuo metu ji užima visą 2-jį augštą. Telefonas PL. 8501 — yra 3 atskiros linijos. Telefonui esant momentui užimtam — tuojau sukti vėl. Atveju, nesant asmens, su kuriuo norima kalbėti, — palikti savo pavardę, telefoną ir reikalą, Jūsų telefoną priimančiam. Šiuo metu dirbame 11 žmonių: P. Adamonis, A. Budriūnas, D. N. Baltrukonis, J. Gražys, A. Markevičius, J. Skučas, J. Zienka, F. Jasutis, F. Mahig, E. Griganavičiūtė ir Mr. R. Quellette.

VIII. Darbo pajėgumas. Paskutiniu metu į mėn. yra: nuo 1 iki 14 pardavimų. Parūpinama nuo 4 iki 12 paskolų. Yra uždedama nuo 1 iki 5 Insurance Policy. Tas užtikrina išsilaikymą, pelną ir duoda pagrindą tikėti ateitimi. Įstaiga yra nariu "Corporation of Real Estate Brokers of the Province of Quebec".

IX. Mūsų pareiga yra pareikšti nuoširdų dėkingumą visiems, kurie tapo šios įstaigos klientais. Yra malonu dėkoti tiems, kurie tikėjo į šią įstaigą, rėmė finansiškai. Esame dėkingi tiems, kurie padėjo formuoti darbo charakterį. Sugestijos iš visuomenės yra laukiamos, vertinamos ir už jas esame dėkingi.

X. Privačioji dalis. Įstaiga yra dalininkų principu. Jais esame P. Adamonis ir A. Budriūnas. Abu ūkininkų vaikai ir sutapime abu arti suaugę su Lietuvoje gražiai išsivysčiusiu pieno ūkiu ir pieninėmis. Tad šitoje vietoje tegu bus ir leista padėkoti p. J. Glemžai, p. M. Styrai, p. J. Daugėlai, p. J. Strazdui, p. V. Noreikai, p. A. Sileikiui, p. K. Jasiūnui už perdavimą kooperatinio darbo principų. Bedirbant Kanadoje ne vieną darbą už įgytas žinias tenka dėkoti biznių partneriams: p. L. Bielskiui, Sault Ste. Marie, Ont., p. A. Gauriui, "Rūta" grocery savininkui ir p. P. Juodkojui — "Nida" Construction Company — partneriui. Abitibi Power & Paper Co. Mr. F. W. Stevens asmeny, padėjusiam pirmuosius žingsnius šiame krašte žengti. Nuoširdi padėka asmeniniams prieteliams, rėmusiems finansiškai ar moraliai: — Arlauskų šeimai, Montrealy.

XI. Oficialioji plotmė. Išvystyti biznį į stovį, koks jis yra dabar, būtų buvę neįmanoma, jei esą kartu bendradarbiai nebūtų idėję tiek daug darbo ir laikinai dirbę nebūtų parodę tiek daug rūpesčio. Jų yra desėtkai, juos sutinkame kiekvieną dieną. Nuo jų priklauso, kad diena būtų gera, nuo jų priklauso, kad išlaidų būtų mažiau. Jiems priklauso darbo sekmė ir didžiausia padėka. Į šį skaičių įeina mūsų mergaitės, dirbusios ir tebedirbančios įstaigoje, abiems Kanados lietuvių laikraščiams, 3 Montrealio dienraščiams. Įstaigoje drbantems agentams ir visiems kitiems atliekantiems pagalbinį darbą.

Ypatinga padėka priklauso Mr. H. Messier — Įstaigos notarui. Mr. L. Ross — parlamento nariui - advokatui specialiems reikalams ir Mr. G. Desaulniers — Įstaigos advokatui. Esame dėkingi paskolų kompanijoms, su kuriomis pastoviai dirbame: 1. The Montreal City & District Savings Bank Mr. F. Roy, 2. The Imperial Life Assurance Co. of Canada Mr. R. Cuson, 3. Crown Life Insurance Co. Mr. B. Vaillancourt, taip pat 4. Prudential Insurance of America o., 5. General Trust of Canada Co., 6. Credit Foncier - Franco Canadien, 7. Lesovegarde Insurance Co., 8. Canada Permanent Mortgage Corp., 9. New - York Life Insurance Co., 10. National Trust Co. Esame dėkingi bendradarbiaujančioms pardavimui šios srities firmoms: The Royal Trust Co., Beaver Reaties, Norman Realties, Mr. S. Colombe. Esame dėkingi mūsų bankams: The Royal Bank of Canada — Head office Mr. J. Scholes ir Verdun - Woodland Branch — Mr. T. D. Collins.

XII. Tolimesnis darbo plėtimas. "District Estate Brokers" teks dar tobulinti, plėsti. Čia labai reikalingi žmonės, kurie nori dirbti daugiau negu jiems užmokama. Labai reikalingi žmonės, kurie gerai nusimano šios srities darbe, nuoširdūs, teisingi, ir stengiasi duoti savo klientams kuo geriausią patarnavimą. Jiems čia ateitis ir atlyginimas užtkrintas. Tai jau įgyvendintas faktas.

Projektas apipavidalintas ir savo laiku jis virs į statutą-charterį "Investment Corporation" su $50-100.000 kapitalu. Tai bus organizacija — juridinė užperkanti pigiau pasitaikiusį nekilnojamą turtą — žemę, namus, kad vėliau parduotų su uždarbiu. Teks eiti prie akcijų. Už privilegijuotąsias akcijas bus mokama 5-6% palūkanų. Paprastosios akcijos dalyvaus pelne ir nuostolyje. Kas tuo domėtųsi — prašome kreiptis. Čia nežadama lengvo pelno avantiūros ir galimybės kiekvienam tvarkyti visus reikalus. Čia reikia pinigų, darbo ir žmonių, apsisprendusių dalinai rizikuojančių, pasitikinčių. Faktinai ši organizacija jau egzistuoja. Ji turi savo kapitalo $20.000, yra užpirkusi $45.000 vertės turto, Tokiu atveju mažesnius objektus galime patys užpirkti — ir greitam pardavimui esant — prašome kreiptis.

XIII. Žvilgsnis į visuomenę. Dirbam — imame pinigus, siūlome pirkti, siūlome imti paskolą, siūlome drausti. O ar daugiau be to galime pasiūlyti. Bent iki šiol nebuvo galima žadėti. Stovint tvirčiau, jau yra padarytas projektas iš 1955 m. pelno skirti: 1. Šalpos reikalams — Vokietijoje likusiems, 2. Vasario 16-tosios gimnazijai, 3. Aušros Vartų bažnyčiai, Montrealyje, 4. Raudonajam Kryžiui ir 5. Red Feather. Jei pelnas pasirodytų stambus ir pastovus, projektuojama pastovi stipendija socialinius ir ekonominius mokslus studijuojantiems paremti. Pagaliau, jei kas, siekdamas tikslo, suklupo kely, bet turi didelį pasiryžimą gyvenimui, tegul užeina čia: gali atsirasti ir darbas ir atlyginimas.

Bendrai paėmus — jei būsime sveiki, padės Dievas, padėsite ir Jūs visi, kaip kad iki šiol — padirbėsim. Tikimės, kad visiems bus kuo pasidžiaugti. Kaipo tautiečiams nesakome: pirkite, imkite, darykite tiktai per mus! Patariame pasitikrinti ir palyginti mūsų pasiūlymą su kitų. Ir tai tikrai verta, nes ne kartą teko perimti kitų pradėtą darbą.

XIV. Žvilgsnis į ateitį. Ko gi čia siekiama, norima, ko laukiama iš šitos įstaigos? Norima turėti organizaciją, pajėgią spręsti visus su nekilnojamu turtu susijusius reikalus.

Su nuoširdžia pagarba,

Jūsų P. Adamonis.

/Skelbimas/

Lėktuvu po Pietų Ameriką

J. PAMITUVIŠKIS

(Pabaiga)

TRINIDAD / B.W.I.

Niekur neteko matyti tokios žalios žemės. Kiek tik iš lėktuvo matėsi, žaliavo iki horizonto, net ir negrų lūšnos žaliais augalais apaugusios. Trinidad, tikrai spalvingiausia Pietų Amerikos sala: tiek gamta, tiek gyventojais, nes čia be negrų, kurie sudaro didesniąją salos gyventojų dalį, gali sutikti indų, su rinkėmis nosyje ir ausyse, kiniečių, japonų, portugalų, prancūzų, na, ir karalienės atstovų — anglų, kurių valdžioje, ši sala tebėra. Pirmiausia į akis krito, kad visi valdininkai, policininkai ir kareiviai — juodukai, tik vienur kitur vaikščiojo pasipūtęs anglas su trumpomis kelnėmis ir steku rankoje.

Klimatas vasarą gana karštas, bet naktys labai vėsios, todėl kraštas turistų mėgiamas. Be to, čia yra puikių maudyklių, kurios veikia ištisus metus.

Salos sostinė Port of Spain, apie 110.000 gyvetojų. Viso saloje gyvena 637.050 gyv. Gyventojai pasižymi dviem savybėm: nepaprasti tinginiai ir nepaprastai muzikalūs. Turiu galvoje džazą. Po antrojo pasaulinio karo Trinidade atsirado šimtai vad. "steel bands" — lietuviškai — statinių bugnininkų, kurie iš paprastų numestų alyvos statinių ar metalinių šiukšlių dėžių sudarė orkestrus, atliekančius bet kokį džazo numerį. Orkestrai besivaržydami tarp savęs dažnai "muziką" užbaigia įvarydami savo priešų nugaron ilgą peilį. Varžybas anglai neseniai uždraudė įstatymu. Taip pat savotiškai garsūs vad. kalypso dainininkai. Jie kartu ir poetai. Išmetus porą dolerių, jie čia pat sukurs apie jus dainą, kad galėsite pagalvoti esąs koks herojus. Nei vienas Trinidad turistas nelieka neišmetęs poros dolerių šiems dainininkams. Išmečiau ir aš. Basas, augšto ūgio juodukas paklausė iš kur aš atvykęs, kai pasakiau, kad iš Kanados, tuoj užtraukė gana melodingą rimuotą dainą, kurioje supratau, kad aš esu didelis karalienės gerbėjas, ir kad ji man už tai atsidėkos. Dainuodamas vis stripinėjo, didelėmis kojomis paspardydamas nešvarų smėlį. Kitas jo draugas pasiūlė pirkti meniška karalienės paveikslą. Dabar supratau, kodėl anglų lojalistai Kanadoje taip kovoja už Britų Vakarų Indijos negrų įsileidimą Kanadon.

PUERTO RICO

Sala tarp Atlanto vandenyno ir Karibų jūros. Amerikonai Puerto Rico vadina "tėviškė užsienyje", tačiau spalvingesnis pavadinimas būtų "la tierra de los assasinos", kaip ją pavadino vienas amerikonų kongresmenas, po to, kai portorikiečiai peršovė du kongreso narius posėdžio metu. Taip pat keletą kartų jie bandė nužudyti Amerikos prezidentus. Po ispanų karo 1898 m. ši sala tapo JAV nuosavybe. 1952 m. Puerto Rico pavadinta Commonwealthu, salos parlamentas paskelbė konstituciją aprobuotą JAV kongreso. Tokiu būdu kraštas turi pilną autonomiją. Visus krašto valdomuosius organus išrenka patys salos gyventojai. Didesnė salos gyventojų dalis pasisako už priklausymą JAV, tačiau yra tam tikras skaičius kraštutinių nacionalistų, kurie sakosi kovoją už krašto visišką nepriklausomybę. Komunistai, žinoma, tuo atveju, irgi kovoja už "pilną nepriklausomybę".

Saloje yra virš 2 mil. gyventojų, sostinė San Juan, kurion atskridau iš olandų vald. Curacao salos. Nors buvo vidurnaktis, bet oras buvo karštas, kaip pirtyje. Aerodromo pastatas — ultramodernus, kartu liuksusinis hotelis. Nežiūrint viso liuksuso, dar pastate iš karto atakavo koks 20 moskitų, kiti net per batų skylutes. Nieži nepaprastai. Pasirodo, kad vakare čia visi baltieji išsitepa tam tikra mostimi.

Puerto Rico gamta tropinė, gražūs palmių miškai, kristalo švarumo vanduo ir nesibaigiančio ilgumo paplūdymiai. Klimatas ištisus metus mažai keičiasi — maždaug apie 80°F, kalnuose šiek tiek vėsesnis, saulėtų dienų per metus — 355. San Juan miestas siaurutis, bet labai ilgas. Namai mažiukai, išskyrus centrą, kuriame daug amer. stiliaus pastatų. Pajūry keletas ispanų laikų fortų, kurių įdomiausias El Morro, statytas 1539 m. — istoriškiausias fortas vakarų hemisferoje. San Juan Bautista katedroje, statytoje 1927 m., palaidotas Don Juan Ponce de Leon, vadinamas "Gran Conquistador" (Didysis Konkvistatoras). San Juan skaitomas pasaulio romo sostine — čia gaminamas geriausias pasaulyje romas. Jis čia pigus, todėl nei vienas turistas nelieka neparagavęs. Nors kraštas priklauso JAV, tačiau oficiali kalba ispanų, gyventojai taip pat nevisi moka angliškai. Visame San Juan mieste labai sunku pamatyti grynakraujį baltąjį: čia ispanų, indėnų, negrų mišinys. Kiekvienas vyras tačiau nešioja trumpus ūsiukus. Moterys mažiukės ir apsikarsčiusios skepetomis, kaip čigonės.

Dėl mažų atlyginimų ir stokos darbų saloje, kas mėnuo keletas tūkstančių puertorikiečių persikelia gyventi Niujorkan. Už tai Niujorke dabar jau kiekviename gatvės kampe gali išgirsti kalbant ispaniškai. Lėktuvuose vietos į Niujorką būna rezervuotos keletą mėnesių priekin. Prieš išskrendant prie išėjimo aerodroman grūdosi didžiulė minia. Kiekvieną išvykstantį į naująjį kraštą išleido visi šeimos nariai. Atsisveikindami vieni kitus bučiavo ir graudžiai verkė. Prie manęs stovėjo jauna metisė, kurią laikė apkabinusi, matyt, sena jos motina ir sesuo. Visos trys liejo ašaras kibirais ir negalėjo atsisveikinti, kai buvo duotas įsakymas eiti lėktuvan. Aerodromo tarnautojai motiną plėšte atplėšė nuo dukters.

Lėktuvo bendrakeleiviai veik visi puertorikiečiai. Lėktuvo gale, atskiroje kabinoje, įsitaisiau su vienu jaunu norvegiškos kilmės amerikonu inžinierium, dirbančiu aviacijos bazėje saloje. Stevardas įvedė 3 puertorikiečius. Norėdamas išbandyti savo lingvistinius gabumus, kalbėjau ispaniškai. Visi trys palikę žmonas saloje, maną padirbėti kokį pusmetį Niujorke ir grįžti atgal, nes jų žmonos nesutinkančios gyventi Niujorke, kur klimatas esąs per blogas. Puertorikiečiai labai kalbūs ir draugiški, taip pat vaišingi. Tuoj vienas išsitraukė romo bonką ir iš mandagumo davė man pirmam nugerti. Romas keisto skonio ir demoniškai stiprus. Nutraukus vieną kitą lašą, liežuvis atsirišo, pradėjome diskutuoti įvairiausiomis temomis. Bekalbant apie žmonių spalvas, staiga, visi trys sustojo, vienas jų net ranką prie kišenės pridėjo. Supratau, kad suklydau savo ispanų kalboje kur nors ir vietoj "si" pasakiau "no". Kad neišsitrauktų kuris iš kišenės ilgo peilio — "mačetės", bandžiau reikalą sušvelninti prabildamas angliškai. Vienas iš jų geroje anglų kalboje užklausė: "What's wrong with our skin?" Paaiškėjus, kad suklydau, aiškinausi, kad visos rasės vienodai geros ir visur yra gerų ir blogų žmonių. Pasirodo visi trys geografijoje nieko nenusimano (o gal beraščiai, kaip nemaža dalis puertorikiečių?), nes Lithuania jiems atrodė Ispanijos provincija, o aš sukanadėjęs ispanas. Tiesa, prieš tai keliose kitose valstybėse P. Amerikoje turėjau aiškintis, kodėl kalbant ispaniškai mano akcentas neamerikoniškas ir kad aš turįs "Such a Latin American look". O visa to kaltė — mano plaukai juodi ir, kad Toronto salose saulė gerai nudegino veidą.

KLB KULTŪROS FONDO

FINANSŲ SKYRIAUS PASKUTINĖ APYSKAITA

Finansų skyrius, kaip KLB Kultūros Fondo padalinys, buvo isteigtas tuojau po 1954 m. spalio 27-28 d. Krašto Tarybos suvažiavimo Hamiltone. Pirmas posėdis įvyko lapkričio 6 d., kur pasiskirstyta pareigomis ir aptarti ateities veikimo metmenys.

Po to buvo paskelbta keletas atsišaukimų per spaudą ir išsiuntinėta keli šimtai laiškų, prašant KF veiklai aukų. Kaip buvo pažadėta aukojusiųjų pavardės buvo skelbiamos spaudoje ir siunčiami asmeniškai pakvitavimai. Iki šiol dar nebuvo skelbti šie aukotojai: po $10 — KLKat. Moterų D-jos Toronto skyrius, šv. Jono Kr. Pašalpinė D-ja, P. Augustinavičius, J. Dragašius ir dr. A. Valadka. Po $5— KL Social. Demokratų Toronto skyrius, High Park Food Market, J. ir U. Bleizgiai — restorano savininkai ir "The Times" Store sav. Beržinskai. $3 — K. Činčius. Po $2 — dr. K. Žymantienė, Roncesvalles Grocery, "Luna" Photo ir M. A. Basalykas. Po $1 — E. J. Jankauskas, I. Astrauskas, A. Beresnevičius ir J. Grubevičius. Iš KLB apylinkių gauta: Toronto apylinkės $100, Hamiltono apyl. $40, St. Catharines $31,32, Rodney $20, Br. Columbijos apyl. $6. Pastaruoju laiku dar gauta iš pavienių: St. Merkelio, J. Dūdėlos ir J. Prakapo po $2. Viso per metus gauta: asmeniškų aukų — $339,50, draugijų — $115 ir iš apylinkių $205,32. Viso $659,82.

Š.m. lapkričio 26-27 d. įvykusiame KLB Kr. Tarybos suvažiavime Toronte, Kultūros Fondo valdyba atsistatydino, taigi ir Fin. skyriaus kadencija baigta. Šia proga reiškiame širdingą padėką visiems tautiečiams ir net ne mūsų tautos žmonėms, kurie suprato mesto šūkio gilią reikšmę ir atsiliepė aukomis, kas kiek išgalėdamas.

Sveikiname naujai išrinktą K. Fondo pirm. Izabelę Matusevičiūtę ir linkime jai geros sėjos ir vėliau piūties lietuviškosios kultūros dirvonuose.

Lietuviškajai visuomenei atsimintina, kad lietuviškoji sėkla išeivijoj krinta svetimon dirvon ir kad reikia visomis jėgomis remti tuos, kurie stengiasi tą sėklą išauginti sveiką ir lietuvišką gentkartę.

KLB KF Finansų skyrius:
Pirm. **M. F. Yokubynienė,**
Sekret. **Kazlauskas,**
Ižd. **V. Sonda,**
Narys **V. Abromaitis.**

Rusų žurnalistai priekaištauja

Kai JAV lankėsi sovietų žemės ūkio pareigūnai, visur rado gana daug dėmesio bei palankumo. Kitaip buvo priimti žurnalistai. Pasak "Washington Post", sovietų žurnalistai JAV buvę ignoruojami. Jie prašę pasimatymo su viceprez. Nixon, bet gavę pasimatyti tiktai su trečio rango Valst. Depar. pareigūnu. Tas pats esą buvę parlamento rūmuose, kur sovietai nieko neradę, išskyrus senat. J. O'Mahoney, kuris mokęs svečius kaip reikia suprasti spaudos laisvę. Vėliau jie radę kitą senatorių W. Ianger, kuris pareiškęs, kad ūkinė sovietų delegacija dariusi geresnį įspūdį. Per išleistuves rusų žurnalistai nusiskundę, kad negalėję matyti augštųjų JAV pareigūnų. "W. Post" primena, esą, jeigu įsileidžiami lankytojai, reikia priimti deramai arba visai neįsileisti.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas KE. 3884
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

RED D VANDENS ŠILDYTUVAI $120.00.

Remontuoju ir įrengiu pagal pasirinkimą visų firmų alyvos ar gazo krosnis (burner) pradedant nuo $290. Išsimokėjimas 3 metams iš 5%. Kurie norėtų užsisakyti alyvos, duodu $5 nuolaidą. Taip pat įrengiu ir taisau įvairias vandens ir oro apšildymo sistemas senuose ar naujuose namuose.

Darbas garantuotas.

Krosnių valymas $6.00

A. Laguns
204 OAKWOOD AVENUE
TORONTO
Telefonas ME. 6583.

Margis Vaistinė
408 RONCESVALLES AVE.
(kampas Howard Park Ave.)
Nuomojam vaikų svarstykles — $1.00 mėnesiui.
Metamorfoza kremas šlakams — $1.35 už 4 uncijas.
Trejos devynerios — $1.50 dėžutė. RICHTER ARBATA.
PERSIUNČIAM VAISTUS Į LIETUVĄ IR Į VISUS S.S.R.S. KRAŠTUS.
Skubiai paimame receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.
Skubiam pristatymui į namus
Telefonas LL. 1944
Jonas V. Margis, Phm. B.

TAUPYK LAIKĄ IR VENK RŪPESČIŲ...

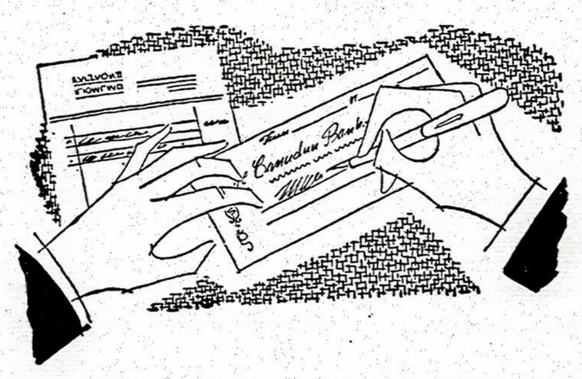

...MOKĖK SĄSKAITAS ČEKIAIS

Kodėl bastytis mieste sąskaitų apmokėjimui? Mokėdami už telefoną, anglis, šeimininkui ar mokesčių rinkėjui, nesvarbu kam, jūs sutaupysite laiką ir išvengsite rūpesčių, jei mokėsite visas sąskaitas, pasiųsdami čekį pagal jūsų einamąją sąskaitą The Canadian Bank of Commerce.

Yra ir daugiau palengvinimų jums, jei turėsite einamąją sąskaitą. Kiekvieno mėnesio gale jūs gausite atgal naudotus čekius ir banko sąskaitą. Naudoti čeiai tinka jums kaip kvitai. Tokiu būdu jūsų finansiniai reikalai bus visuomet tvarkoj Jūsų pinigai visuomet bus saugioj vietoj, jei laikysite The Canadian Bank of Commerce. Mūsų aktyvas siekia šiandien virš $2.000.000.000.

The Canadian Bank of Commerce priima mažą ar didelę sumą, viskas tinka einamosios sąskaitos atidarymui. Apsilankykite artimiausiame mūsų skyriuje dar šiandien ir atidarykite einamąją sąskaitą. Kiekvienas mūsų tarnautojas jums mielai patarnaus.

The Canadian Bank of Commerce
ĮSTEIGTAS 1867 METAIS
VIRŠ 700 SKYRIŲ VISOJE KANADOJE

Jūsų patogumui ir pinigų taupymui
Nesigailėsite nusipirkę ar davę pataisyti
FELIX RADIO, TELEVISION, ELECTRONICS
1328 Dundas St. W. (PRIE RUSHOLME RD.)
Čia rasite geriausios kokybės radio, televizijų, įvairių patefonų ir kitų elektroninių reikmenų. Visos prekės pilnai garantuotos, parduodamos fabriko nustatytomis kainomis ir geriausiomis išsimokėjimo sąlygomis.
Lietuviams duodama nuolaidos
Prie krautuvės veikia moderniškai įrengta dirbtuvė, kurioje taisomi visi radio, televizijų aparatai ir kit. elektroniniai prietaisai.
Jūsų patogumui skambinkite
TELEFONU OL. 3356, ATVYKSIME Į NAMUS.
Darbas atliekamas kvalifikuotų specialistų, skubiai, sąžiningai ir pigiai. Darbas garantuojamas 90 dienų ar pagal susitarimą.
SAV. F. NORVYDAS

Studentiškuoju keliu

Kanados Lietuvių Studentų Centro Valdybai pavedus veda redakcinis sambūris.
Adresas: B. Vaškelis, 23 Oakmount Road, Toronto, Ont. Telefonas RO. 2965.

Mūsų benamės literatūros ateities perspektyvos

Tarytum tiktai skundui beprasiveria mūsų lūpos. Karčią nelaisvės duoną valgydami, kaskart labiau jaučiame kokia ji sprangi. Oficialiojoj scenoj perdažnai vyksta, kilniais pavadinimais papuošti, hipokritiški intrygų ir kompetencijų spektakliai, kai tuo tarpu žiūrovų eilėse sėdi, atlikęs fabrikų lažą ir laisvalaikį atidavęs savo žemės atminimui, pilkasai mūsų vargo bendruomenės žmogus ir iš nevilties ir liūdesio žodžio pratarti nebegali. Gražius sumanymus laidojame kartu su išmirštančiais Nepriklausomybės veteranais. Kultūros žodis tapo retorinė puošmena. Blunka ant kioskų ir knygynų stalų, nuo perilgo gulėjimo, lietuviškų knygų aplankuose raidės. Mūsų leidėjai beviltiškai stengiasi surinkti nors porą šimtų nuolatinių pirkėjų. Mūsų jauniausieji, pro universitetinių klubų graikiškų raidžių insignijas ir nutautinimo katilo virduliavimą, sunkiai randa savanorių ir poetų Lietuvą; jie jaučiasi ir nesuprasti, ir palikti vieni geležies, akmenio ir džazo girioj.

Toks yra nudienės kasdienybės paveikslas: be rožinių tonų, be apgaulingo spindėsio.

Tokiam fone savos žemės po kojom nebturinti mūsoji literatūra yra tikras vargo vaikas. Ar mūsų benamė literatūra, vis giliau grimztanti į blėstančio ryžto apystovas (kurioms, vieton naudotojo ir tebenaudojamo tremties vardo, kasdien labiau tinka emigracijos terminas), išsilaikys gyvastinga ir pajėgi, lems daugelis faktorių, liečiančių jos ugdymą, protegavimą ir kovą už meninį lygį.

Nesiryždami čia patiekti stebuklingų vaistų recepto, norime paminėti keletą, mūsų manymu, pačių esminių veiksnių, nulemsiančių lietuviškosios literatūros mirtį arba išsilaikymą, net kilimą, svetimam, indiferentiškam mūsų kultūrinėms problemoms, pasaulyje.

Kadaise, atsakydamas į "Lietuvių Dienų" patiektus "Literatūros Lankams" klausimus, dr. Juozas Girnius yra tiksliai formulavęs mūsų kartos ryžtą: "Nežiūrint visų sąlygų, mes norime gyventi pilnu gyvenimu savajai tautai. Mes nenorime patys suklupti prieš tai, kas mums primesta. Mes nenorime prieš tremtį kapituliuoti. Tai ir yra mūsų rezistencinė-kūrybinė gyvybė". Toks, jokių kompromisų neieškąs ir nepripažįstąs, turi būti mūsų žvilgsnis į susidariusią merdėjimo būseną, toks turi būti mūsų žvilgsnis ir į problemas, kurias turime išspręsti, kad būtų įmanoma kalbėti apie bet kokias ateities perspektyvas.

Pirmiausia, paliekame nuošalėj prielaidines spekuliacijas apie greitą arba negreitą grįžimą. Keletas dienų ar metų dešimtys neturi mūsų kovos kietumo pakeisti: kova už savo žodį privalo būti vedama kiekvieną valandą. Kai bus įmanoma tiesioginė kova už savo žemę, pats likimas nurodys mums mūsų uždavinius. O išlikę po kovų gyvi ir grįžę namo nebeturėsime net laiko klausinėti, ką reikia veikti — darbo bus daugiau nei rankų pajėgiančių jį nuveikti.

O svetimose šalyse, dabar, pirmuoju rūpesčiu turi būti kūrybinio žodžio išlaikymas įmanomai augštesniam meniniam lygyje. Tai nėra vien kiekvieno rašytojo asmeninis (ir būtiniausias) uždavinys, jį turi skelbti ir juo gyventi visa mūsų spauda ir žmonės, vertiną ir leidžią grožinę literatūrą. Neveidmainiškas kritikos žodis, keliąs visus būtinus reikalavimus literatūriniams kūriniams yra didžiausias užtikrinimas, kad mūsų literatūra čia išliks gyva ir nepaskandinta impotentiškon savęs apgaudinėjimo kurtuazijon. Ir, aišku, tiktai kokybiškai svari literatūra tegali būti vienu efektingiausių ginklų prieš nutautimą ir užuomarštį, bei įrodymu mūsų priešams, kaip rimtai mes suprantame savo tautinę misiją: tęsti savo literatūrinę tradiciją, t.y. kalbėti už visus tuos, kurie pavergtųjų nutildyti laikinai arba amžiams.

Visi bandymai įrodyti, kad lietuvio rašytojo, gyvenančio ištrėmime, pagrindine užduotim turi būti prakalbinio patriotizmo populiarizacija ir kad tokios populiarizacijos nevalia vertinti literatūriniais kriterijais yra rezignacijos ir savim nepasitikėjimo ženklai. Lygiai taip pat vertintinas ir užsimojimas literatūrą paversti vien tiktai utilitaristinių (kad ir taurių) idėjų skelbėja. Mūsų literatūros gyvastingumą išlaikysime tiktai giliai įtikėję (ir tokį tikėjimą praktikoje įgyvendindami) jos įstengimu pagimdyti, iš **laisvos** kūrėjo valios, visą žmogiškųjų problemų kompleksą apimančius, kūrinius. Pajėgių rašytojų turime, mums trūksta tiktai žmonių, kurie, vadovaudami visuomenės pažiūras formuojančiai spaudai, su pajėgiais kūrėjais elgtųsi kaip su tokiais.

Pirmoji dėmė, temdanti mūsų išeivijos šviesesnę literatūrinio gyvenimo perspektyvą yra — **didžiosios dalies mūsų spaudos neteisinga ir diletantiška laikysena literatūros kūrinių ir kūrėjų atžvilgiu.**

Lygiagrečiai keltinas ir kitas — lygiai skaudus — klausimas: Kodėl toks skurdus mūsų rašytojų prieauglis? Vienas mūsų savaitraštis savo laiku net anketą tuo klausimu buvo išsiuntinėjęs. Atsakymų buvo įvairių, kiekviename jų buvo dalis tiesos. Situacija tačiau nepasikeitė gerojon pusėn. Tiesą sakant, ji blogėja kasmet. Nėra inkubatorių rašytojams perinti, nepatrauksime jaunesniųjų nei jokiom reklaminėm priemonėm: šiapus Atlanto reklamų išradingumą sunku nukonkuruoti, sunku perrėkti materialistiniams dievams dainuojamus himnus. Fatališkas pasakymas — tie, kurie domėsis, ateis patys — yra tiktai savos rezignacijos užliūliavimas neišsipildysiančia viltimi. Jaunimo spauda jaunų talentų atradime ir jų padrąsinime gali daug nuveikti — ir nuveikia, bet kolkas ją teatstovauja vienas žurnalas, kuris dėlei savo specifiškų šalutinių paskirčių (ir dinamikos bei polėkio stokos) ta kryptimi nenuveikia tiek, kiek galima būtų iš jo tikėtis.

Mums atrodo, vienintelis ir realus žingsnis, užtikrinąs bent aktyviausio jaunimo įliedinimą mūsų literatūrinin gyveniman, būtų skubus suorganizavimas JAV-se augštosios mokyklos (College ar Universiteto), kur šalia bendrųjų ir profesinių dalykų (galbūt dėstomų net anglų kalba) būtų išeinamas pilnas lituanistikos kursas lietuvių kalba. Galimas dalykas, toks pasiūlymas bus apšauktas utopija, bet gerai žinome, kad, subūrus visas įmanomas jėgas ir išteklius tokios mokyklos (ir bendrabučio) įkūrimui, būtų nuveiktas tikrai istorinis darbas, kurio reikšmė — nepalyginama.

Šalia minėtų klausimų, liečiančių patį kūrybos priėmimą ir vertinimą bei rašytojų prieauglio ugdymą, yra dar visa eilė šalutinių veiksnių, turinčių be galo didelės reikšmės tolimesniam tremties literatūros išsivystymui. Tarp tokių, pirmoj eilėj, minėtinos leidyklos. Jų turime namaža: keletą, užsimojusių plačiai, ir tokį mostą, didžia dalim, pateisinančių. Tačiau, kad ir kaip vertintume privačią iniciatyvą, mūsų leidyklų darbe pasigendame planingumo. Berods, vienintelė **Terra** paskelbia savo metinius planus. Kitos, atrodo, pasitenkina tiktai nurodydamos keletą rengiamų spaudai knygų. Suprantame, kad leidėjų padėtis (finansinė) nepavydėtina, bet, mūsų nuomone, knygų leidimas turėtų būti kokiu nors būdu centralizuotas. Šiandien perdaug dažnai leidžiamos knygos, be kurių galima apsieiti, o pasigendama tokių, kurių būtinai reikalinga. Nenormali padėtis, kai savų klasikų kūrinių reikia ieškoti JAV-ių didžiosiose bibliotekose. Neturime pilnos lietuvių literatūros istorijos: neperspausdiname senųjų, bet ir nesistengiame suorganizuoti naujos. Atsakymas į tai mums žinomas: nėra išteklių, nebus pelno. Ir štai čia kaip tiktai būtų pareiga turėti tokią kultūrinę instituciją, kuri savo ištekliais paremtų tokių knygų išleidimą. Ilgai kalbėta apie Kultūros Fondą, bet ir šiandien dar jis tebėra organizavimosi stadijoj. Sunku patikėti, kad tokiam darbui trūktų žmonių, bet, atrodo, mūsų politiniai veiksniai Kultūros Fondo įkūrimą ir rėmimą laiko tiktai dešimtaeiliu dalyku. Politinių partijų turime gana, jų visų programose ir veikimo planuose įrašyta (nepaskutinėj vietoj!) kultūrinės veiklos būtinumas, bet praktikoje tos veiklos labai pasigendame. Bergždžia yra dejonė apie skaitytojų mažėjimą, nesidomėjimą lietuviška knyga, kai pačiose viršūnėse neparodoma jokios pastangos, kad lietuviška knyga būtų leidžiama ne vien tiktai atsitiktine privatine iniciatyva ir atsakomybe. Nesunku būtų mūsų stambiųjų leidyklų žmones sukviesti vieną, du kartu per metus ir aptarti su jais įmanomai detalesnį leidimo planą, finansinius ir bendruosius kultūrinius klausimus. Neturėtų taip pat būti sunku atrasti resursų, iš kurių būtų galima finansuoti "nepelningųjų", bet būtinųjų, knygų išleidimą. Lietuvis rašytojas šiandien tikrai yra taip skurdžiai apmokamas, kad jis turi moralinę teisę tokios aukos ir tokio apdairumo reikalauti iš tų institucijų, kurios dirba Lietuvos išlaisvinimo darbą. **Kompetencijų ir lygsvarų ginčai nebeturės jokios reikšmės, kai lietuviškasis žodis bus miręs.**

Skaudu, kalbant apie mūsų literatūros ateitį, minėti mirties galimybę. Tačiau atvira ir tiesi kalba, šiuo atveju, geresnė už miglotus pasiguodimo sakinius, už aprobavimą esamos padėties, neišvengiamai proteguojančios ir iššaukiančios kūrybinę stagnaciją, tolygią klupimui akligatviuose. Nėra nieko šiurpesnio, kaip susitaikymas su mintimi: ką padarysi — tokia mūsų dalia. Tarytumei palenkta galva eitume savo kelią, paskutinės gentkartės kelią, kuriuo niekas po mūsų nebeis. **"Mes nenorime prieš tremtį kapituliuoti"** pasakėme pradžioje ir kiekvieną kartą, nurodydami mūsų literatūrą žudančius reiškinius, žinojome, kad kiekvieną kovos etapą ir mes turime kovoti, kad kiekvienas pasiūlymas yra pasiūlymas ir mums patiems. Nekalbame, tarsi, stovėtume nuošalėj likiminės lūžtvės; mūsų žodis yra kvietimas į ryžtingą ir greitą žygį, tiesimas rankos tiems, kurie grumiasi, ir šauksmas tiems, kurie pailso arba grįžta atgal.

Jėgų nėra perdaug, todėl jas reikia koordinuoti. Lietuvių Rašytojų Draugija, mūsų manymu, ima skęsti į biurokratišką ir bejėgišką "savo kiemo" veiklos žaidimą. Nuo jos tolsta ir iš jos savotiško veikimo arenos pasitraukia kaskart daugiau žmonių, įmatydami, kaip toji pagarbos verta organizacija netiktai kad nebereikalauja iš įstojančiųjų minimalių kūrybinio subrendimo įrodymų, bet ima vidutiniškumą kelti į kriterijaus augštumas ir jai uždėtąsias funkcijas (pvz. premijų skyrimą) atlikinėti, žvelgdama tiktai iš siaurai asmeniškos arba pasaulėžiūrinės simpatijų - antipatijų perspektyvos. Ir bendrai, literatūrinės premijos, kurių uždavinys galėtų ir turėtų būti skatinimas ir pripažinimas augšto meninio lygio kūrybos, taiktai retais atvejais išvengė skurdžios užkulisinės aranžavimo politikos.

Visa tai neišvengiamai užlieja liūdnu pilkumu ir taip jau nešviesų literatūrinio gyvenimo foną.

Ir visdėlto mūsų tikėjimas savo kūrybinio žodžio ateitimi yra toks gilus, kad norime pamiršti pilkuosius veidus, snaudulio apaštalus ir dvasinio nuovargio skleidėjus, ieškodami fanatiškųjų draugų ir artimųjų, kurie turi drąsos vieni išeiti prieš siaubiančią tamsumą su savo gyvu, žmogiškąją šviesą skleidžiančiu, žodžiu.

Mūsų liteatūra tol gyvens, kol bus tokių, savo žeme ir savo žmogum tikinčiųjų. Kol bus tokių, kurie **kiekvieną valandą** bus atviri nuoširdžiam, iš rūpesčio gimusiam, pagalbos šauksmui ir nedelsdami padės nuversti užtvaras ir nukapoti piktžoles. Kol bus rašytojų, neišduodančių savo pašaukimo ir tų, kurie tiki, kad mes niekad nekapituliuosime.

Henrikas Nagys.

Savi pas savus!
Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir dažymas atliekami kvalifikuotų mechanikų greitai ir sąžiningai.
Dufferin Garage
1423 DUFFERIN ST., KE. 6149.
Sav. V. DUNDYS

Valau fotelius
IR ĮVAIRIAUSIUS KILIMUS,
taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir prądegintus kilimus.
SKAMBINTI ME. 4973.
P. KARALIŪNAS.

Varpams gaudžiant

Skubi, skubi be atilsio, be paliovos. O begalės darbų ir niekad nesibaigiančių rūpesčių! Kaip automatas tik pirmyn ir pirmyn su skubančia minia nesibaigiančiose lenktynėse. Kliūtys, staigūs posūkiai ir bedugnės tik žaislai prieš svajonių ir troškimų sudievintus idealus. Tik staiga varpo dūžiai suaidi dusliai ir didingai — din-dan, din-dan... Varpai!... Ak, ramybę ir taiką skelbia pasauliui! Širdis suvirpa lyg sugauta paukštė, o krūtinę užpila nekasdieniška ramuma, nors snaigės tos pačios besileidžia lėtai, tebeskuba mašinos gatvė kažkur, ir tos pačios blizgančios krautuvių reklamos...

Laikinai atsiplėši nuo kasdieniškųjų rūpesčių, nuo svetimos aplinkos ir nuklysti į tuos snieguotus laukus, į tyloje ir medžiuose paskendusias sodybas, kur ramybė, palaima ir džaugsmas buvo tikras, kur viskas jau atrodo lyg nuostabi pasaka, lyg nereali vaikystės svajonė. Iškyla pažįstami veidai, nutolę, neryškūs, bet mieli ir tokie brangūs. Matai save anų laimingųjų dienų, ir kažkas sunkus užgula krūtinę...

Ir vėl įprasta kasdienybė, ir vėl skubi tolyn su tūkstančiais kitų. O bus diena išpildymui troškimų, bet tu ar būsi laukiančiųjų tarpe? Minia, kaip pavasarį upė, išneša negrąžinamai viską su savimi. Ar varpų aidas pasieks Tave ir Tavąją širdį, nors jis skambės taip pat kaip šiandien suprantamai ir didingai?

V.

JAV liet. Studentų Sąj. suvažiavimas

Lapkričio 25-26 dd. įvyko JAV lietuvių studentų metinis suvažiavimas Clevelande. Virš 120 studentų pirmą suvažiavimo dieną susirinko į nedidelę posėdžių salę. Į mandatų komisiją išrinkti R. Mišauskas, V. Kleiza, D. Staniškis, A. Bakaitis ir V. Valaitis, į prezidiumą — V. Kamantas, A. Sužiedėlis, pirm. ir D. Bartušaitė, V. Gaškaitė, sekr.

Po Centro Valdybos pirmininko, iždininko ir kitų CV skyrių atstovų pranešimų sekė diskusijos. Toliau svarstyti sąjungos statuto pakeitimai. Komisija pateikė paruoštą naują projektą. Kiekvieną punktą išdiskutavus, sekančios dienos popietėje buvo priimtas naujas statutas. Kilo keli siūlymai keisti rinkiminę CV sistemą, bet nei vienam iš jų nesurinkus reikalingą skaičių balsų, rinkiminė sistema liko ta pati.

Atlikus didžiausiąjį suvažiavimo uždavinį, liko einamieji reikalai ir klausimai bei sumanymai.

Šeštadienio vakarą įvyko meninė programa, skirta suvažiavimo dalyviams ir Clevelando lietuviškajai visuomenei. Programa susidėjo iš raštiškų sveikinimų skaitymų ir trumpos meninės programos, kurią išpildė V. Bogutaitė iš Baltimorės ir R. Šerelis iš Rochesterio.

Tą patį vakarą įvyko ir Lietuvių Studentų Santaros ruošiamos jaunųjų lietuvių menininkų parodos atidarymas, kuris sutraukė nemažai stebėtojų.

Su šiuo vakaru baigėsi ir suvažiavimas, palikęs dalyviams gerą įspūdį, nes buvo gausus ir darbingas.

Dalilė Valančiūtė.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!
Vandos Žukauskienės
MOTERŲ KIRPYKLOJE
Pusmetiniai garantuojami
Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.
ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave., Toronto

— — APŽVALGA — —

— Kanados Liet. Studentų V-bos, kurios dar nepristatė narių sąrašų Centro Valdybai, prašomos neatidėliojant juos prisiųsti. Adresas: Birutė Petrulytė, 147 Harrison St., Toronto, Ont. Studentai, gyveną vietovėse, kur dar nėra įsisteigę skyriai, prašomi registruotis pavieniai.

— Lapkričio mėn. Toronto studentų susirinkimas - arbatėlė įnešė daug įvairumo į kasdieninį studentų gyvenimą. Grafiko T. Valiaus išsami bei turininga paskaita apie meno istoriją privertė ne vieną studijuojantį praktiškuosius mokslus susimąstyti ir pradėti domėtis menu, kuris lietuvių tarpe ypač dabar tremtyje yra apgailėtinoje padėtyje. Paskaita sukėlė gyvas diskusijas, po kurių kol. Algimantas Banelis, paskutiniųjų metų architektūros students, supažindino susirinkusiuosius su moderniąja architektūra, parodydamas moderniausių JAV pastatų spalvotas projektines nuotraukas. Jų tarpe matyta moderniosios architektūros pionieriaus Frank Lloyd Wright bei kitų garsių architektų, kaip Mies van der Rohe, Le Corbausier bei Walter Gropiaus darbų, iškeliančių šių dienų nuotaikas bei reikalavimus.

— Pakvietimai į tradicinį studentų balių, įvykstantį vasario 4 d. Club Kingsay patalpose, jau išspausdinti ir gaunami pas kiekvieną torontiškį studentą. Telefonu kreiptis į J. Gvildį, ME. 5476 ar Danutę Mitalaitę, 96 Pine Crest Rd., Toronto, Ont., tel. RO. 2-5144.

— Toronto akademikai skautai savo metinę šventę paminėjo savųjų tarpe lapkričio 11 d. Įspūdžiais apie studentų skautų veiklą tėvynėje bei tremtyje su jaunaisiais akademikais pasidalino filisteriai K. Grigaitis ir S. Kairys. Be to, buvo parodyta pačių akademikų suktų filmų iš skautų jamboree bei studentų gyvenimo.

— Kol. Algimantas Banelis ir Eugenijus Bubelis kandidatuoja į Kanados Liet. Bendruomenės Tarybą. Sveikintina, kad ir jaunoji karta jungiasi į visuomeninę veiklą.

— Akademinis Skautų Sąjūdis gruodžio 27 — sausio 2 d. Michigano valstybėje ruošia žiemos stovyklą, į kurią žada vykti nemažas būrelis ir torontiškių. Kitų vietovių akademikai bei prijaučią, norį dalyvauti, prašomi kreiptis į Gytį Šerną — 25 Triller St., Toronto, Ont.

— Studentų S-gos Montrealio skyrius lapkričio 20 d. susirinkime išrinko naują valdybą: pirm. V. Bruzgelevičius, V. Vaičiūnaitė — vicepirm. ir ižd. — J. Gražytė — sekretorė.

— I Liet. Stud. S-gos JAV sk. valdybas išrinkti: Detroite — A. Šimoliūnas, pirm., D. Bulgarauskaitė, K. Navasaitis, A. Polikaitis, D. Šeputaitė; Los Angeles — A. Avižienis, V. Burokas, Vl. Gylys, J. Šaltenytė ir V. Variakojis; Niujorke — D. Penikas, pirmin., V. Alksninis, A. Grigaitis, A. Juškys ir A. Petrikas.

— Studentai ateitininkai A. Vedeckas ir A. J. Kaziulaitis redaguoja Liet. Krikšč. Dem. Jaunimo sekcijos leidžiamą žurnalą Jaunimo Žygiai.

— Ona Ščiukaitė yra pirmininkė naujai išrinktos skaučių akademikių valdybos Čikagoje.

— Garsiajame Liuveno katalikų universitete 1955-56 mokslo metams įsirašydino 9.026 studentai. Tai didžiausias studentų skaičius un-to istorijoje. Jis turi dabar tiek studentų, kiek kiti trys Belgijos un-tai drauge: Briuselio, Liežo ir Gento. Brabanto provincijos savivaldybė, kurios teritorijos ribose yra Briuselio ir Liuveno unversitetai, paskyrė $20.000 pašalpos masoniškajam Briuselio un-tui, bet nutarė neduoti pašalpos katališkajam Liuveno un-tui. Neseniai Liuveno un-to studentai demonstravo prieš vyriausybės politiką, skriaudžiančą katalikų mokyklas.

— N. Bartuškaitė, D. Juknevičiūtė, D. Sakalauskaitė, A. Pagalytė, J. Sapkus, N. Vedegytė - Palubinskienė, V. O. Wirkau ir R. Žukaitė dalyvauja lietuvių studentų meno parodoje. Tai menininkų atžalynas JAV. Parodos rengėjai yra Lietuvių Studentų Santara. Parodos maršrutas apima Illinois un-tą Urbanoje, Detroitą, Clevelandą, Čikagą, Bostoną, Niujorką ir Philadelphiją.

PIGUSIS KNYGŲ MĖNUO pratęsiamas iki Kalėdų. Puiki proga pigiai įsigyti kalėdinių dovanų, nes knygos nupigintos nuo 25% iki 80%. Nupigintų knygų sąrašo reikalaukite iš leidyklos šiuo adresu: Gabija, Straight Path, Wyandanch, L.I., N.Y.

Palengvintos sąlygos įsigyti pilietybę tiem, kurie gyvena toliau nuo teismų

Jei jūs gyvenate daugiau negu 50 mylių nuo artimiausio teismo ir tinkate tapti Kanados piliečiu, dabar jau galite užpildyti prašymą pilietybei gauti savo gyvenvietėje.

Atitinkamų pilietybei gauti prašymo formų reikalaukite rašydami: Registrar of Canadian Citizenship, Ottawa, Canada.

Šis naujas potvarkis teliečia tuos, kurie gyvena toliau negu 50 mylių nuo artimiausio teismo. Tie, kurie gyvena arčiau negu nurodyta, privalo pilietybei gauti prašymą ir dabar įteikti artimiausio teismo raštvedžiui.

THE DEPARTMENT OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION
OTTAWA CANADA

Hon. J. W. PICKERSGILL
Minister.

LAVAL FORTIER
Deputy Minister.

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. OL. 6381

Geriausiai pirksite ar parduosite nekilnojamąjį turtą kreipdamiesi į didžiausią visoje Kanadoje lietuvišką įstaigą.

$5.000 įmokėti, vienas morgičius, 10 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis namas, dvi vonios, vandeniu alyva šildydmas, garažas, High Parke. Klauskite R. Žulys.

$6.000 įmokėti, vienas morgičius, 9 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas, vandeniu alyva šildymas. High Parke prie pat Bloor. Klauskite P. Budreika.

$5.000 įmokėti, vienas morgičius, 9 kambarių, atskiras, mūrinis namas, vandeniu alyva šildydmas, garažas. Klauskite A. Bliudžius.

$19.500 pilna kaina, 8 kambarių per du augštus, puikus mūrinis atskiras namas, gražioje vietoje, turi garažą. Klausti F. Senkus.

$14.900 pilna kaina, 9 kambariai per du augštus ir 3 kambariai rūsyje, trys virtuvės, vandeniu alyva šildomas, atskiras mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas. Klausti V. Plioplys.

$4.000 įmokėti, vienas morgičius, 8 kambarių mūrinis, labai gerai užlaikytas namas, garažas, patogioje vietoj gyventi ir nuomoti. Klauskite A. Paleckis.

$8.000 įmokėti, vienas morgičius, 8 didelių kambarių mūrinis namas, vandeniu alyva šildymas, gražiausioj High Parke vietoje, privatus įvažiavimas, garažas. Klauskite S. Jucevičius.

Turime dar daug pasirinkimui namų įvairiose vietose ir įvairių kainų bei stilių, tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas bei patarnavimus. Klauskite: J. BALTAKYS, B. KRIAUČELIŪNAS, J. KAŠKELIS, P. KRILAVIČIUS, J. KAMIŠAITIS IR J. KARPIS.

Visais morgičių sutvarkymo, įmokėjimo padidinimo, draudimo ar kitais nekilnojamojo turto reikalais kreipkitės ir lengvai išspręsite. Skambindami klauskite: J. KARPIS.

Didelė naujiena norintiems pirkti farmas.

Už mažus pinigus gali turėti geras ir gražias farmas, kurios pilnai tinka, kaip ir brangiai kainuojančios, auginimui tabako. Apie tai galvojantieji nepraleiskite progos ir dėl smulkesnių informacijų skambinkite, klausdami: R. ŽULYS arba J. KARPIS.

PRIKLAUSOME TORONTO, ONTARIO, KANADOS IR TARPTAUTINEI REAL ESTATE SĄJUNGOMS.

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. **Siūlome pačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.**
2. **Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.**

$13.900 pilna kaina, 6 kambarių atskiras, mūrinis namas, dvi modernios virtuvės, alyva šildomas, dvigubas garažas. Randasi Bloor ir Lansdowne rajone.

$15.400 pilna kaina, 6 kambarių atskiras, kvadratinio plano namas, modernus alyvos apšildymas, puiki virtuvė, šoninis įvažiavimas, garažas. Randasi Bloor ir Windermere rajone.

$3.500 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, mūrinis namas. Dideli kambariai, vandeniu alyva apšildomas. Dvi virtuvės, privatus įvažiavimas, 3 mūriniai garažai. Randasi Gladstone ir Queen rajone.

$3.900 įmokėti, atskiras, mūrinis, 8 kambarių dupleksas, vandeniu apšildomas, privatus įvažiavimas. Randasi Bloor ir Brock rajone.

$1.900 įmokėti, Bloor - Dovercourt Rd. Mūrinis, 8 k., 2 modernios virtuvės, garažas.

$3.800 įmokėti, Parkdale rajone, mūrinis, atskiras, 8 kambarių per du augštus, dvi virtuvės, 2 vonios, atskiri įėjimai, alyva šildomas, privatus įvažiavimas, garažas.

$4.000 įmokėti, High Park rajone, mūrinis, 10 kambarių, 3 virtuves, 2 vonios, alyvos šildymas, įvažiavimasį kiemą.

$4.700 įmokėti, Bloor - Indian Rd., mūrinis, atskiras, 10 kambarių per 2 augštus, dvi virtuvės, dvi vonios, vandeniu šildomas, įvažiavimas į kiemą.

$17.800 pilna kaina, Bloor - Quebec, atskiras, mūrinis, 8 kambarių per du augštus, vandeniu alyva šildomas, garažas.

Didelis pasirinkimas didesnių namų, geromis išsimokėjimo sąlygomis.

Skambinti Ant. MIČIŪNAS Tel. OL. 8481.

Skambinti KUZMAS. Tel. OL. 8481.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

SPORTAS

KANADOS SPORTO APYGARDA SKELBIA

1. 1955 m. vyrų ir jaunių krepšinio turnyras, dėl techniškų kliūčių, negalėjo būti suruoštas ir yra nukeliamas į 1956 m. vasario - kovo mėn.

2. 1956 m . stalo teniso pirmenybės bus vykdomos dviem ratais. Pirmajame rate bus pravestos komandinės varžybos, kurioms data yra numatoma sausio mėn. **K. S. A.**

Dėmesio slidininkams

Kanados Sporto Apygarda, norėdama suburti išsiskaidžiusius Toronto slidininkus ir padėti jiems organizuočiau veikti, gruodžio 18 d. 3 val. šv. Jono Kr. parapijos salėje kviečia visus slidinėninkus šių reikalų aptarti. Ta pačia proga bus rodomi du trumpi filmai apie slidinėjimą.

K. S. A.

Stalo tenisas Toronte

Praėjusį sekmadienį Masaryk Hall įvykusios stalo teniso varžybose dalyvavo nemažas skaičius ir lietuvių. Tai daugumoje Toronto Vyties ir Hamiltono Kovo tenisininkai. Geriausiai varžybose pasirodė Pr. Gvildys. Nors vieneto varžybose žaidė silpnokai ir pralaimėjo nežymiems žaidėjams, bet dvejeto finale su estu Jurman, permainingoj kovoj, supylė nuolatinius dvejeto meisterius Marenko ir Aleksich. Vytietis Neimantas B klasėje, susižeidęs ranką, pralaimėjo pusfinaly ir iš tolimesnių varžybų pasitraukė. Gerai pasirodė Hamiltono Kovo Grajauskas C klasėje, pasiekęs pusfinalius. Moterų grupėje lietuves atstovavo Kasperavičiūtė, kvartfinaly pralaimėjusi varžybų laimėtojai Kapostinš ir su D. Wisman dvejeto pusfinaly pralaimuėjši Kapostinš - Jessop.

Praėjusios savaitės Toronto stalo teniso pirmenybėse Vyties I-ji nugalėjo Toronto Monarchs 14:7. Trečioji komanda buvo labai arti laimėjimo ir tetrūko vieno seto laimėjimui pasiekti — pralaimėjo 11:10. Šią savaitę žaidžia: pirmoji prieš Sokol trečiadienį 8 val. v. Masaryk Hall, antroji — ketvirtadienį 8 val. v. šv. Jono Kr. parapijos salėje prieš Ontario Hydro. Pirmos rungtynės žada būti įdomios ir gal būt lemiamos, nes abi komandos pirmauja ir abiejose žaidžia Ontario pirmaują žaidėjai. **A. S.**

PPSK "Aušra" žinios

Praėjusį sekmadienį aušriečiai sužaidė draugiškas krepšinio rungtynes su CYMCA latviais. Laimėjo mūsiškiai 97:62 (46:29). Malonu konstatuoti mūsų krepšininkų gražią pažangą. Su šia latvių komanda mūsiškiai žaidė tris draugiškas rungtynes. Pirmąsias, rugsėjo mėn., laimėjo latviai 64:50; antrąsias spalio mėn., jau mūsiškiai 64:57 ir dabar, po 3 mėn., 97:62.

Širdingas ačiū mūsų mielajai publikai, kuri taip gausiai atsilanko į kiekvienas mūsų rungtynes (lapkr. 13 d. atsilankė virš 500, ir praėjusį sekmadienį, nors buvo eilinės draugiškos rungtynės, atsilankė virš 200. Taip pat ir kiekvieną sekmadienį UNF salėje nemažas lietuvių būrys savo atsilankymu ir širdingomis ovacijomis morališkai remia mūsų jaunuosius sportininkus).

Šį sekmadienį 3 val. pp., UNF salėje B-C lygos rungtynės Aušra — Latvians.

Aušrietės užbaigė CYO lygos I-jį ratą, iškovodamos II-ją vietą. Antrasis ratas prasidės po Naujų Metų.

Gražiai laikosi ir mūsų stalo tenisininkai, ypač II-ji komanda, kuri savoje klasėje šiuo laiku turi II-ją vietą. TTT lygos rungtynės kiekvieną trečiadienį 8 val. vak.

Šachmatų treniruotės kiekvieną ketvirtadienį 7.30 val. vak.

Futbolo treniruotės kiekvieną šeštadienį nuo 2 iki 4 val. pp.

Kalėdų II-ją dieną įvyks antrasis Aušros" parengimas.

T. P.

Okup. Lietuvoje kyla nauja bokso žvaigždė. Tai R. Juškėnas iš Vilniaus, kuris per "visasąjungines Sov. Sąjungos rungtynes" Maskvoje nokautu nugalėjo A. Šociką, "5 kartų šalies čempioną ir 2 kartu Europos čempioną".

— **Quebec.** — Lenkų vad. Wawelio brangenybių globotojai paskelbė spalio 10-14 d. patikrinę jas, ypač gobelenus, ir radę viską tvarkoje. Saugojimo sąlygos esąs geros ir jokio gedimo pavojaus nesą. Jų saugojimo būdas dar buvęs pagerintas.

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

TODĖL:

1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių visuose miesto rajonuose su įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Parūpinamos paskolos su 6%.
3. Geriausios sąlygos morgičius sutvarkyti.
4. Įsitikinimui, — prieš perkant ar parduodant bet kokią nuosavybę malonėkite paskambinti agentams:

F. JONYNAS, tel. OL. 8459, V. IVANAUSKAS, tel. OL. 8450, V. MORKIS, tel. OL. 8459, J. IVANAUSKAS, tel. OL. 8450.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patyrimas

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. 1½ Block South of St. Clair **TORONTO, ONT.**

TEL RO. 9-4773 **Namų tel. CE. 1-3444** **Sav. G. KERAITIS**

RIDOUT

DIDŽIAUSIA NUOSAVYBIŲ FIRMA KANADOJE

Pagalbos ar informacijų SAVOJE KALBOJE bet kokios nuosavybės PARDAVIMO — PIRKIMO — ĮKAINAVIMO ar paskolos reikalu kreipkitės:

1245 ST. CLAIR W. — TORONTO — Tel. OL. 3516

COLLEGE - HAVELOCK, $6.000 įmokėti, atskiras 9 kambarių namas, 2 moderniškos virtuvės, apšildomas karštu vandeniu - alyva, didelis gražus kiemas, vieta 2 garažams. Balansui vienos skolos morgičius 10 metų.

ST. CLAIR - BATHURST, $3.000 įmokėti, 7 kamb., atskiras, gerų plytų namas su garažu.

BLOOR - HIGH PARK, $5.000 įmokėti, 9 kambarių atskiras namas, 2 virtuvės, dvigubas garažas bei privatus įvažiavimas.

HIGH PORK, $5.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras namas, 2 virtuvės, 2 vonios kambariai.

COLLEGE - DOVERCOURT $5.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 8 kambarių namas, 3 virtuvės, dvigubas garažas, apšildymas alyva, didelis kiemas.

B. MARIJOŠIUS – OL. 3516

Įstaiga veikia iki 10 val. vak.

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED

Kanados didžiausia nuosavybių firma.

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

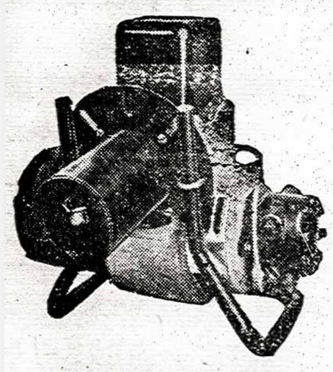

- ★ Vandens ir oru apšildymo,
- ★ Paprastas ar "Air Conditionning",
- ★ Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.
- ★ Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn. Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

DĖMESIO!

Lietuvis Elektros — Radio Technikas

ANTANAS ČEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:

europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.

Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.

Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444

579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

1. $7.000 įmokėti, 500 vietų kinas ir 4 butai susidedą iš 14 kamb. Labai lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pilnā kaina tik $45.000. Vakarų Toronte.
2. $40.000 pilna kaina. 9 butų mūrinis, atskiras namas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Bloor rajone.
3. $3.500 įmokėti. 200 akrų ūkis su moderniška inventoriu. Yra galimybių auginti tabaką. Pilna kaina $12.500. Maždaug 70 mylių nuo Toronto.
4. $5.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas. Kaina $18.500. Parkdale rajone.
5. $4.000 įmokėti, 10 kamb. per du augštus. Mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas. Indian Rd. - Bloor rajone.
6. $20.000 pilna kaina. 8 kamb. per du augštus. Rusholme Rd. rajone.
7. $20.500 pilna kaina. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas Bloor - Runnymede rajone.
8. $5.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas, šoninis įvažiavimas. Bloor - Clendenan rajone.
9. $22.000 pilna kaina. 9 kamb. mūrinis, atskiras namas, garažas. Labai geram stovyje. Indian Rd. - Bloor rajone.
10. $1.500 įmokėti. 9 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, alyva šildomas, garažas. Dovercourt Rd. rajone.
11. $2.000 įmokėti. 6 kamb. mūrinis namas, apie 10 metų senumo. St. Clair - Caledonia Rd. rajone.
12. $10.500 pilna kaina. 5 kamb. mūrinis namas. Alyva šildomas. Rusholme Rd. - Bloor rajone.
13. $1.000 įmokėti. 8 kamb. mūrinis namas. Alyva šildomas, pilnas rūsys. Naujos kietmedžio grindys. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Dovercourt Rd. rajone.
14. $1.500 įmokėti. 5 kamb. mūrinis namas, garažas, gerame stovyje. St. Clair - Caledonia Rd.
15. $1.600 įmokėti. 7 kamb. mūrinis namas. Labai gerame stovyje, didelis kiemas ir įvažiavimas. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Dundas - Runnymede rajone.
16. $2.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas, alyva šildomas. Bloor - Ossington rajone.
17. $14.000 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis namas. 2 mod. virtuvės, alyva šildomas. Indian Rd. - Bloor rajone.
18. $3.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas. Vandeniu - alyva šildomsa. 2 mod. virtuvės. Bloor - Dufferin rajone.
19. $3.500 įmokėti. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas. College - Dufferin rajone.
20. $3.500 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, mod. virtuvė, garažas, didelis kiemas. Bloor-Montrose rajone.
21. $15.700 pilna kaina. 6 kamb. mūrinis, atskiras namas, mod. virtuvė, garažas, privatus įvažiavimas. Glenholme - St. Clair rajone.
22. ...10.500 pilna kaina. 8 kamb. mūrinis namas. 2 garažai. Viena skola balansui. Dufferin - Bloor rajone.
23. $3.000 įmokėti. 8 kamb. mūrinis, atskiras namas, garažas. Pilna kaina $16.500. Gilmour - Annette rajone.
24. $5.000 įmokėti. 7 kamb. amerikoniškų plytų, mūrinis, atskiras namas. 2-jų metų senumo. Vandeniu - alyva šildomas. Didelis kiemas. Bloor - Montrose rajone.
25. $18.000 pilna kaina, 7 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, garažas, šoninis įvažiavimas. Armadale - Bloor rajone.
26. $18.900 pilna kaina, 6 kamb. mūrinis, atskiras namas. Vandeniu - alyva šildomas. Annette - Runnymede rajone.
27. $5.000 įmokėti. 9 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos, garažas, didelis kiemas. Beatrice - College rajone.
28. $7.000 įmokėti, 7 kamb. mūrinis namas, 2 mod. virtuvės, 2 prausyklos, 2 garažai, St. Clair rajone. Viena skola balansui.
29. $3.000 įmokėti. 6 kamb. mūrinis namas, alyva I amodiš ,2s5 nis namas, alyva šildomas, 2 virtuvės, garažas. Shaw - Bloor rajone.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 8444

D. KAROSAS OL. 8443

V. PALIULIS OL. 2324

R. KUPREVIČIENĖ OL. 8443

J. BUCANTAS OL. 8444

P. DAMBRAUSKAS OL. 8443 Namų tel. RO. 9-6198

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

ST. CLAIR - ARLINGTON AVE., $2.500 įmokėti, 6 gerų kamb., tikro ir labai gero mūro, gerai išlaikytas, arti prie susisiekimo, gražus kiemas, garažas.

ST. CLAIR - RAGLAW AVE., $3.500 įmokėti, 6 gražių nepereinamų kambarių, visai atskiras tikro mūro, vandeniu - alyva šildymas, 2 geros virtuvės, kietmedžio grindys, gero dydžio kiemas, garažas. Balansui viena atvira skola 10-čiai metų.

FULLER AVE. - SUNNYSIDE, $1.500 įmokėti, 6 gerų kamb., tikro mūro, alyvos šildymas, vieta garažui. Geros mokėjimo sąlygos. Greitas užėmimas.

INDIAN RD. - GRENADIER RD., $4.000 įmokėti, 10 didelių kamb., visai atskiras, labai gero mūro namas, 2 virtuvės, 2 tualetai, vandens alyvos šildymas, garažas. Greitas užėmimas ir labai geras pirkinys.

QUEBEC AVE. - BLOOR, $5.500 įmokėti, 10 labai gražių kamb., square plano, labai švarus — geriausiame stovyje namas, parduodamas kartu su baldais, 3 mod. virtuvės, 2 tualetai, alyvos šildymas, gražus kiemas, vieta dvigubam garažui.

INDIAN GR. - HOWARD PK. AVE., $6.000 įmokėti, 14 gerų kambarių, visai atskiras, gero mūro, ekstra sklypas tinkamas namo statybai. Vandeniu alyva šildomas, 4 geros virtuvės, garažas su priv. įvažiavimu. Labai geras pirkinys!

QUEBEC - BLOOR, $4.000 įmokėti, 8 kambarių per 2 augštus, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, dvi virtuvės, garažas.

WILLARD - BLOOR, $4.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė. Alyva šildomas, didelis kiemas, garažas.

RUSHOLME RD., $5.000 įmokėti, 10 didelių kambarių, mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, vandens alyva šildymas, viena skola likučiui.

JANE - COLBECK, $5.500 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, moderni virtuvė, garažas, viena skola likučiui, greitas užėmimas.

HAVELOCK ST., $7.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, gražus, didelis kiemas, garažas.

EGLINTON AVE., $10.000 įmokėti, 2 krautuvių ir 5 atskirų būtų. Viso 19 kamb. Atskiras, mūrinis pastatas, vandens alyvos šildymas, 5virtuvės, 5 vonios ir tt. $5.000 netto metinių pajamų geras pirkinys.

RONCESVALLES AVE. - HOWARD, $5.000 įmokėti, krautuvės ir 6 k. mūrinis namas, alyva šildomas, garažas, tinka visokiam bizniui.

P. MALIŠAUSKAS Bus.: ME. 2471, Res.: KE. 7425

P. KERBERIS Bus.: ME. 2471 - - Res.: LL. 1584

Visais morgičių reikalais kreipkitės į

ACTIVE MORTGAGES SALES BROKERĮ

Vl. Andrijauskas

Telef. RO. 2-3415

MEDŽIAGOS — VAISTAI — MAISTAS Į VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

Muitas ir visi primokėjimai atliekami čia.
Garantuotas pristatymas.

JANIQUE TRADING, CO.

CENTRINĖ ĮSTAIGA: 835 Queen Street W., TORONTO, Telefonas EM. 4-4025.

SKYRIAI:
WINNIPEG, Man., 677 Main St. Telefonas 927695.
HAMILTON, ONT., 652A Barton St. Telefonas LI. 5-0264.
ST. CATHARINES, Ont., 198 King St., Tel. MU. 2-6796.
EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St. Tel. No. 23839.
BUFFALO, N.Y.,USA, 1162 Broadway, Tel. FI. 1272,
WINDSOR, Ont. 439 Mercer St., Tel. CL. 6-3866.
CLEVELAND, Ohio, 1029 Fairfield Ave., Tel. CH. 1-5547.
ir kitose vietose.

V. VASIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

872 BLOOR ST. W., (prie Ossington), TORONTO. Tel. ME. 4605

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board

BLOOR - DUFFERIN, $1.500 įmokėti, 5 kambariai, atskiras, šoninis įvažiavimas, 2 garažai.

BLOOR - LANSDOWNE, $2.000 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, didelis kiemas ir 2 garažai.

PARKDALE, 7 labai dideli kambariai, atskiras, vandeniu alyva šildomas, sklypas 69 iš 150, geras pirkinys, įmokėti $7.000.

BLOOR - OSSINGTON, naujas 2-jų butų po 5 kambarius namas, didelis kiemas ir garažai, įmokėti $5.900.

HIGH PARK, 7 kambariai, gero mūro, alyva šildomas, įmokėti $3.000.

COLLEGE - RUSHOLME RD., naujas 6-šių atskirų butų pastatas, didelis kiemas ir garažai, geras pirkinys.

RUSHOLME RD., 9 labai dideli kambariai, 2-jų augštų, atskiras, ekstra butas rūsyje, vandeniu alyva šildomas, labai didelis kiemas ir 2 garažai, įmokėti $7.500.

HIGH PARK, 18 butų apartamentas ir garažai, geros pajamos, žemas įmokėjimas.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.

Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu ME. 4605

V. VASILIAUSKAS

MONTREALIO LIETUVIAI!

Jus jau lanko su aukų lapu tokie pat broliai, kurie apeliuoja į Jūsų sąžinę, į Jūsų tautinį susipratimą ir artimo meilę. Jie prašo aukos, aukos broliui ir sesei, aukos mažutėliui kūdikiui, kuris nepažįsta motinos ar tėvo meilės, kuris neturi žmoniškos pastogės, neturi geresnio ir šiltesnio rūbelio; apeliuoja dėl senelio.

Jie prisiglaudę tuose pačiuose barakuose, kuriuose gal Tu prieš 8-6 metus buvai. Tik tie barakai šiandien dar kiauresni, dar labiau lietaus ir vėjo supūrenti, prie svetimos žemelės prilinkę.

Kai mes apleidome Europą, buvome tikri, kad pasaulio sąžinė neliks kurčia ir ten pasilikusiems. Tikėjome į šventus ir iškilmingus pažadus, pažadus, kurie aplaistyti šio krašto jaunatve ir jėga trykštančių vyrų krauju ir gyvybėmis. Tikėjome, kad mums atvykus, sąžiningai išpildžius duotus pasižadėjimus, šie kraštai, kurie nežino savo turtų ribos, mes ir paskutinį trupinį nuo savo stalo — atidarys duris seneliams ir ligoniams, priglaus juos, suteiks sąlygas ir sergantiems atgauti jėgas ir pasidaryti darbingiems ir naudingiems ne tik šiam kraštui, bet ir visai žmonijai. Deja, šiandien viltis į žmoniškumą, samarijietišką gailestingumą, kurio tikėjomės iš kilmingųjų, turime palaidoti, turime tiesiai drąsiai pažiūrėti į akis. Kuomet mūsų duris paklabena su aukų lapu rankoje tokis pat lietuvis, vos tik grįžęs iš fabriko, ar motina užmigdžiusi savo kūdikius, jie mums primena žiaurią gyvenimo neteisybę, prieš kurią mes stovime visi šiandien. Ir jie neturi kur kitur kreiptis kaip tik į mus, nes visi esame broliai ir seserys vienos tautos, vienos kilmės ir vieno likimo, blaškomi po žemės rutulio visus keturius kraštus.

Šalpos Fondo Komiteto rinkliava, vykdoma vieną kartą metuose, turi būti mūsų pasididžiavimo, mūsų garbės pajutimo ir mūsų sąžiningumo įrodymas. Tai yra egzaminas, kurį turime tęsėti visi. Kodėl kitos bendruomenės - tautybės tai gali? Ar mes blogesni? O ne. Mes esame daug daugiau vargų užgrūdinti, gyvenimo kelius erškėčiais klojęs, prakaitu ir ašaromis savo duoną kasdieninę vilgę. Tai mes ir bandymus geriau turime pernešti, egzaminą lengviau išlaikyti.

Daugiau apeliavau į naujuosius ateivius, nors jų ekonominė padėtis ir nėra pasiekusi seniau atvykusiųjų lygio, bet ir seniau šio krašto žemelę mindą nuo tautinės pareigos nėra laisvi. Prie jos mus veda, jos naštą uždeda bendra kilmė, kraujo giminingumas, ir Tėvynės, visų motinos, skaudus likimas, jos vaikų nedalia.

Jau iškelių metų praktikos tvirtinu, kad joks kultūringas žmogus, neklausinėja smulkmenų, tik klausia, dažniausiai, ar toji pašalpa tikrai reikalinga. Ir atidaro savo piniginę, kad ir svetimam, jam nežinomam žmogui padėti, nes to iš jo reikalauja žmogiškoji pareiga ir prigimtis.

Deja, mes patys, tikrieji broliai - seserys, į šį reikalą dažnai pažiūrime per daug paviršutiniškai. Sėdėdami šiltame kambaryje, gražiai apstatytame, dažnai prie televizijos aparato, aukų rinkėjui statome daugybę klausimų, kurių esmės neretai patys nesuprantame. Užmirštame, koks yra skirtumas tarp griūvančio barako ir Tavo bei mano šiandieninio buto. Užsimirštame, koks skirtumas tarp būti apsirengusiam ir nuplyšusiam, būti sočiam ir alkanam, užsimirštame ir nepagalvojame, kad šiandien sotus, šiltoje pastogėje, ištaigingai apstatytoje gyvenu, bet... atominio amžiaus galimybių šešėlyje, rytoj galiu būti toks pat kaip ir anas mano ir tavo brolis-sesuo. Galiu likti be pastogės, be rūbo ir duonos kąsnio, toks pat pavargėlis, pašalpos reikalingas. O galimybės, šiame amžiuje, yra viskam paruoštos. Kai pasibeldžia rinkėjai atsiminkime, kad **tūkstantį kartų geriau duoti, nei prašyti.** Būkime duosnūs, kad mūsų sąžinė galėtų būti rami. Kad ji mums neišmetinėtų apsileidimo.

Todėl, mieli Montrealio lietuviai, kurios kartos ateiviai šiame krašte bebūtumėte, supraskime reikalo svarbą, jo rimtį ir šalpos reikalams aukokime tikrai ir nuoširdžiai.

Atmeskime asmenines pažiūras, asmeninius ginčus ir nesusipratimus, susijunkime visi vieningai ir reikalingus paramos sušelpkime taip, kad ir jie galėtų atsiminti nors vieną kartą metuose buvę brolių - sesių atminti.

Nevarginkime ilgai rinkėjų, nes jų laikas yra labai ir labai ribotas, net, nors ir nepatogu priminti, nevaišinkime, nes trumpos vakaro valandos jiems yra labai brangios.

Dar kartą prašau, šio vajaus metu aukokime duosniai ir visi, nesiskirstykime bent artimo meilės darbe.

Šalpos Komiteto vardu.
P. Šimelaitis

VYRŲ ir MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJAI
S. V. BARTUSEVIČIAI
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų. Ponioms ir panelėms suknutės pagal naujausią madą ir pigiausiomis kainomis.
66 STAFFORD ST., Toronto.
Telef. EM. 2-2705.

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

NATURAL GAS

VELTUI
— pilna tarnyba.
— metinis krosnies išvalymas.
— metinis burnerio išvalymas.
— patikrinimas ir sureguliavimas.
— Fiberglas oro valytojo pakeitimas.

IR VELTUI 24 VALANDAS BUDINTI TARNYBA.
GAZO ŠILDYMAS — MŪSŲ SPECIALYBĖ.
Autorizuotas pardavėjas. Kainų nustatymas veltui.

Garney & Co.
15 BARTON AVE. TORONTO TEL. ME. 2554

WINDSOR, Ont.

Visuotinis susirinkimas. Gruodžio 18 d. Kroatų salėje, 2520 Seminole St., 3 val. pp. KLB Windsoro apylinkės valdyba šaukia visuotinį Windsoro ir apylinkės lietuvių susirinkimą.

Dienotvarkėje: 1. Atidarymas, 2. Prezidiumo sudarymas, 3. Praėjusių susirinkimų protokolų skaitymas, 4. Pranešimai — pirmininko, kasininko, revizijos komisijos, 5. Sąmata 1956 m., 6. Rinkimai — apylinkės valdybos, revizijos komisijos, 7. Sumanymai, 8. Susirinkimo uždarymas.

Prašome visus atlikti savo pareigą ir kuo skaitlingiau susirinkime dalyvauti. **Apyl. v-ba.**

Kalėdų eglutė. Sausio 7 d. kroatų salėje, 2520 Seminole St., Windsoro lituanistinės Marijos Pečkauskaitės vardo šeštadieninės mokyklos mokiniai stato 2-jų veiksmu vaidinimą "Šventoji naktis". Ta pačia proga Kalėdų senelis išdalins mažiesiems dovanas. Po vaidinimo suaugusiems šokiai. Veiks bufetas. Kviečiame visus paremti šeštadieninę mokyklą. **Apyl. v-ba.**

Vancouver, B.C.

Nauja apylinkės valdyba. Lapkričio26 d. įvykusiame Br. Kolumbijos lietuvių visuotiniame susirinkime buvo padaryti buvusios valdybos, revizijos komisijos, Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelių vadovės ir Tautos Fondo įgaliotinio pranešimai. Paaiškėjo, kad per praėjusios valdybos kadenciją padaryti 7 susirinkimai, minėjimai bei susibuvimai. Tautos Fondui per 1955 pirmą pusmetį surinkta $209,25. Vasario 16 gimnazijai aukota $340. Apylinkė praėjusiais metais pirmą kartą dalyvavo KLB Krašto Tarybos rinkimuose.

Susirinkimas į naują valdybą išrinko: adv. Joną J. Justį, Praną Judicką, Petrą Baroną, Joną Trešką. Į revizijos komisiją: Aldoną Baronienę, Adomą Kaulių ir Kazimierą Skrinską. Diskusijose pasisakyta už glaudesnį bendradarbiavimą tarp KLB Britų Kolumbijos apylinkės ir KL Tarybos Vancouverio skyriaus. Nutarta daryti bendrus minėjimus ir kitus parengimus.

Spaudos balius. Šeštadienį, lapkričio 26 d. KLB Br. Kolumbijos apylinkės naujoji valdyba surengė subuvimą, kurio šūkis buvo: "Tautieti, paremk lietuvišką spaudą". Tai buvo paskutinis pasilinksminimas prieš adventą. Į tautinėmis spalvomis papuoštą salę atsilankė didelis skaičius svečių. Buvo pravesta loterija, gauta gryno pelno $41.-18. Pusė tos sumos pasiųsta "Nepriklausomos Lietuvos" ir kita pusė "Tėviškės Žiburių" leidėjams.

Kalėdų eglutė. KLB Br. Kolumbijos apylilnkės ir KL Tarybos Vancouverio skyriaus bendrai ruošiama eglutė vaikams įvyks Kalėdų antrą dieną, gruodžio 26 d., 2 val. pp. Jugoslavų Kultūros namuose, 767 Keefer St., Vancouver, B.C. Prie papuoštos eglutės atvyks Kalėdų senelis su dovanomis mūsų mažiesiems. Eglutės programą paruošti maloniai sutiko Zita Kaulienė. Visi tėvai kviečiami atvykti su savo vaikais į šią pirmą Br. Kolumbijos vaikų eglutę.

Naujų Metų sutikimas. Susitarus Bendruomenei ir Tarybai, rengiamas bendrai, šeštadienį, gruodžio 31 d. Jugoslavų Kultūros namuose, 767 Keefer St., Vancouver, B.C. Pradžia 9 v.v.

Latvių neprikl. šventės minėjime lietuvius atstovavo apylinkės valdybos pirmininkas. Jis pasakė sveikinimo kalbą ir palinkėjo broliškai latvių tautai sekmės kovose dėl laisvės.

Apylinkės valdybos pirmininkas adv. J. J. Juškaitis rugsėjo 12 d. savo pavardę sutrumpino į "Justis".

KLB Br. Kolumbijos Apyl. informacija.

Kanados Lietuvių Bendruomenės
Britų Kolumbijos Apylinkės Valdybos Raštinė
ir Valdybos Pirmininkas
Advokatas ir Notaras
JONAS J. JUSTIS, LL.B.
Suite 22, Tunstall Building,
709 Dunsmuir Street,
Vancouver 1, B.C., Canada
Telefonas: Pacific 4511.

LUBYS UPHOLSTERING
2 DELAWARE AVE.,
Toronto,
atliekami įvairūs minkštų baldų užsakymai ir pataisymai. Pigi kaina.
Telef. OL. 9830, po 6 val. v.

.. ŠYPSENOS ..

Dėl tokio menkniekio

Motina savo sūnelį drausmindama dažnai sakydavo, jog "Dievuliui tokis berniukas nepatinka" arba "Dievulis supyks!". Kartą berniukas užsispyrė nebevalgyti dviejų likusių lėkštėje slyvų, nors motina ir gasdino, kad Dievulis supyks. Neįveikusi vaiko užsispyrimo, motina pasiuntė jį miegoti. Pasitaikė, kad netrukus užėjo perkūnija. Manydama, kad berniukas vienas bijosi ir gal pakišęs galvą po antklode dreba, nuėjo į jo kambarį pažiūrėti. Berniuką ji rado susirūpinusį stovintį prie lango ir sau vieną kalbantį:

— Tiek daug triukšmo dėl tų dviejų slyvų...

Sumanumas

— Sakyk, — klausia mokytojas, — ką darė Kolumbas įkėlęs koją į Ameriką?

— Tuoj pat kėlė ir antrą koją, ponas mokytojau.

Apsiriko

Vienos gastrolės metu du žinomi artistai, vyras ir žmona, buvo apvogti. Grįžę į viešbutį, rado iškraustytas žmonos brangenybes. Apie vagystę artistė betgi policijai pranešė tik kitą rytą. Policijos valdininkas stebisi:

— Betgi, ponia, kodėl tamsta taip negreit pranešei? Kai tamsta vakar vakare grįžai juk pastebėjai, kad viskas išvartyta ir sujaukta?

— Beabejo pastebėjau, bet aš pagalvojau, kad vyras bus ieškojęs nosinės...

Naudingas sapnas

Žmona: — Praeitą naktį sapnavau, kad man nupirkai naują kepuraitę.

Nudžiugęs vyras: — Tai pirmas toks įvykis, man nieko nekainavęs!...

Perdėjimas

— Kaiminkos vyras yra toks sudžiūvęs, ale toks sudžiūvęs, kad žmona jam pižamą pasiūdavo iš vienos išilginės dryžės.

Suraminimas

Daktaras ramina ligonį:

— Nėra ko baimintis. Aš pats panašia liga sirgau.

Nudžiugęs ligonis paklausė:

— Sakykite, kas jus pagydė? Aš irgi noriu kreiptis į jį.

Patarimas

Motina skundžiasi, kad negalinti rasti pirštinių. Vaikutis pataria:

— Mama, pamėgink ieškoti enciklopedijoje. Tėtis sako, kad ten galima viskas rasti.

Paieškojimai

Magdė Katiliūtė - Penkaitienė arba jos duktė Izabelė Penkaitytė prašomos atsiliepti. Turiu žinių iš Lietuvos. Rašyti: E. Akelaitienė, 1095 E. 71 St., Cleveland 3, Ohio, USA.

Dr. P. Karvelis aktualiais klausimais

(Atkelta iš 1 pusl.)

se, kad tuo būdu būtų pabrėžtas visuotinis VLIKo veiklos pobūdis.

VLIKo sesija JAV parodė, kad pagrindinės mūsų poltinės srovės yra vieningos, kad jos pajėgia visais ir principiniais ir organizaciniais reikalais susitarti. Kai kieno bandytas skleisti mitas, būk VLIKas turi mirti savo natūralia mirtimi yra galutinai išskalaidytas. Į VLIKą per JAV sesiją yra atėję naujo kraujo, asmeniniai pasikeitimai jo vadovybėje yra VLIKo stiprėjimo požymis. Visos kalbos, kurios perdėtai buvo skleidžiamos apie barnius ir nesutarimus VLIKe ir jo nepajėgumą pajudėti toliau, negu amžinai tik reorganizacijos reikalus svarstyti, pasirodė be jokio pagrindo. VLIKas yra atsistojęs ant aiškaus tautinės vienybės kelio, kurio tik ir tetrokšta visa patriotinė lietuvių visuomenė.

— Kokie Tamstos įspūdžiai iš kelionės?

— Kelionė po JAV ir Kanadą man padarė labai gilaus įspūdžio. Aš akivaizdžiai įsitikinau, kokius didelius intelektualinių jėgų rezervus mes turime. Mokėkime tik juos panaudoti ir mesti į svarstykles šioje sunkioje tautai ir valstybei valandoje. Ir tremtiniai pirmuosius įsikūrimo sunkumus jau nugalėjo. Nežiūrint ar kas yra priėmęs pilietybę ar ne, visų širdyse Lietuvai yra lygiai gyva. Visi lygiai sielojasi mūsų tėvynės likimo reikalais, visi trokšta, kad Lietuvos laisvinimo kova būtų varoma be atvangos, visi pasirengę sudaryti sąlygų, kad ta kova būtų vedama plačiu ir giliu mastu ir nekentėtų dėl lėšų stokos.

Visa patriotinė visuomenė yra pasiilgusi sutartino vieningo darbo. Tautinės vienybės išlaikymas randa visuotiną pritarimą, nežiūrint, kas kokioms politinėms srovėms priklausytų. Visi labai vertina paskutinėje VLIKo sesijoje parodytą išmintį — kviesti visus, kas iš bendro darbo išsijungė, grįžti ir VLIKe sutartinai varyti laisvinimo darbą.

Visi džiaugiasi, kad emigracijai būdinga liga tarpe savęs susivaidyti, susiskaldyti neranda lietuviškoje visuomenėje jokio pritarimo ir atrodo bene bus mūsų laimingai persirgta. Darnus demokratinių grupių bendradarbiavimas VLIKo sesijos metu sukelia visur entuziazmo ir pasitikėjimo mūsų veiksniais.

Atrodo, kad bus susidarę prielaidos sukaupus jėgas padaryti vieną kitą lemtingą šuolį, kad Lietuvos ir kitų pavergtųjų išlaisvinimas tarpe pasaulinių problemų atsistotų į žymiausią vietą.

Nepaprastai jautrūs yra visi mūsų tautiečių reikalams Lietuvoje ir ypač susirūpinę, kaip padėti tiems, kurie yra išblaškyti po Sovietų Sąjungą. Tai rodo, kad tautinis ryšys ir solidarumas yra giliai visų širdyse.

Gal permaža ligi šiol dėmesio buvo kreipta organizuoti savitarpę pagalbą, kad mūsų tautiečiai lengviau galėtų prasimušti į viršų, sparčiau įsitvirtinti tose pareigose, kurias yra užėmę savo įsikūrimo kraštuose.

Mūsų jaunimo parengimas ir jo orientavimas eiti ligi raktinių pozicijų turėtų būti ypatingai skatinamas.

Apleisdamas Amerikos kontinentą aš trūkstu žodžių pareikšti mano dėkingumą visiems, kurie mane taip šiltai lietuviškai visur priėmė ir globojo. Drauge praleistos valandos priklauso prie maloniausių ir įspūdingiausių mano gyvenime. Atsisveikindamas su visais draugais, bičiuliais, pažįstamais ir nepažįstamais linkiu kad ir toliau liktų gyva ta graži nuotaika, kad nei kontinentus skirianti erdvė, nei laiko rūdys nepajėgtų išdildyti iš mūsų širdžių gilaus jausmo, kad esame vienos mūsų vargstančios tėvynės vaikai. Šiandien daugiau negu kitados turime jaustis broliais ir seserimis tarp savęs.

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
V. JUŠKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
251 LAUDER AVE., LL. 7714
Toronto

KANADA RŪPINASI jūsų laisve...
Kanadoje kiekviena šeima gali prisiminti savo kilmę ir savo kalbą bei ramiai gyventi su įvairių tikybų ir įvairių rasių kaimynais. Kanada pilnai įsijungusi Jungtinių Tautų ir NATO organizacijose, kad užtikrinus pasaulio taiką ir kad apsaugojus laisvąjį Kanados gyvenimo būdą — jūsišką gyvenimo būdą. Kanados tikslas — kad mes visi dirbtume, gyventume kartu, kad pasiektume gerovės, taikos ir sugyvenimo.
Kanada rūpinasi savaisiais — stenkis daugiau pažinti ją.
MELCHERS SPIRITO VARYKLOS.
MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

Dr. M. Arštikaitytė
Akių ligų specialistė
iš 167 College St.
persikėlė
į 345 BLOOR ST. W. /prie Huron/
Suite 12.
Telefonai: kabineto WA. 1-3584, namų WA. 3-5555.
Toronto, Ont.

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
Telefonas ME. 2933.
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 1 val. pp.—3 val. pp.
Rentgenas pagal susitarimą.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.
Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 2-4. Kabinetas uždarytas trečiadeniais. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val.: 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912
arba EM. 4-8532.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
371 BAY ST., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

James B. Trotter,
B.A.
Teisininkas, advokatas, notaras.
Įstaiga: 220 Roncesvalles Ave.
Tel. LA. 0846.
Buto tel. RO. 6-2944
Toronto.
Priimama susitarus iš anksto.

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

A. STANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrių,
TAISO
TELEVIZIJOS
ir
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui. Darbas ir dalys garantuotos.
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro.

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos: 10 - 12 val., 2 - 4.30 val. ir 7-9 val. vak.
606 BATHURST STREET
Toronto.
Telefonas KE. 431.

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
1393 DUNDAS ST. WEST
Toronto
(tarp Gladstone ir Rusholme)
Priima ligonius, gimdyves ir moteris ligomis sergančias kasdien nuo 1-3 ir nuo 6-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-2 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Gydo akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirbo nuo 1944 metų.
274 RONCESVALLES AVE.
/prie Geoffrey/
Tel. LA. 5493.
Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 **Telef. namų: BE. 3-0978**

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Radio-Televizijos Technikas
J. STANIONIS
Taisau radijo, televizijos aparatus, patefonus. Darbas garantuotas. Skambinti vakarais po 6 val.
ME. 5142.
115 Montrose Ave., Toronto.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Ryšium su religiniu koncertu šv. Pranciškaus bažnyčioje, po kurio įvyks palaiminimas Švenčiausiuoju, vakarinių pamaldų šį sekmadienį parapijos bažnyčioje nebus.

— Pamokslai kun. B. Pacevičiaus "Įsikūnijęs Dievas ir žmogus".

— Šią savaitę lankomos šios gatvės: Wilshire, Mechanic, Robinson, Lumberville, Queen, King, Adelaide ir trytinė nuo Yonge gatvės miesto dalis.

— Šį sekmadienį po visų pamaldų parapijos salėje galima pasimti kalėdinių plotkelių.

— Šią savaitę yra metų ketvirtis.

— Į Naujųjų Metų sutikimo banketą, rengiamą parapijos ir šv. Jono Kr. pašalpinės draugijos, bilietų galima gauti pas par. komiteto, draugijos valdybos narius ir parapijos klebonijoje.

— Šeštadieninės liet. mokyklos rengiamai eglutei vaikai registruojami po visų sekmadienio pamaldų "Tėviškės Žiburių" knygyno patalpose.

— Šį šeštadienį 8.30 val. gedulingos pamaldos už a.a. Juozo Mickevičiaus vėlę.

— Pakrikštyta: Nijolė Rita Patašiūtė ir Regina Marija Mačiulytė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį 11 val. pamaldos buvo skirtos Nekalto Prasidėjimo šventei paminėti. Jų metu parapijos choras giedojo tai progai paruoštas šv. Mišias "Marijos garbei antrosios mišios in D", Louis Berge ir "asperges", Otto A. Singenberger. Pradedant šiuo sekmadieniu 11 val. šv. Mišios bus giedotos.

— Artinasi Kūčios ir Kalėdos. Kūčioms plotkelės dalinamos klebonijoje ir sekmadienį po kiekvienų šv. Mišių. Kūčios ir Kalėdos yra šeimos šventė. Dėl to mūsų parapija, didžioji šeima, švenčia Kūčias kartu su tėvais pranciškonais. Visi gali jose dalyvauti. Tik reikia pirm užsiregistruoti. Laisvos aukos po Kūčių.

— Nauji Metai yra daugiau pasilinksminimo diena. Dėl to jų sutikimas rengiamas su bilietais ir rezervuotomis vietomis, kad dalyviai turėtų daugiau patogumo. Vietos paruoštos didžiojoj salėj ir kavinėj. Kelių dienų bėgyje visos vietos didžiojoje salėje ir dalinai kavinėje buvo užimtos. Dar yra vietų kavinėje. Sutikime gros TLO Trimitas, dainuos sol. V. Verikaitis, kvartetas ir gros Orkestro studijos mokiniai pilname sąstate — 35 instrumentai.

— Šį šeštadienį, gruodžio 17 d. 8 v.v., Prisikėlimo auditorijoje įvyks koncertas. Programoje dalyvauja: sol. V. Verikaitis, smuikininkė C. Gundy ir pianistė E. Ritche. Įėjimas $1. Tai pirmas iš serijos laike advento ir gavėnios koncertų, su tikslu supažindinti lietuvius su savomis ir Toronto meninėmis pajėgomis. Visi parapijiečiai raginami dalyvauti. Laike pertraukos dalyviai bus pavaišinti kavute.

— Netenka beinformuoti lietuvius apie kasdien besikeičiantį patalpų veidą, kurį patys mato sekmadieniais. Jis keičiasi labai pamažu ir vargingai pagal mūsų pajėgas. Stengiamės įspėti parapijiečių skoni, kad jose jaustųsi kaip savo namuose. Praeitą sekmadienį buvo pastebėtas ant laikinojo altoriaus naujas tabernakulis, kurį padovanojo prisiminti a.a. Juozą Žukauską, Lawrence, Mass. Jo vardas įrašytas tabernakulyje.

— Naujų patalpų valymas ir aptarnavimas reikalauja didelio personalo, kurį samdyti dar nepajėgiame. Dėl to parapijiečius raginame prisidėti, ypatingai šeštadieniais. Tai mūsų namai, kuriuos palaikyti švaroje ir pilnoje tvarkoje sau laikome garbe.

— Šį sekmadienį 10 val. šv. Mišių metu giedos par. jaunučių chorelis. Tą sekmadienį dėl vaikų darželio eglutės nebus berniukų susirinkimo.

— Ateinančią savaitę lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: Westminster Ave., Fermanagh Ave., Wright Ave. ir Fern Ave.

Turime tautinių šokių būrelį

Toronto skautų ir skaučių tautinių šokių šokėjų būrelis gruodžio 7 d. dalyvavo šv. Onos parapijos jaunimo programoje.

Šušokta Polkutė, Jonkelis Malūnas. Ypač paskutnis šokis sužavėjo stebėtojus. Kanadiečių publika gyvai priėmė mūsų šokėjų pasirodymą.

Būreliui vadovauja nepailstanti taut. šokių mokytoja A. Šadeikienė. Šokėjai labai dėkingi mokytojai už jos didelį kantrumą. Šiuo metu repetuojami nauji taut. šokiai Vasario 16 d. minėjimui. **L. M.**

Pranešimas rinkimų reikalu

Rinkimų komisija praneša:

KLB rinkimų taisyklių 25 str. numatytame 7 dienų laikotarpy jokių skundų nei KKLB garbės teismui nei rinkimų komisijai nebuvo įteikta.

Primename, kad balsavimas įvyks š.m. gruodžio 18 d. žemiau nurodytose vietose:

Toronto Lietuvių Namuose nuo 9 val. ryto iki 9 val. v.

Šv. Jono Kr. parapijos salėje nuo 9 val. r. iki 2 val. pp.

Prisikėlimo parapijos salėje nuo 9 val. ryto iki 1 val. pp.

Rinkimų komisija kviečia ir prašo visus lietuvius, nežiūrint pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo, atvykti balsuoti. Balsuokite už ką tik norite, bet balsuokite. Įrodykite tuo, kad esate aktyvūs lietuvių bendruomenės nariai.

Rinkimų komisija.

Intelektualų klubas

šaukia gruodžio 16 d. 8 v.v. Liet. Namų II augšto salėje susirinkimą sekančia dienotvarke:

1. Min. V. Gylio pranešimas bėgamos politikos klausimais su diskusijomis,
2. Klubo valdybos rinkimai,
3. Sumanymai.

Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti. **Valdyba.**

Kūčių vakarą

7.30 - 8.30 val. per CFRB radijo stotį, banga 1010, bus speciali kalėdinė programa. Joje dalyvaus eilės tautybių chorai, kurie išpildys kalėdines giesmes savo kalba. Iš lietuvių dalyvaus Prisikėlimo parapijos choras, vedamas V. Verikaičio.

Toronto liet. Caritas

Kalėdų švenčių proga nuo sekančio sekmadienio lankys sergančius tautiečius. Gal būt ne visi ligoniai Carito komiteto nariams yra žinomi, todėl maloniai prašoma visų, kurie turi žinių apie sergančius, painformuoti Caritas narius arba šv. Jono Kr. par. klebonijos telef. EM. 4-7646.

Vaikų darželio eglutė

įvyks šį sekmadienį, gruodžio 18 d., 4 val. pp., Prisikėlimo parapijos salėje.

Programoje vaikų mišrus choras, deklamacijos ir po didele Kalėdų eglute Kalėdų senelis atneš vaikučiams dovanų.

Seselės, padedamos vaikučių motinų, kruopščiai rengiasi šiam parengimui. Kalėdos yra vaikų šventė, todėl vaikų darželio Rėmėjų Būrelis kviečia visas šeimas, turinčias mažų vaikų, dalyvauti šioje nuostabioje vaikų šventėje.

Tuo reikalu per lietuvišką radijo valandėlę kalbėjo būrelio pirmininkė p. Kizienė.

Eglutėje gali dalyvauti ir tie vaikučiai, kurie nelanko darželio. Visos vaikučiams skirtos dovanos turi būti atneštos į vaikų darželį — 46 Delaware Ave. — ne vėliau kaip penktadienį.

Po programos bus daug kitų pramogų vaikams, kaip "Laimės šulinys", loterija ir kt.

Vaikas reikalingas žaislų ir džiaugsmo, kartais labiau kaip duonos. Padarykime džiaugsmą mažiesiems atvesdami juos į šią nuostabią šventę.

Įžanga suaugusiam 50¢, vaikams 25¢.

Rėmėjų Būrelio v-ba.

Evangelikų vaikų Kalėdų eglutė ruošiama šį sekmadienį, gruodžio 18 d. 2 val. pp. bažnyčios salėje, 1424 Davenport Rd. Programoje dalyvauja Malonės Ev. Liut. sekmadienio mokyklos mokiniai, vadovaujant mokyklos vedėjai Idai Radkevičiūtei.

Programą užbaigus — bendra kavutė. **Parapijos K-tas.**

Maž. Liet. Bič. D-jos susirinkimas

įvyko pereitą sekmadienį. Susirinkimas nutarė paskirti $50 susižeidusiai E. Jankutei, $10 Vasario 16 gimnazijoje išlaikomam mokiniui asmeniška dovaną. Klaipėdos atvadavimo minėjimą nutarė ruošti sausio 15 d. Valdyba ir rev. kom. palikta ta pati. Kaip girdėti, joje visdėlto būsią pasikeitimų pasiskirstant pareigomis.

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, GRUODŽIO 17 D., 8 VAL. VAK., PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE

RENGIAMAS

KONCERTAS

Programą išpildys:

Sol. V. VERIKAITIS,
Smuikininkė G. GUNDY,
Pianistė E. RITCHE.

Įėjimas $1. Pelnas skiriamas parapijos statybai.

Rengia Prisikėlimo Parapija.

Toronto liet. Caritas ŠĮ SEKMADIENĮ, gruodžio 18 d. 4 val. pp. Šv. Pranciškaus bažnyčioje (Grace gatvėje) rengia

RELIGINĖS MUZIKOS IR GIESMIŲ

KONCERTĄ

Programoje dalyvauja solistai: A. ŠČEPAVIČIENĖ, V. ŽEMELYTĖ, BR. MARIJOŠIUS ir L. JANUŠKA; smuiku STP. KAIRYS, vagonais dr. J. ROFF ir šv. Jono Kr. parapijos choras. Solistams vargonais akomp. muz. St. Gailevičius.

Besiartinančios Kalėdų šventės mus įpareigoja aplankyti sergančius, sušelpti stokojančius, suraminti nuliūdusius. Prisidėkime prie artimo meilės darbų! Gausiai visi dalyvaukime koncerte!

Toronto liet. Caritas.

KANADOS ATEITININKŲ METINĖN KONFERENCIJON yra pakviestos dalyvauti vyresniųjų ateitininkų kuopos iš Montrealio, Winnipego, Windsoro, Hamiltono ir Toronto. Laukiama, kad kiekviena kuopa atsiųs po vieną atstovą nuo penkių narių. Taip pat dalyvaus ir Montrealio, Hamiltono bei Toronto moksleiviai ateitininkai. Toronto studentus ateitininkus konferencijos proga žada aplankyti collegos studentai iš JAV, ateitininkų dienų dalyviai Kennebunk Porto suvažiavime.

Konferencija Toronte prasidės sausio 7 d., šeštadienį, pamaldomis šv. Jono bažnyčioje. Atskiri darbo posėdžiai vyks: studentams — šv. Jono Kr. parapijos patalpose, vyresniųjų ir moksleivių — Prisikėlimo par. patalpose. Vakare įvyks religinė konferencija ir bendra išpažintis. Sekmadienį, po bendros Komunijos ir agapės, ateitininkai ir prijaučiančioji Toronto visuomenė susitiks iškilmingame posėdyje, kuriame kalbės Ateitininkų Federacijos pirm. prof. S. Sužiedėlis. Po iškilmingo posėdžio Toronto moksleiviai ateitininkai stato scenos vaizdelį "Paslaptingoji letena".

Pasitarimas su VLIKo pirmininku

Toronte veikiantieji VLIKą sudarančių grupių padaliniai — Kr. Demokratų klubas, Valst. Liaudininkų klubas, Socialdem. kuopa ir Maž. Liet. Resist. saj.— pereitą sekmadienį buvo sukvietę savo narių uždarą susirinkimą pasikalbėti VLIKo aktualijomis. Pranešimą padaryti buvo pakviestas VLIKo pirm. J. Matulionis. Po pranešimo pasisakė daugelis dalyvių.

SLA 236 kuopos

susirinkime pereitą sekmadienį įstojo naujai apsidrausdami gyvybę ir ligoje pašalpai 8 nariai. Serga V. Šukaitis, E. Sultonienė ir E. Drunseikienė.

Kuopos valdyba ir revizijos komisija ateinantiems metams liko ta pati. Nutarta pasveikinti A. Devenienę išrinktą VLIKo V. Tarybos pirmininkę.

Ateinančiais metais vasario 11 d. kuopos pastangomis bus statoma operetė UNF salėje. Operetę režisuoja muz. St. Gailevičius.

A. A. Elzbieta Sultonienė

po sunkios ligos mirė šį antradienį, gruodžio 13 d. Pašarvota Bates & Dodds laid. namuose, 931 Queens St. W. Laidojama iš St. Francis bažnyčios šeštad. 10 v. r.

Padėka

Mūsų nuoširdžiausia padėka kun. Ažubaliui už tevišką rūpinimąsi mūsų sunkioje valandoje, už mano vyro Juozo Mickevičiaus lankymą ligoninėje, aprūpinimą šv. Sakramentais ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Taip pat dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems už kūno lankymą laidotuvių namuose, už gėles, už šv. Mišių aukas, užuojautas ir šiaip visokeriopą pagalbą.

Nuliūdusi žmona Natalija ir sūnus Vytautas.

Š.m. gruodžio mėn. 31 d. šv. Nikolajaus salėje, 770 Queen St. W. (įėjimas iš Bellwoods Ave.),

RENGIAMAS TRADICINIS

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Įvairi programa. Kieti ir minkšti gėrimai. Užkandžiai veltui.

Visi maloniai kviečiami atsilankyt.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto p. Beržinsko krautuvėje, 1212 Dundas St. W. ir "Atlantic" restorane, 1330 Dundas St. W.

Įėjimas: moterims $2, studentams $2, vyrams $3.

Pradžia 7.30 val. vak. **L A S**

KLKMoterų D-jos Toronto sk. gruodžio 11 d. šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje turėjo religinio susikaupimo valandėlę Nekalt. Prasidėjimo šventės proga.

Šv. Mišias laikė kun. Pacevičius, pamokslą sakė kun. dr. J. Gutauskas. Pamoksle buvo iškeltas Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimas Kat. Bažnyčioje ir ypatingas Marijos garbinimas šiais sunkiais persekiojimų laikais. Buvo kartu melstasi už kenčiančias ir persekiojamas katalikes moteris nares ir už visas lietuves motinas.

Po pamaldų parapijos salėje draugijos narės turėjo savo agapę — bendrus pusryčius. Juose dalyvavo skyriaus dvasios vadas kun. P. Ažubalis ir abu kiti parapijos kunigai.

Pamaldų metu labai nuotaikingai giedojo sol. A. Ščepavičienė, vargonais palydėjo jos duktė Danutė.

Bendrų pusryčių metu pasakyta keletą kalbų. **Dalyvė.**

Vakaras jūrai prisiminti

Sausio 14 d., Klaipėdos ir pajūrio atvadavimo sukaktuvių išvakarėse, jūrų skautų rėmėjai Lietuvių Namuose rengia tradicinį jūros vakarą su daugeliu įvairenybių.

Danutės Pašilytės - Rautinš fortepiono mokinių koncertas

įvyko pereitą sekmadienį šv. Jono Kr. parapijos salėje. Vėsoką popietę pradėjo rinktis būreliais tėvai ir jų bičiuliai pasiklausyti ypatingo koncerto — jo programos išpildytojai jų pačių vaikai.

Programoje dalyvavo 23 mokiniai. Juos į sceną palydėjo jų mokytoja. Salė beveik pilna prigūžėjo žmonių. Kaikurių klausytojų viduose lengvai pastebimos susirūpinimo žymės. Suprantama — tėvai.

Išpildyta visa eilė mokinių išsilavinimui parinktų kūrinėlių. Jų ritmiškas ir su nuotaika išpildymas gražiausiai atestuoja pačią mokyklą.

Koncertas publikos buvo priimtas labai šiltai ir su dideliu dėmesiu išklausytas, parodė, jog mūsų tarpe auga ir bręsta talentai, kuriais turime domėtis ir palaikyti.

Muz. St. Gailevičius, įvertindamas mokinių sugebėjimus bei pranašumą, paskyrė dovanėles šiems mokiniams:

Renatai Kuncaitei I kurso, Vytautui Rušui II k., Živilei Šlekytei III k., Virginijai Sakalauskaitei IV k., Imgard Jesersky V k., Danutei Alijošiūtei VI k., Daliai Skrinskytei VII k.

KAS VAŽIUOJA Čikagon ir gelėtų paimti 1 asmenį, skambinkite ME. 0667.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė I a. Savaitei $15. Arti abiejų liet. bažnyčių. Tel. KE. 6062.

Išnuomojamas frontinis kambarys be baldų II a., galima virti. Danforth Ave. Patogus susisiekimas. Tel. OX. 9-9770.

Išnuomojamas 3 kambarių ir virtuvės butas. Be baldų. Pageidaujama suaugę. 45 Beatrice St., tel. OL. 8135.

Išnuomojami 2 kambariai be baldų ir moderni virtuvė II-me augšte. Garažas. RO. 7-5370, po 5 val. vak.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė II-me augšte, 1 didelis kambarys su teise naudotis virtuve I-me augšte. Visi kambariai be baldų. Yra garažas. Tel. LA. 3666, po 6 val. vak. Bloor -Runnemyde rajone.

High Park rajone išnuomojami du kambariai ir virtuvė, be baldų, ir kambarys II augšte su baldais. 49 Pacific Ave. Tel. RO. 7-4291, po 4 val. pp.

Išnuomojamas didelis frontinis kambarys I-me augšte, galimybė virti. Garažas. Tel. RO. 2-4931.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte. Be baldų. KE. 6167, 351 Dovercourt Rd.

Išnuomojamas didelis frontinis kambarys II-me augšte dviems arba vienam asmeniui. Galima su maistu. 168 Bartlett Ave. Tel. LL. 6659.

Išnuomojami High Park rajone II-me augšte du kambariai ir virtuvė; už vieną savaitę bus neimama nuoma. Tel. RO. 9-5828.

Išnuomojamas frontinis kambarys, labai gražus, su baldais, nebrangiai. Telef. OL. 5039.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių ir virtuvės, tinka šeimai. 1579 Dundas St. W. Tel. KE. 6398, po 6 val. vak., dienos metu ME. 7462.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, vieta mašinai. 221 Jane St.

Užsisakykite anglių

per

Vytautą ir Sigitą AUŠROTUS arba

O. JONAITIENĘ

Tel. LL. 0527

Skubus pristatymas.

BALTIC MOVERS & CARTAGE

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403 TORONTO

PARKSIDE MEATS

Didelis pasirinkimas gražiai išstatytų
ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ MĖSŲ BEI DEŠRŲ,
kas ir yra mūsų biznio pagrindas.
Taipgi jūsų akį pavilios šviežias nesūdytas KAIMIŠKAS SVIESTAS, OLANDIŠKOS SILKĖS, importuoti delikatesai, daržovės, groceteria ir pieno gaminiai.
Jau priimami užsakymai kalakutams, antims, žąsims.

PRISTATYMUI Į NAMUS

telefonuokite LL. 1258.

KRAUTUVĖ RANDASI:
335 RONCESVALLES AVE. (prie Grenadier Rd.)

Savininkai:
E. J. PUNKRIS ir J. A. KRASAUSKAS

ŽUKLAVIMO

IR ĮVAIRIUS KITUS SPORTO REIKMENIS SU ATITINKAMOMIS NUOLAIDOMIS GAUSITE TIK

J. Berzinskas

1212 DUNDAS ST. W., TORONTO. TELEF. LA. 9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

MONTREAL, Que.

Adomo Mickevičiaus 100 metų mirties sukaktuvių minėjimas. Gruodžio 18 dd., sekmadienį, 5 val. pp., Aušros Vartų parapijos salėje KLB Kultūros Fondo Montrealio apylinkės komisija rengia Adomo Mickevičiaus 100 metų mirties sukaktuvių minėjimą. Paskaitą apie A. Mickevičių ir jo kūrybą skaitys P. Girdžius. Meninę programos dalį atliks Liet. valst. operos solistė E. Kardelienė, pianistas K. Smilgevičius, dramos aktoriai B. Pūkelevičiūtė ir L. Barauskas.

Pelnas skiriamas Montrealio lituanistikos mokykloms paremti. **Rengėjai.**

Dr. P. Karvelis, VLIKo Vykd. Tarybos narys, gruodžio 8 d. aplankė Tautos Fondo įgaliotinę M. Arlauskaitę ir išreiškė visos VT vardu nuoširdų ačiū Tautos Fondo Atstovybei Kanadoje už pasiaukojimą darbuojantis taip kilniam tikslui. Taipgi labai prašė ir ateityje kiek galint dirbti vieningai.

A. A. Aleksandras Piešina. Gruodžio 8 d., ketvirtadienį, staiga mirė Aleksandras Piešina. Atgrojęs 10 val. šv. Mišias ir pasijutęs negerai, sūnaus lydimas, išėjo namo ir kelyje mirė. Aleksandras Piešina buvo pirmasis AV parapijos vargonininkas ir choro įsteigėjas. Nuomojamoje AV bažnyčioje be tiesioginių pareigų prižiūrėjo bažnyčios ir salės švarą. Kurį laiką vedė parapijos bilijardą. Naujoje bažnyčioje jo rūpesčiu buvo nupirkti nauji ir dideli vargonai, kuriais jam neteko ilgai groti. Žmogus buvo pamaldus, teisingas ir sąžiningai ėjo savo pareigas.

A.a. Piešinos laidotuvės įvyko pirmadienį 9 val.

Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė AV parap. bažnyčioje buvo atšvęsta pamaldomis, kurias laikė ir pamokslą pasakė iš Niujorko atvykęs svečias kun. Čekavičius. Po bendros šv. Komunijos ateitininkų ir Gyvojo Rožančiaus D-jos rūpesčiu parapijos salėje įvyko bendri pietūs, kuriuose dalyvavo apie 100 parapijiečių. Pietų metu gražią paskaitą tema "Į kur mes keliaujame" skaitė neseniai iš Paryžiaus atvykęs kun. dr. Jucevičius. Po jo žodį tarė kun. Čekavičius.

Skanius pietus pagamino Gyvojo Rožančiaus D-jos narės, vadovaujant E. Vaičekauskienei. Paįvairinimui buvo pravesta įdomi loterija. Tardamas užbaigiamąjį žodį, pobūviui vadovavęs Pr. Rudinskas, paprašė susirinkusius pagerbti staigiai mirusio parapijos vargonininko A. Piešinos atmintį vienos minutės susikaupimu.

Pobūvio pelnas skiriamas Gyvojo Rožančiaus D-jos nupirktiems bažnytiniams rūbams apmokėti.

Spaudos kioskas primena periodinės spaudos mėgėjams, kad jau laikas atnaujinti laikraščių ir žurnalų prenumeratas. Kioske tatai galima padaryti nemokamai.

JUOZUI MICKEVIČIUI mirus,

reiškiame gilią užuojautą jo žmonai ir mažajam sūneliui —

B. Valiukevičiūtė, O. Karpienė ir K. K. Kaminskai.

Vaišės O'Keefe's rūmuose

Alaus daryklos O'Keefe's atstovo J. R. Simanavičiaus rūpesčiu pereitą antradienį įvyko gražios vaišės Toronto lietuviams. Dalyvavo apie 150 žmonių — organizacijų atstovai ir visitrys Toronto lietuvių chorai. Pabūvio metu padainavo sol. Mašalaitė, o vėliau ir visi dalyviai. Šeimininkai buvo sužavėti lietuviška daina ir nuoširdžiai vaišino alumi ir užkandžiais. Buvo ir muzika.

O'Keefe's atstovo J. R. Simanavičiaus tel. OL. 1274.

Aplankė sergančią Elzę Jankutę

Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus dvi dukterys Elzė ir Edita Jankutės ir brolis Kristupas Jankus gyvena Toronte, 6 Hewitt Ave., tel. LL. 8407.

Prieš savaitę Elzė Jankutė gatvėje paslydo ir nusilaužė koją. Gydo dr. Yčas. Ligonei teks keletą mėnesių pagulėti lovoje.

Ją aplankė ir užuojautos pareiškė Kanados Gen. konsulas V. Gylys su Ponia, kun. dr. M. Kavolis, evang. liut. moterų būrelio ir šaulių klubo atstovės, dr. Em. Norvaišienė, Buntinai, Gailiai ir daug kitų gerų draugų ir bičiulių. Ligonei atnešta daug gėlių ir kitų dovanėlių. **Iz. M-tė.**

Solidarumo mokesti

už 1955 m. sumokėjo: V. Petravičius, F. Noreika, J. Žukas, J. Žekas, V. Petraitis, B. Pabedinskienė, A. Statulevičius, J. Bleizgys, A. Tarvydas, L. Vaštokas, St. Vičius, V. Pupeika, O. Jonaitienė, J. Paršeliūnas, V. Jonaitis, Č. Senkevičius, A. Bartuškaitis, B. Vaškelis, V. Venckus, J. Preikšaitis, K. Aranauskas, A. Brakas, St. Grigaliūnas, V. Paulionis, H. Gailevičienė, V. Krikščiūnas, St. Duda, J. Smolskis, V. Rušas, B. Matulevičius, A. Juozapaitis, K. Kregždė, V. Kazlauskas, E. Bubelis, K. Ožalas, J. Ožalienė, M. Valiulienė, St. Kiršinas, B. Ulozas, A. Grigas, M. Liormanas, E. Mičiūnas, K. Butienė, kun. J. Gutauskas, R. Žiogarys, V. Anysienė, V. Dieliniukaitytė, J. Matusevičius, Iz. Antanaitis, P. Grumbinas, J. Čepaitė, J. Margis, F. Jonynas, V. Jagelevičius, B. Ambakas, P. Berneckas, A. Sirutis, L. Adomavičius, A. Žičkus, A. Kiškis, F. Mockus, St. Jucevičius. Už 1954 m. V. Paulionis, K. Ožalas, J. Ožalienė, už 1956 m. V. Paulionis, V. Valiulienė, V. Pupeika. Viso 68 asmenys $136. Išviso nuo š.m. pradžios 401 asmuo $802.

Nors liko tik paskutinis šių metų mėnuo, bet dar daug yra likę nesumokėjusių šio mokesčio asmenų. Kitais metais mokestis bus renkamas ir už nesumokėtus 1955 metus. Solidarumo mokestis tai nėra auka, bet privalomas mokestis kiekvienam dirbančiam bendruomenės nariui. Mokestį galima mokėti Lietuvių Namuose pas adminstratorių arba penktadienių vakarais kredit. koop. "Parama" apyl. v-bos sąskaiton.

P. Lelis, apyl. iždininkas.

DABAR VISIEMS LAIKRODUKAI "WERMACHT". Anksčiau ir dabar gražūs ir tvirti /struck - waterproof/, 5-kių metų garantija, juodas ar baltas ciferblatas. Tokia kaina tik trumpam laikui:

chrom. - plieno $29.95
20 mikronų auksu $33.95

Lietuvių Importo firma
EDDY'S JEWELLER & WATCH REPAIR
345 Clarence St., London, Ont.
Siunčiame C.O.D. arba siunčiant pinigus iš anksto. Jei nepatiks galite nepriimti

TAISOM visos mašinos ir atliekam su garantija pigiausiai ir geriausiai kaip kituose garažuose Grizas ir tune-up.

Skambinti vakarais tel. LO. 1785 Adomui. Dienos metu kreiptis į M. Šimkūnas — Matt's Garage, 827 Lakeshore Rd. E., Lakeview, tel. CR. 8-1271.

B. SERGAUTIS – Realtor

REAL ESTATE, GENERAL INSURANCE, MORTGAGES

Telefonas OL. 2426

Didelis žemės sklypų pasirinkimas Toronte ir užmiestyje. Paskolos statybininkams geriausiomis sąlygomis. Esame Toronto ir Kanados Real Estate Bord'o nariais. Gauname visus šios organizacijos namus pardavimui, todėl perkant ar parduodant, kreipkitės pas mus efektyviam patarnavimui.

A. Garbenis

NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD.

REKOMENDUOJA

1. QUEBEC AVE., 9 kamb. per 2 augštus, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, 2 vonios, 3 garažai. Viso $18.500, įmokėti $6.000.
2. DUNDAS - BROCK, 8 kamb. per 3 augštus, atskiras plytų namas, oru - alyva šildomas, nepereinami kambariai, privatus įvažiavimas, garažai. Viso $15.900, įmokėti $4.000. Vienas atviras morgičius balanse.
3. PRIE RONCESVALLES, 13 kamb., atskiras namas, vandens - alyvos šildymas,, 5 virtuvės, garažas. Viso $27.000, įmokėti apie $10.000. Geras morgičius balanse

AL GARBENS

REAL ESTATE

1611 BLOOR STREET WEST. TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytų adresų.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI